Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

Nr. 36*). Warszawa, dnia 31 grudnia 1934 r. **Rok XVII.**

DZIENNIK URZĘDOWY
MINISTERSTWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

Prenumerata roczna 12 zł. **Cena egzemplarza 1 zł.**

Prenumeratę należy wpłacać na konto P. K. O. Nr. 30-400 „Centralna Księgowość Ministerstwa Skarbu", zaznaczając na odwrocie blankietu nadawczego „Należność za prenumeratę Dziennika Urzędowego Min. Spraw Wewn.".

Adres Redakcji: Ministerstwo Spraw Wewnętrznych, ul. Nowy Świat 69, Wydział Org. Prawny Tel. 220-20.
Adres Administracji: Komisarjat Rządu, ul. Daniłłowiczowska Nr. 1. Telef. 696-87.

TREŚĆ.

A. DZIAŁ URZĘDOWY.

I. ROZPORZĄDZENIA I ZARZĄDZENIA MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

II. OKÓLNIKI Nr. Nr. 140—142.

III. PISMA OKÓLNE.

B. PRZEDRUKI.

I. DZIENNIK USTAW R. P. Nr. Nr. 108—110.

*) Ostatni w r. 1934.

Do niniejszego numeru dołącza się skorowidz za rok 1934.

A.

I. Rozporządzenia i Zarządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych.

Poz. 291.

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH

z dnia 19 grudnia 1934 r.

w sprawie czasowego zawieszenia niektórych przepisów rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie awansowania oficerów i szeregowych P. P.

Na podstawie art. 79 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o Policji Państwowej, w brzmieniu obwieszczenia Min. Spraw Wewn. z dnia 31 grudnia 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 5, poz. 27 z 1931 r.) wraz z wszelkiemi późniejszemi zmianami, zarządzam, co następuje:

§ 1. Na okres czasu od 1 stycznia do 1 lutego 1935 r. ulega zawieszeniu w stosunku do szeregowych P. P. w stopniu posterunkowego moc obowiązująca przepisów § 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawie awansowania oficerów i szeregowych P. P. z dnia 16.III.1929 r. (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 3, poz. 79), dotyczących posiadania zawodowego wyszkolenia, jako warunku do awansu.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1935 r.

(—) Marjan Zyndram-Kościałkowski
MINISTER

II. Okólniki Ministerstwa Spraw Wewnętrznych

292.

OKÓLNIK Nr. 140

z dnia 22 grudnia 1934 r.

o gospodarce finansowo-budżetowej oraz ustalaniu i zatwierdzaniu preliminarzy budżetowych związków samorządowych na r. 1935/36.

(Nr. SF. 11-11-3)

Do

P. P. Wojewodów (z wyjątkiem śląskiego), Prezydenta m. st. Warszawy, Starostów Krajowych w Poznaniu i Toruniu, Przewodniczących Wydziałów Powiatowych i Prezydentów Miast Wydzielonych.

W związku z prowadzonemi obecnie pracami nad ustaleniem preliminarzy budżetowych związków samorządowych na r. 1935/36 w porozumieniu z Panem Ministrem Skarbu udzielam związkom samorządowym i podlegającym mi władzom nadzorczym nad samorządem następujących wskazówek co do ustalania i zatwierdzania zamierzeń budżetowych związków samorzą-

dowych oraz zasad jakiemi związki te winny kierować się w gospodarce finansowej:

1. Akcja Rządu, mająca głównie na celu opanowanie ujemnych skutków trwającego przesilenia gospodarczego, zmierza obecnie do odciążenia dochodu społecznego poprzez zmniejszenie obciążenia publicznego. Ponieważ działalność gospodarcza samorządu powinna być ściśle sharmonizowana z działalnością Rządu, przeto cel powyższy powinien przyświecać również związkom samorządowym w ich gospodarce finansowej.

2. Kryzys gospodarczy w silniejszym stopniu pogorszył sytuację gospodarczą ludności wiejskiej, aniżeli miejskiej i wytworzył znaczną różnicę poziomu dochodów miasta i wsi na niekorzyść tej ostatniej. Z tego względu winna być obniżona wysokość stawek publicznych świadczeń pieniężnych ludności rolniczej na rzecz związków samorządowych, a zwłaszcza na rzecz gmin miejskich. Obniżenie obciążenia ludności rolniczej na rzecz samorządu posiada znaczenie szczególnie doniosłe ze względu na akcję prorolniczą, prowadzoną przez Rząd i dotowaną przez Skarb Państwa. Akcja ta w pewnym stopniu była dotąd neutralizowaną wskutek utrzymywania zbyt wysokich, jak na obecne stosunki, stawek ciężarów publicznych na rzecz samorządu, co było również źródłem wysoce niezdrowych i anormalnych praktyk w życiu gospodarczem (np. liczne wypadki potajemnych ubojów, odbywanie targów poza terenem targowisk celem uniknięcia ponoszenia nadmiernych opłat targowych i t. p.).

3. Ze względów powyżej wyłuszczonych związki powiatowe winny przystąpić do obniżenia danin, obciążających ludność rolniczą, gminy miejskie zaś do obniżenia opłat za korzystanie z przedsiębiorstw i urządzeń miejskich, o ile opłaty te są wygórowane. W szczególności władze nadzorcze nad związkami samorządowemi winny wpływać na związki samorządowe w kierunku znoszenia poboru opłat rogatkowych (kopytkowych, mytniczych), które to opłaty wpływają niekorzystnie na komunikację i życie gospodarcze i wywołują liczne skargi ludności. Przypominam ponadto, iż opłaty targowe i rzeźniane winny być obniżone w myśl zarządzeń mych z dnia 20 kwietnia 1933 r. Nr. Apr. 46/15 i z dnia 28 sierpnia 1934 r. Nr. Apr. 51/73 (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 25, poz. 231) i dostosowane do zasad, zawartych w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o uregulowaniu obrotu zwierzętami gospodarskiemi i drobiem oraz obrotu hurtowego mięsem (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 639).

4. Wobec konieczności ograniczenia świadczeń publicznych na rzecz związków samorządowych, związki te winny liczyć się z ewentualnością zmniejszenia się wpływów z tytułu pobieranych dochodów. Niemniej jednak związki samorządowe obowiązane są jak najściślej przestrzegać w gospodarce swej zasadę równowagi budżetowej i dostosować działalność i wydatki do wysokości ewentualnie obniżonych dochodów, które muszą wystarczyć zarówno na bieżące wydatki, jak i na pełną obsługę zobowiązań i likwidowanie niedoborów lat ubiegłych. Z powyższych konieczności wypływa potrzeba dalszego obniżenia wydatków związków samorządowych. Obniżenia tych wydatków, zastosowane zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 października 1932 r. w sprawie obniżenia kosztów administracji komunalnej (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 777) i przedsięwzięte na skutek przedstawionych na podstawie tego rozporządzenia wniosków komisyj oszczędnościowych, winny być nadal nietylko utrzymane, ale i pogłębione. Mimo wygaśnięcia z dniem 1 kwietnia 1935 r. przepisów, zawartych w art 5 i 6 wymienionego rozporządzenia, związki samorządowe również i nadal nie powinny powiększać etatów służbowych, podnosić poborów pracowników, jak również wznosić i gruntownie przebudowywać istniejących budynków administracyjnych.

5. Poza zastosowaniem dalszych oszczędności na zmniejszenie wydatków związków samorządowych i likwidację niedoborów budżetowych z lat ubiegłych winny w niemałej mierze oddziałać powszechne normy oddłużeniowe, przewidziane w art. 1—6 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o poprawie gospodarki i finansów związków samorządowych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 846). Wynikające z tych przepisów uprawnienia obowiązane są wszystkie zainteresowane związki samorządowe jak najskrupulatniej i w sposób wyczerpujący wykorzystać. W szczególności związki samorządowe winny już obecnie zwrócić się do Banku Gospodarstwa Krajowego, względnie banków komunalnych o przeprowadzenie konwersji odnośnych pożyczek i należności oraz do komunalnych kas oszczędności o przeprowadzenie odroczenia odnośnych długów, a następnie powziąć odpowiednie uchwały zgodnie z zasadami i warunkami konwersji, jakie ustalone zostaną przez mające się wkrótce ukazać rozporządzenie Ministra Skarbu.

O ile zastosowanie powyższych wskazań oszczędnościowych i powszechnych norm oddłużenia nie wystarczy dla osiągnięcia równowagi budżetowej przy uwzględnieniu pełnej obsługi zobowiązań i pokrycia niedoborów lat ubiegłych, to wówczas winny być zastosowane przez związki samorządowe dalsze redukcje wydatków i zakresu działalności. Jeżeli tego rodzaju redukcje nie doprowadzą do uzdrowienia sytuacji finansowej poszczególnych związków samorządowych, to wówczas w odniesieniu do tych związków będzie mogło być zastosowane specjalne postępowanie oddłużeniowe w myśl rozporządzenia o poprawie gospodarki i finansów związków samorządowych. Instrukcja w sprawie zastosowania zawartych w tem rozporządzeniu przepisów oddłużeniowych wydana będzie osobno.

6. Celem umożliwienia gminom wiejskim, nowoutworzonym na obszarze województw zachodnich i południowych, rozpoczęcia swej działalności Wydziały Powiatowe na obszarze tych województw winny najpóźniej do dnia 1 marca

1935 r. opracować projekty budżetów tych gmin na okres 1935/36 i z chwilą ukonstytuowania się organów ustrojowych tych gmin przekazać im te projekty celem rozpatrzenia i uchwalenia.

Powyższe projekty budżetowe winny Wydziały Powiatowe zestawić, posiłkując się opracowanemi w swoim czasie preliminarzami próbnemi i przy uwzględnieniu w miarę potrzeby następujących możliwości odciążenia nowoutworzonych gmin wiejskich od niektórych zadań gospodarki gminnej i związanych z temi zadaniami wydatków:

a) o ile gromady w danej gminie posiadają, względnie posiadać mogą odpowiednie dochody ze swego majątku, to wówczas zachodzi możliwość zastosowania, przewidzianego w art. 17, ust. (3) ustawy z dnia 23 marca 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 294), przekazania gromadzie za jej zgodą niektórych zadań gminy;

b) o ile uzyskanie zgody gromad na przejęcie niektórych zadań gminy natrafiałoby na trudności, zrównoważenie zaś budżetu gminnego bez zastosowania tego środka nie byłoby możliwe, wówczas wykorzystanie dochodów gromady mogłoby nastąpić przez przekazanie spełniania niektórych zadań gminy gromadzie w trybie przewidzianym w art. 30 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 846) co wymagałoby ze strony P. P. Wojewodów przedstawienia odpowiednich wniosków Ministerstwu Spraw Wewnętrznych ze swej strony z pośród zadań gminy za najbardziej odpowiednie do przekazania gromadom uważam zadania z dziedziny opieki społecznej, czynsze za mieszkania, względnie dodatek mieszkaniowy dla nauczycieli oraz wydatki na potrzeby rzeczowe szkół powszechnych i na utrzymanie dróg;

c) w wypadkach, w których z jednej strony dochody gminy okażą się niedostateczne na pokrycie jej zadań, z drugiej zaś strony gromady nie będą posiadać odpowiednich dochodów na wykonywanie niektórych zadań gminy zmniejszenia strony wydatkowej budżetu gminy mogłoby być osiągnięte przez zawieszenie obowiązku wykonywania niektórych zadań gminy w trybie przewidzianym w wyżej powołanym art. 30, ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o poprawie gospodarki i finansów związków samorządowych; zastosowanie tego środka nastąpi po uprzedniem zebraniu danych i opinji od P. P. Wojewodów w drodze rozpisania specjalnej ankiety.

Powyżej wskazane sposoby ograniczenia strony wydatkowej budżetów nowotworzonych gmin zbiorowych winny być wykorzystane tylko o tyle, o ile równowaga budżetowa tych gmin nie mogłaby być osiągniętą w drodze przyznania ze strony powiatowego związku samorządowego zapomogi na pokrycie wydatków bieżących gminy stosownie do art. 34 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 106, poz. 884). Kredyty na ten cel w budżetach powiatowych związków samorządowych — ze względu na wielką wagę umożliwienia nowotworzonym gminom wykonywania ich zadań ustawowych — winny być w porównaniu z poprzedniemi okresami budżetowemi wydatnie zwiększone kosztem redukcji innych wydatków, a w szczególności nie wynikających z obowiązków ustawowych.

W dochodach zaprojektowanych budżetów nowotworzonych gmin w województwach zachodnich winny być m. in. uwzględnione przewidywania z tytułu ewentualnych odszkodowań, przypadających gminom od właścicieli obszarów dworskich w zależności od odciążeń i zwolnień, osiągniętych przez tegoż właściciela w dziedzinie ciężarów publicznych wskutek zniesienia obszarów dworskich.

Co się tyczy pokrywania wydatków nowoutworzonych gmin zbiorowych w pierwszym okresie ich istnienia, to wydatki tych gmin będą mogły być pokrywane z wpływu z tytułu zarówno zaległych, jak i bieżących dodatków komunalnych do podatków państwowych, wymierzonych dotychczasowym gminom jednostkowym, a podlegającym przekazaniu na rzecz gmin nowoutworzonych. Odpowiednie zarządzenie w tym zakresie wyda Ministerstwo Skarbu.

7. Ustanowiony rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 847) Związek Rewizyjny Samorządu Terytorjalnego zostanie w najbliższym czasie zorganizowany. Na pokrycie wydatków tego Związku — zanim stosownie do art. 11 ust. 1 wymienionego rozporządzenia Rada Związku ustali wysokość składki — wojewódzkie i powiatowe związki samorządowe oraz miasta wydzielone, z wyjątkiem m. st. Warszawy winny w dziale I wydatków zwyczajnych budżetu administracyjnego preliminować tymczasowo na ten cel tytułem rocznej składki kwotę w wysokości 1,5 (półtora promille) łącznej sumy wydatków zwyczajnych budżetu administracyjnego i budżetów przedsiębiorstw oraz dochodów budżetów zakładów, wyodrębnionych z budżetu administracyjnego.

8. W związku ze zwolnieniem związków samorządowych od opłat na rzecz Funduszu Pracy, przewidzianem w art. 28 rozporządzenia o poprawie gospodarki i finansów związków samorządowych, zaznaczam, iż wymienione opłaty związki samorządowe obowiązane są uiszczać do końca bieżącego okresu budżetowego przyczem za podstawę obliczenia wpłat przypadających na rzecz Funduszu Pracy przyjmować należy całkowitą ogólną sumę dochodów zwyczajnych, osiągniętych w ciągu roku poprzedzającego, bez jakichkolwiek potrąceń (a zatem wraz z subwencjami i zwrotami), a to z uwagi na treść § 24 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 31 marca 1933 r. o świadczeniach na rzecz Funduszu Pracy (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 176). który to przepis nie przewiduje wyłączenia z dochodów zwyczajnych, objętych wykonaniem budżetu administracyjnego roku poprzedniego, jakichkolwiek kwot do tych dochodów zaliczonych.

9. Wobec skierowanych do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych zapytań co do okoliczności, w jakich uprawomocnia się uchwała o przyznaniu dodatku komunalnego do uposażenia pracowników samorządowych, wyjaśniam, iż do prawomocności tego rodzaju uchwały niezbędne jest zakomunikowanie zainteresowanemu związkowi samorządowemu decyzji władzy nadzorczej, właściwej w myśl postanowień § 27 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 grudnia 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 118, poz. 1073). Natomiast omawiana uchwała nie może stać się prawomocną na skutek upływu 60 dniowego okresu od dnia otrzymania uchwały przez władzę nadzorczą, gdyż tego rodzaju przepisu nie zawiera wyżej powołane rozporządzenie, przyznanie zaś dodatku komunalnego nie należy do spraw, do których ma zastosowanie art. 65 ustawy z dnia 23 marca 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 294). Również uchwała o przyznaniu dodatku komunalnego nie może stać się prawomocną na skutek wydania decyzji władzy nadzorczej o zatwierdzeniu preliminarza budżetowego choćby decyzja ta nie zawierała zastrzeżenia odnośnie zamieszczonego w budżecie kredytu na dodatek komunalny do uposażenia. Niemniej jednak odnośne władze nadzorcze nie powinny zwlekać z wydawaniem decyzyj w sprawie powyższego dodatku; decyzje te w myśl pkt. 2 okólnika Nr. 141 z dnia 19 listopada 1932 r. (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 18, str. 608) winny być wydawane i komunikowane zainteresowanym związkom samorządowym w czasie możliwie najkrótszym od chwili otrzymania uchwały związku samorządowego o przyznaniu dodatku komunalnego w zasadzie łącznie z decyzją w sprawie zatwierdzenia budżetu. Do czasu pozytywnego zatwierdzenia uchwały o przyznaniu omawianego dodatku, dodatek ten nie powinien być wypłacony pracownikom nawet zaliczkowo, gdyż w wypadku niezatwierdzenia wymienionego dodatku potrącanie wypłaconych zaliczek z uposażeń pracowniczych w sposób dotkliwy uszczuplałoby wypłatę normalnych poborów. Jednocześnie w związku z pkt. IV okólnika Nr. 63 z dnia 10 maja 1932 r. (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 8, str. 259) przypominam, iż związki samorządowe, w których obowiązywały umowy z pracownikami, przyznające dodatek komunalny, winny były tenże dodatek wypowiedzieć jako dodatek stały z zachowaniem terminu ustawowego. W wypadku niezastosowania się związku samorządowego do tego obowiązku, władze nadzorcze winny w drodze nadzoru spowodować odnośne związki samorządowe do doręczenia pracownikom odpowiednich wypowiedzeń.

Pozostają nadal w mocy zasady przyznawania dodatku komunalnego do uposażenia pracowników samorządowych, wyrażone w pkt. III (1) okólnika Nr. 125 z dn. 13 grudnia 1933 r. (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 21, str. 770).

10. Art. 6-b ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o ubezpieczeniu społecznem (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 396) w brzmieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 95, poz. 855) zwalnia związki samorządowe od obowiązku ubezpieczenia emerytalnego pracowników i na wypadek choroby w zakładach ubezpieczeń społecznych, o ile związki te na mocy własnych statutów, zatwierdzonych przez władze nadzorcze, zapewnią swym pracownikom odpowiednie zabezpieczenie emerytalne i pomoc leczniczą we własnym samorządzie.

Wykorzystanie tego uprawnienia przez związki samorządowe uważam za wskazane o tyle, o ile związki te będą mogły we własnym zarządzie zapewnić swym pracownikom zabezpieczenie emerytalne i pomoc leczniczą tańszym kosztem niż zakłady ubezpieczeń społecznych.

11. Ze względu na gospodarcze i państwowe znaczenie akcji przysposobienia rolniczego zalecam, aby powiatowe związki samorządowe przewidywały z zachowaniem zasady równowagi budżetowej odpowiednie kwoty na prace przysposobienia rolniczego, a w szczególności na utrzymanie powiatowego instruktora przysposobienia rolniczego, ewentualnie w formie udzielonego na ten cel zasiłku dla Okręgowego Towarzystwa Rolniczego lub szkoły rolniczej.

12. Gminy miejskie, które w roku budżetowym 1934/35 pobierały podatek od towarów przywożonych drogami żelaznemi i wodnemi (podatek ładunkowy), mogą zapreliminować w dziale III dochodów zwyczajnych budżetu administracyjnego zapomogę z Komunalnego Funduszu Pożyczkowo-Zapomogowego w wysokości, odpowiadającej wpływom z podatku ładunkowego za ostatni okres budżetowy, przyczem w budżetach gmin miejskich wydzielonych suma z tego tytułu winna być pomniejszona o kwotę dotychczasowej rocznej wpłaty na Fundusz Pracy.

13. Dodatek do państwowego podatku od spożycia, zużycia względnie produkcji należy na okres budżetowy 1935/36 preliminować, opierając się na danych z powszechnego spisu ludności z 1931 r., na 1 mieszkańca miasta—1 zł. 13 gr., na 1 mieszkańca powiatowego związku samorządowego z wyłączeniem ludności miast— 17,5 gr., na 1 mieszkańca gminy wiejskiej — 8,8 gr.

14. Zgodnie z art. 26, pkt. 3 rozporządzenia o poprawie gospodarki i finansów związków samorządowych dodatek komunalny do scalonego podatku przemysłowego (który preliminować należy łącznie z dotychczasowym dodatkiem do podatku przemysłowego) dzielony będzie pomiędzy związki samorządowe, tak, jak są dzielone wpływy z dodatków do państwowych podatków od spożycia, zużycia względnie produkcji. Przypuszczalny wpływ z dodatku komunalnego do scalonego podatku przemysłowego wynosić będzie rocznie na 1 mieszkańca miasta — 17,5 gr., na 1 mieszkańca powiatowego związku samorządowego z wyłączeniem ludności miast — 2,7 gr. i na 1 mieszkańca gminy wiejskiej — 1,3 gr.

15. Co do strony formalnej budżetów

i zamknięć rachunkowych związków samorządowych udzielam następujących wskazówek:

a) W związku z wykorzystaniem uprawnień wynikających z powszechnych norm oddłużenia, przewidzianych w art. 1—6 rozporządzenia o poprawie gospodarki i finansów związków samorządowych, związki te winny wprowadzić do budżetu bieżącego okresu pozycje dodatkowe, a mianowicie po stronie dochodowej pozycję wpływu z pożyczki długoterminowej, otrzymanej wzamian skonwertowanych pożyczek krótkoterminowych i zaległości pożyczkowych, a po stronie wydatkowej — kredyt na pokrycie niedoboru budżetowego z lat ubiegłych. W wypadku gdyby pożyczka otrzymana z konwersji przewyższała niedobór, różnica pomiędzy sumą pożyczki i niedoboru budżetowego z lat ubiegłych winna być zapisana na fundusz obrotowy związku samorządowego. W każdym razie z chwilą dokonania konwersji, czyli przeprowadzenia zamiany pożyczki krótkoterminowej i zaległości pożyczkowych na pożyczki długoterminowe, konwertowane kwoty zaległości i pożyczek krótkoterminowych winny być spisane z pozabudżetowego rachunku pożyczek krótkoterminowych wzgl. wierzycieli różnych (zapisane na ciężar tego rachunku) przy jednoczesnem zarachowaniu uzyskanej wzamian pożyczki długoterminowej do wykonania budżetu na dobro rachunku dochodów budżetowych. Analogiczne postępowanie powinno być zastosowane w wypadkach w których pożyczka krótkoterminowa stała się długoterminową na skutek odroczeń spłat, przewidzianych w art. 4 i 5 rozporządzenia.

b) Celem uporządkowania stanu rachunków i zadłużenia związków samorządowych, każdy z poszczególnych związków winien wykorzystać wszelkie możliwości dokonania rozliczeń z tytułu wierzytelności i długów wobec osób trzecich, a przedewszystkiem wobec związków samorządowych. W tym celu każdy związek samorządowy, o ile posiada tego rodzaju wierzytelności i długi, winien sporządzić wykazy tych należności i przesłać odnośnym instytucjom i związkom samorządowym celem uzyskania zgody na wzajemne potrącenie pretensyj i uregulowanie ostatecznego salda. Również dla uporządkowania stanu rachunkowości związki samorządowe winny możliwie usunąć wewnętrzne zadłużenia między poszczególnemi komórkami administracyjnemi związku. Dotyczy to m. in. pozabudżetowych pożyczek z funduszów specjalnych, które de facto zużyte zostały na wydatki budżetowe. W takich wypadkach tego rodzaju pożyczki winny być potraktowane jako definitywnie skonsumowane części funduszów na potrzeby budżetowe przez zarachowanie ich do dochodów budżetowych przy jednoczesnem spisaniu zużytych części funduszów specjalnych z pozabudżetowych rachunków tych funduszów; tego rodzaju postępowanie może być stosowane jedynie do funduszów własnych związku samorządowego, nie tworzonych przy współudziale osób czy instytucyj trzecich, wobec czego m. in. nie może dotyczyć funduszów emerytalnych, które są odrębne od funduszów związku samorządowego.

c) Wskazówki, zawarte w okólniku Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. 110 z dnia 15 listopada 1933 r. Nr. SF. 11/3/15 (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 20, str. 663) co do formy i sposobu sporządzania budżetów związków samorządowych uzupełniam następującemi wyjaśnieniami:

1) w dziale I budżetu administracyjnego w paragrafie (względnie w rozdziale w budżetach wielkich miast), obejmującym wydatki rzeczowe należy m. in. uwzględniać wydatki związane ze sporządzaniem rejestrów 18-letnich i spisów względnie list poborowych, wydatki na koszta poboru roczników i wydatki związane ze spisem, spędem, przeglądem oraz ewentualnym poborem koni;

2) na wydatki, związane z kwaterunkiem wojskowym, a obejmowane działem XIII wydatków zwyczajnych budżetu administracyjnego („Różne"), należy przeznaczyć specjalny paragraf, wykazujący w osobnej pozycji wydatki bezzwrotne i w osobnej — wydatki zwrotne; zwroty kosztów zakwaterowania wojska należy preliminować w dziale IV dochodów tegoż budżetu („Zwroty").

Zechcą P. P. Wojewodowie polecić Przewodniczącym Wydziałów Powiatowych podanie powyższych wskazówek do wiadomości zarządom gmin wiejskich i miast niewydzielonych oraz dopilnować ich wykonania przez związki samorządowe, znajdujące się na terenie podległego im województwa. Zechcą również P. P. Wojewodowie przypomnieć Przewodniczącym Wydziałów Powiatowych o obowiązku zapraszania naczelników urzędów skarbowych, względnie delegowanych przez nich urzędników, na posiedzenia wydziału powiatowego, na których będą rozpatrywane przedstawione do zatwierdzenia preliminarze budżetowe oraz sprawy finansowe związków samorządowych (vide pkt. 9 okólnika Nr. 141 z dnia 19 listopada 1932 r. Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 18, str. 608)

(—) Marjan Zyndram-Kościałkowski.
MINISTER

293.

OKÓLNIK Nr. 141

z dnia 31 grudnia 1934 r.

o wyborach do rad gminnych i zarządów gminnych

(Nr. SS. 33-33-1).

Do

P. P. Wojewodów i Starostów powiatowych województw południowych i zachodnich.

W związku z rozporządzeniami Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 grudnia 1934 r. w sprawie regulaminów wyborczych do rad gminnych i zarządów gminnych, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych podaje szereg wyjaśnień, dotyczących wyborów organów ustrojowych gmin wiejskich.

I. Bezpłatne spełnianie czynności członków kom. wyborczych.

Na terenie województw południowych i zachodnich mają zastosowanie wskazówki, zawarte w piśmie okólnem z dnia 25.XI.1933 r. (SS. 33/8/1), skierowanem do P. P. Wojewodów województw centralnych i wschodnich (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 20, poz. 278 z 1933 r.), a dotyczące bezpłatności czynności członków komisyj wyborczych, przeprowadzających wybory do organów ustrojowych gmin wiejskich.

II. Kompetencja zebrania wyborczego rad gminnych.

Na zebraniach wyborczych, zwołanych celem dokonania wyboru członków zarządu gminnego, radni nie mogą podejmować uchwał, należących do zakresu rady gminnej, gdyż zebrania wyborcze radnych nie mają charakteru posiedzeń rady gminnej, ponieważ zwoływane są wyłącznie w celu przeprowadzenia wyborów i odbywają się pod przewodnictwem przewodniczącego komisji wyborczej mianowanego przez starostę powiatowego.

III. Zarządzenie wyborów członków zarządu gminnego.

Zarządzenie wyborów członków zarządu gminnego, wydane przez starostę powiatowego, obowiązuje aż do czasu dokonania wyboru wszystkich tych członków zarządu gminnego, których wybór został zarządzony. O ile więc na pierwszem zebraniu wyborczem nie wszyscy zostali wybrani, niema potrzeby wydawania przez starostę powiatowego ponownego zarządzenia; wyznacza się wówczas jedynie ponowny termin zebrania. O ile jednak chodzi o wybór przełożonego gminy i jego zastępcy, starosta powiatowy ma prawo wykorzystać uprawnienia, przysługujące mu z art. 50 ust. (4) ustawy w przypadku nie dokonania tego wyboru w wyznaczonym terminie.

IV. Unieważnianie wyborów i rozstrzyganie protestów.

Starosta powiatowy po wysłuchaniu opinji wydziału powiatowego na terenie zaś województw pomorskiego i poznańskiego przy współudziale wydziału powiatowego z głosem stanowczym może unieważnić wybory do rady gminnej oraz wybory do zarządu gminnego zarówno w całości, jak w części, z urzędu lub na skutek protestu.

Orzeczenie starosty powiatowego, wydane na skutek protestu na terenie województw południowych jest ostateczne w administracyjnym toku instancji i od tego orzeczenia przysługuje jedynie prawo skargi do Najw. Trybunału Administracyjnego, która nie wstrzymuje wykonania orzeczenia, na terenie zaś województw pomorskiego i poznańskiego przeciw takiemu orzeczeniu starosty powiatowego służy skarga do wojewódzkiego sądu administracyjnego, która wstrzymuje wykonanie orzeczenia starosty.

Od orzeczenia starosty powiatowego, wydanego z urzędu, służy prawo odwołania zarówno na terenie województw południowych, jak i zachodnich, przyczem obowiązują postanowienia, zawarte w rozp. Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22.III.1928 r. o postępowaniu administracyjnem (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 341).

V. Wprowadzanie instytucji wójtów zawodowych.

Na terenie województw południowych i zachodnich mają zastosowanie wytyczne, zawarte w okólniku Nr. 21 z dn. 15.II.1934 r. (SS. 16-8-1), skierowanym do P. P. Wojewodów województw centralnych i wschodnich (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 4, poz. 39) w sprawie oględnego wprowadzania instytucji wójtów zawodowych oraz uzgadniania tych spraw przez p. p. Starostów powiatowych z P. P. Wojewodami.

Równocześnie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych przypomina, iż na wójtów zawodowych mogą być powoływane jedynie osoby, które obok ogólnych warunków wybieralności (art. 3 i 4 ustawy samorządowej) posiadają nadto kwalifikacje, określone w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 3.I.1934 r. w sprawie kwalifikacyj kandydatów na wójtów zawodowych (Dz. U. R. P. Nr. 13, poz. 108).

VI. Wyjaśnienia postanowień ustawy i I rozp. wykonawczego, dotyczących spraw wyborczych.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zwraca wreszcie uwagę, iż okólnik Nr. 98 z dnia 14.X.1933 r. (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 16, poz. 238) zawiera wyjaśnienia postanowień art. art. 3, 4, 5, 6, 21, 32 i 41 ustawy samorządowej oraz I rozporządzenia wykonawczego.

(—) Korsak
PODSEKRETARZ STANU

294.

OKÓLNIK Nr. 142

z dnia 31 grudnia 1934 r.

w sprawie dalszego usprawnienia pracy w gminnych kasach pożyczkowo-oszczędnościowych.

(Nr. S. G. 41-25-1).

Do

P. P. Wojewodów województw centralnych i wschodnich prócz nowogródzkiego.

W związku z pismem okólnem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 15 października 1928 r. Nr. SG. 750/2/28 w sprawie rozwoju i działalności gminnych kas pożyczkowo-oszczędnościowych, którego celem było usprawnienie i podniesienie działalności wspomnianych kas—Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zaznacza, że wiele niedomagań organizacyjnych i operacyjnych w ciągu dziewięcioletniego przeszło okresu działalności tych kas zostało w mniejszym lub większym stopniu usunięte. Istnieją jednak jeszcze pewne uchybienia i niedomagania, które powinny być usunięte w jak najkrótszym czasie.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych uważa, że najpilniejszem obecnie zadaniem gminnych kas pożyczkowo-oszczędnościowych jest usunię-

cie skutków wieloletniego zalegania pożyczkobiorców nietylko ze spłatą sum kapitałowych długu, lecz również i odsetek. Już obecnie wiele kas wykazuje z powyższego tytułu znaczne straty i liczba takich kas stale wzrasta. Straty te w konsekwencji są odpisywane z kapitału zasobowego, a częstokroć i z kapitału zakładowego; ponadto po ich wyczerpaniu niejednokrotnie należałoby sięgać do odpowiedzialności gminy, co jest w obecnych finansowych warunkach gmin—niewykonalne.

Celem więc niedopuszczenia do nieuniknionej w tych okolicznościach likwidacji licznych gminnych kas pożyczkowo-oszczędnościowych — Ministerstwo prosi Pana Wojewodę o wydanie zarządzeń, aby wspomniane kasy, z całem zrozumieniem swych obowiązków, wszczęły (o ile to już nie nastąpiło) energiczną akcję uporządkowania swego stanu finasowego przez:

1. zawieranie układów konwersyjnych z rolnikami co do wszystkich nadających się do układów zadłużeń w przepisanym terminie,

2. ustalenie wysokości zadłużeń rolniczych nienadających się do układów konwersyjnych, od których należy obliczyć zaległe odsetki i inne uzasadnione koszty (bez t. zw. karnych odsetek) i w drodze wyjątku, dopisać całą zaległość do sumy kapitałowej długu, o ile nie istnieją w tym przedmiocie umowy pisemne, zezwalające na to skapitalizowanie. Oczywiście, że tego rodzaju operacje należy uskutecznić za zgodą poszczególnych pożyczkobiorców, pod warunkiem jednak uprzedniego należytego zabezpieczenia sum powstałych z tego tytułu, jak i wzmocnienia zabezpieczenia dotychczasowego długu kapitałowego.

Sposób księgowania operacyj, wymienionych powyżej, poda Państwowy Bank Rolny.

Następnem ważnem zadaniem omawianych kas jest ograniczenie do minimum kosztów administracyjnych, a w szczególności kosztów podróży. Jedynym wyjątkiem w tym względzie mogą być uważane wydatki, związane z przeszkoleniem członków organów kas i ich rachmistrzów.

Pomimo ustawowego zakazu — wiele kas stosuje wypłatę diet urzędującym członkom zarządu. Należy utrzymać zasadę wynagradzania członków zarządu jedynie z czystych zysków kas. Na poczet zysków przewidzianych w budżecie mogą być jednak dokonywane wypłaty odszkodowania za stratę czasu przewodniczącego i skarbnika w wysokości zależnej od wielkości sumy bilansowej kasy z roku ubiegłego, a mianowicie:

przy sumach	do zł.	10.000	w wysok. zł.	1	na osobę
„ „	„ „	30.000	„ „	2	„ „
„ „	„ „	50.000	„ „	3	„ „
„ „	„ „	100.000	„ „	4	„ „
„ „	pon. „	100.000	„ „	5	„ „

Po zamknięciu roku i sporządzeniu bilansu wraz z rachunkiem strat i zysków należy odliczać z 15% czystych zysków (§ 60 pkt. 3-ci statutu) sumy wydatkowane na powyższe odszkodowania, pozostałość zaś podzielić między wszystkich członków zarządu i rachmistrza w równym stosunku. — W razie, gdyby próbny półroczny bilans kasy wykazywał straty, wypłata odszkodowań winna być zawieszona do czasu ustania strat.

Ministerstwo stwierdziło, iż wydajność pracy wielu sekretarzy gminnych, pełniących jednocześnie obowiązki rachmistrzów kas — jest niedostateczna. Należy zerwać z zasadą, że do funkcji tej jest predysponowany wyłącznie sekretarz zarządu gminy lub jego zastępca. Obecne przeciążenie sekretarzy pracą w gminie powinno skłonić zarządy kas do poszukiwania pracowników kasy wśród młodzieży wiejskiej, kończącej zakłady naukowe i pozostającej na miejscu bez pracy.

Stałe miesięczne wynagrodzenie nie pobudza dostatecznie rachmistrza do wydajnej pracy. Zarobek rachmistrza powinien być normowany w stosunku do rozwoju kasy i tylko w skromnym stopniu wynagradzać pracę mechaniczną.

Zasadnicze wynagrodzenie roczne rachmistrza powinno być zawarte w granicach $1^1/_2$% w kasach z sumą bilansową roczną do 15.000 zł. $1^1/_4$% w kasach do zł. 25.000 i 1% od sumy bilansu rocznego netto powyżej 25.000 zł. Ponadto, celem wzmożenia rozwoju gminnych kas pożyczkowo-oszczędnościowych, wskazane byłoby, aby rachmistrze otrzymywali tytułem premji wynagrodzenia w wysokości 1% od przyjętych w ciągu roku wkładów oszczędności i ściągniętych pożyczek oraz udziału w czystych zyskach.

Zarządy gminnych kas pożyczkowo-oszczędnościowych powinny jak najusilniej dążyć do oparcia swych instytucyj na własnych siłach i środkach a nie oglądać się na pomoc kredytową państwowych instytucyj kredytowych, jak np. Państwowego Banku Rolnego, zwłaszcza, że pomoc ta, ze względu na gospodarczą sytuację kraju, w ostatnim czasie uległa narazie znacznemu ograniczeniu. Istnieją wszakże liczne dowody, że w całym szeregu powiatów w województwach centralnych kasy te pracowały w latach ubiegłych z bardzo pomyślnemi wynikami i to bez żadnej pomocy kredytowej z zewnątrz, lecz tylko opierając się jedynie i wyłącznie na własnych środkach obrotowych.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zwraca szczególną uwagę na sprawę zwiększania kapitałów własnych tych kas, stanowiących podstawowy warunek dalszego ich rozwoju. Należy przedewszystkiem zwiększyć współdziałanie organów kas z władzami gminnemi w kierunku wyszukania i zapewnienia gminom źródeł na dalsze dotacje, celem podwyższenia kapitałów zakładowych kas, niezależnie od sum przeznaczonych na ten sam cel z czystych zysków.

Przy obecnem położeniu gospodarczem gminne kasy pożyczkowo-oszczędnościowe muszą wprawdzie ograniczać swą działalność kredytową, zato jednak powinny one uczynić ją tem bardziej celową i wartościową. Przy udzielaniu kredytów należy tedy uwzględniać najważniejsze i najniezbędniejsze potrzeby i to takich gospodarstw, które mają warunki dalszego

rozwoju i nie są obciążone długami ponad zdolności płatnicze i którym pomoc kasy okazać się może szczególnie pożyteczną.

W stosunku do pożyczkobiorców, którzy zalegają ze spłatą zaciągniętych pożyczek, powinny kasy prowadzić ostrożną, lecz stanowczą akcję egzekucyjną dla ściągnięcia swych należności. Trzeba wnikać w trudności płatnicze dłużników i umieć przytem odróżniać przypadki, gdzie zachodzą objawy złej woli, od takich przypadków, gdzie zachodzi istotna niemożność płatnicza. O ile rzeczywiście trudności gospodarcze pożyczkobiorców muszą być uwzględniane, w miarę możliwości pieniężnych kas i w zależności od ich własnych zobowiązań, o tyle znów przypadki świadomego lekceważenia przez dłużników swoich zobowiązań należy zwalczać przez przymusowe i bezzwłoczne egzekwowanie należności kas, a następnie przez stosowanie do takich właśnie dłużników ograniczeń kredytowych na przyszłość na podstawie sporządzanych w tym celu list — informacyj i wymiany ich z innemi instytucjami kredytowemi.

Dalsze usprawnienie pracy w gminnych kasach pożyczkowo-oszczędnościowych osiągnąć można prócz tego przez uzgodnienie i sharmonizowanie współpracy organów nadzoru pierwszej instancji z zarządami kas. Współpraca ta powinna być jednolitą i wydajną na całym obszarze działania kas. W związku z tem Ministerstwo zwraca uwagę Pana Wojewody na dostrzeżone osłabienie pracy rewizyjnej na terenie poszczególnych powiatów z ramienia wydziałów powiatowych. Stwierdzono mianowicie, iż szereg kas nie poddano w odpowiednim czasie rewizji przez inspektorów samorządu gminnego, wskutek czego, według posiadanych przez Ministerstwo informacyj, rewidenci Państwowego Banku Rolnego przy okazji lustracji kas, z tytułu udzielanych im kredytów ujawnili szereg poważnych usterek i niedomagań, a nawet i nadużyć trwających od kilku lat.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi Pana Wojewodę o wydanie zarządzeń, aby inspektorowie samorządu gminnego rewidowali obowiązkowo przynajmniej raz na rok wspomniane kasy, poza tem, aby obecnie dopilnowali by budżety tych kas tak na rok 1935, jak i następne były możliwie zredukowane i sporządzane przezornie oraz zgodnie z możliwościami finansowemi omawianych kas.

Celem usunięcia najważniejszych niedomagań rachunkowości gminnych kas pożyczkowo-oszczędnościowych, Ministerstwo zarządzi w najbliższym czasie, niezależnie od przygotowywanej zmiany całej rachunkowości tych kas, zmianę asygnarjusza kasowego i sprawozdania rocznego oraz wprowadzi książkę skarbnika.

Ponadto Ministerstwo uważa za wskazane zorganizowanie przez Pana Wojewodę (o ile to już nie nastąpiło) dokładnej ewidencji i kontroli dokonywanych przez inspektorów samorządu gminnego rewizyj tych kas oraz dla utrzymania bliższego kontaktu z niemi — odbywanie corocznych konferencyj tych inspektorów, a to celem omówienia zagadnień, związanych z dalszym rozwojem w mowie będących kas.

Wkońcu Ministerstwo zaznacza, iż w szeregu gminnych kas pożyczkowo-oszczędnościowych miały już miejsce wypadki włamań i kradzieży, powodujące tak poważne straty, że rozwój tych kas nawet na dłuższy okres czasu został zahamowany. Wobec takiego stanu rzeczy należałoby:

1) aby wszystkie istniejące gminne kasy pożyczkowo-oszczędnościowe na terenie podległym Panu Wojewodzie ubezpieczyły się najrychlej od kradzieży i rabunku.

2) aby te kasy, które nie posiadają odpowiednich szaf pancernych, dążyły do zaopatrzenia się w miarę możności w takie szafy, nawet w konstrukcji stalo-betonowej.

(—) Korsak
PODSEKRETARZ STANU

III. Pisma Okólne Ministerstwa Spraw Wewnętrznych.

295.

PISMO OKÓLNE

z dnia 28 grudnia 1934 r.

o świadectwach ubóstwa, służących za podstawę do wolnej od cła odprawy darów.

(Nr. AP.-26-47).

Do

P. P. Wojewodów, Komisarza Rządu na m. st. Warszawę, Przewodniczących wydziałów powiatowych i P. P. Prezydentów Miast.

Doszło do wiadomości Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, że przy zwalnianiu od cła darów w przesyłkach pocztowych na podstawie okólnika Ministerstwa Skarbu z dnia 20 września 1932 r. Nr. D. IV. 20407/1/32 (Monitor Polski Nr. 235 poz. 264 z 1932 r.) nasuwają się Urzędom Celnym wątpliwości co do stanu ubóstwa odbiorców przesyłek. Wydawane bowiem tym odbiorcom świadectwa ubóstwa częstokroć nie odpowiadają intencji pkt. 1 powołanego wyżej okólnika.

Zdarzają się mianowicie przypadki, że zarządy gminne wydają świadectwa ubóstwa osobom, posiadającym gospodarstwa rolne złożone z kilku ha ziemi.

Poza tem omawiane świadectwa nie stwierdzają, że petent nie jest w możności zaspokojenia swych niezbędnych potrzeb życiowych z własnych środków materjalnych, lub własnej pracy.

Ze względu na powyższe, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi o zwrócenie uwagi właściwym władzom na konieczność dokładnego badania stanu majątkowego petenta, oraz zaznaczania w tych świadectwach, że petent nie jest w możności zaspokojenia swych niezbędnych potrzeb życiowych z własnych środków materjalnych lub z własnej pracy.

ZA DYREKTORA DEPARTAMENTU
(—) Kałuski
INSPEKTOR

B.

I. Przedruki z Dziennika Ustaw R. P.

z 18 grudnia Nr. 108 Rok 1934

Poz. 959. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 grudnia 1934 r. w sprawie regulaminu wyborczego do rad gminnych na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, pomorskiego, poznańskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego.

Na podstawie art. 29 ust. (7), art. 30 ust. (3) i art. 129 ustawy z dnia 23 marca 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorjalnego (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 294) zarządzam co następuje:

Postanowienia ogólne.

§ 1. (1) Przez artykuły ustawy, powołane w rozporządzeniu niniejszem bez bliższego określenia, należy rozumieć artykuły ustawy z dnia 23 marca 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorjalnego (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 294). Przez paragrafy, powołane bez bliższego określenia, należy rozumieć paragrafy rozporządzenia niniejszego.

(2) Określenie „gmina“, użyte w rozporządzeniu niniejszem, oznacza gminę, powstałą na podstawie art. 103 ustawy; przy pierwszych wyborach czynności, przewidziane w §§ 8 ust. (1) i 9 ust. (2) dla sołtysa, spełniają na terenie województw: krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego dotychczasowi wójtowie, w województwach zaś pomorskiem i poznańskiem — dotychczasowi sołtysi, a na terenach dotychczasowych obszarów dworskich — dotychczasowi przełożeni tych obszarów; w braku tych organów — organa tymczasowe, powołane w myśl przepisów art. 20 ust. (5), art. 50, art. 55 ust. (2) art. 72 i 73 ustawy oraz przepisów dotychczasowych; każdy z wymienionych organów spełnia poruczone mu czynności wyborcze na obszarze swego dotychczasowego urzędowania.

§ 2. (1) Wybory radnych gminnych są równe i stosunkowe i odbywają się w głosowaniu tajnem na listy kandydatów.

(2) W gminach wiejskich, których obszar stanowi jedną miejscowość (art. 15 ust. (4) ustawy), radnych gminnych wybiera się na zasadach, określonych rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 18 września 1934 r. w sprawie regulaminu wyborczego do rad gromadzkich na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, pomorskiego, poznańskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego (Dz. U. R. P. Nr. 84, poz. 760).

§ 3. (1) Wybrany na radnego gminnego może być każdy obywatel polski bez różnicy płci, który ukończył od dnia zarządzenia wyborów 30 lat, ma w myśl art. 3 ustawy na terenie danej gminy ogólne prawa wybierania do organów ustrojowych związków samorządowych bez względu na to, czy jest członkiem danego kolegjum wyborczego, czy nim nie jest.

(2) Liczbę radnych gminnych określa starosta powiatowy w zależności od liczby mieszkańców w gminie, stosownie do art. 11 ust. (2) ustawy.

§ 4. (1) Obszar gminy może stanowić jeden okrąg wyborczy, bądź może być podzielony na okręgi wyborcze.

(2) Decyzja w sprawie podziału obszaru gminy na okręgi wyborcze należy do starosty powiatowego, który określa również ilość mandatów radnych dla każdego okręgu w zależności od liczby mieszkańców. Liczbę mieszkańców w każdym okręgu wyborczym ustala się na podstawie prowadzonej przez gminę ewidencji ludności.

(3) Każdy okrąg wyborczy powinien stanowić jedną ciągłą całość terytorjalną.

(4) Na jeden okrąg wyborczy nie może przypadać mniej, niż 3 mandaty radnych.

§ 5. (1) Radnych gminnych w gminach niepodzielonych na okręgi wyborcze wybiera gminne kolegjum wyborcze.

(2) Radnych gminnych w gminach podzielonych na okręgi wyborcze wybierają w poszczególnych okręgach wyborczych okręgowe kolegja wyborcze.

(3) W skład gminnego kolegjum wyborczego wchodzą:

a) od gromad, które posiadają rady gromadzkie — ich radni gromadzcy,

b) od innych gromad — ich delegaci w liczbie od 2 do 10,ustalonej przez starostę powiatowego zależnie od liczby mieszkańców gromady i

c) sołtysi i podsołtysi wszystkich gromad.

(4)W skład okręgowego kolegjum wyborczego wchodzą: sołtysi, podsołtysi, radni gromadzcy i delegaci gromad z obszarów, które położone są w granicach danego okręgu wyborczego.

§ 6. (1) Po przeprowadzeniu na terenie gminy wyborów radnych gromadzkich, sołtysów, podsołtysów oraz delegatów od gromad, nieposiadających rad gromadzkich, starosta powiatowy zarządza wybory radnych gminnych. Staroście powiatowemu służy ogólny nadzór nad przeprowadzeniem wyborów. Z tego tytułu starosta powiatowy korzysta analogicznie z uprawnień, określonych w art. 67 ustawy. W razie podziału gminy na okręgi wyborcze starosta powiatowy może poruczać wykonywanie nadzoru nad przeprowadzeniem wyborów w poszczególnych okręgach przewodniczącemu (zastępcy) oraz członkom (zastępcom) gminnej komisji wyborczej.

(2) W zarządzeniu wyborów starosta powiatowy, podaje dzień zarządzenia wyborów, miejsce, lokal, dzień i godzinę rozpoczęcia zebrania wyborczego, ilość mandatów przypadających na daną gminę, ewentualny podział na okręgi wyborcze i ilość mandatów w każdym okręgu, nazwiska przewodniczącego gminnej i przewodniczących okręgowych komisyj wyborczych. Dzień

głosowania w poszczególnych okręgach wyborczych może być różny (wzór Nr. 1).

(3) Zarządzenie wyborów starosta powiatowy przesyła przewodniczącym gminnej ewentualnie również i okręgowych komisyj wyborczych.

(4) Wybory radnych gminnych nie mogą odbywać się w okresie pilnych robót polnych oraz w dniach uroczystych świąt.

§ 7. (1) Celem przeprowadzenia wyborów radnych gminnych tworzy się komisje wyborcze w składzie trzech osób: przewodniczącego i dwóch członków.

(2) W gminach, stanowiących jeden okrąg wyborczy, tworzy się tylko gminną komisję wyborczą, w gminach zaś, podzielonych na okręgi wyborcze, tworzy się prócz gminnej również okręgowe komisje wyborcze po jednej dla każdego okręgu.

(3) Przewodniczącego każdej komisji wyborczej mianuje starosta powiatowy. Członków powołuje przewodniczący. Członkami komisyj wyborczych mogą być jedynie członkowie danego kolegjum wyborczego. Warunek ten nie dotyczy przewodniczącego. Przewodniczący każdej komisji wyborczej wyznacza jednego z członków komisji jako swego zastępcę. W braku któregokolwiek z członków komisji, przewodniczący (zastępca) może powołać na jego miejsce zastępcę z pośród członków danego kolegjum wyborczego. (Wzory Nr. 2 i 3). Od przyjęcia mandatu członka komisji nikt nie może się uchylić bez usprawiedliwionych przyczyn. Godność przewodniczącego (zastępcy) i członków (zastępców) komisyj wyborczych jest honorowa. Mogą oni jedynie otrzymać zwrot kosztów przejazdu, o ile nie posiadają własnych środków lokomocji, przyczem wysokość kosztów przejazdu nie może przekraczać norm, ustalonych w danej miejscowości dla podwód. Łączenie kandydatury na radnego z godnością przewodniczącego lub członka komisji wyborczej oraz ich zastępców jest niedopuszczalne w danej gminie, jeżeli gmina stanowi jeden okrąg wyborczy, bądź w danym okręgu wyborczym, jeżeli gmina jest podzielona na okręgi wyborcze.

(4) Do powzięcia uchwał komisji wyborczej potrzebna jest obecność przewodniczącego (zastępcy) i dwóch członków (zastępców). Uchwały komisyj wyborczych zapadają większością głosów.

§ 8. (1) Na podstawie zarządzenia starosty powiatowego (§ 6) przewodniczący każdej komisji wyborczej za pośrednictwem sołtysów zawiadamia wszystkich członków kolegjum wyborczego o miejscu, lokalu, dniu i godzinie zebrania wyborczego, podając liczbę mandatów, przypadających na daną gminę, ewentualny podział na okręgi wyborcze, liczbę mandatów w każdym okręgu i nazwiska przewodniczących komisyj wyborczych. Zawiadomienie powinno być dokonane najpóźniej na 6 dni przed terminem zebrania wyborczego (wzór Nr. 4).

(2) Przewodniczący gminnej komisji wyborczej sporządza w układzie alfabetycznym wykaz członków gminnego kolegjum wyborczego, w razie zaś podziału na okręgi wyborcze — wykazy członków okręgowych kolegjów wyborczych i doręcza przed zebraniem wyborczem przewodniczącym okręgowych komisyj wyborczych (wzór Nr. 5).

§ 9. (1) Do ważności wyborów radnych gminnych konieczna jest obecność co najmniej połowy więcej jeden wszystkich członków danego kolegjum. Ułamek zaokrągla się w górę do pełnej jedynki.

(2) W razie nieprzybycia koniecznej do przeprowadzenia wyborów liczby członków kolegjum wyborczego (ust. (1)) przewodniczący komisji wyborczej wyznacza następny termin zebrania wyborczego, który nie może być późniejszy aniżeli 14 dnia, licząc od pierwszego terminu. O miejscu, dniu i godzinie zebrania zawiadamia przewodniczący komisji wyborczej wszystkich członków kolegjum wyborczego za pośrednictwem sołtysów w sposób, określony w § 8 ust. (1). Zebranie wyborcze, zwołane w drugim terminie, jest prawomocne bez względu na ilość przybyłych na nie członków kolegjum wyborczego. Postanowień, zawartych w § 11 ust. (1), (2) i (3), nie stosuje się wówczas, a listę kandydatów może zgłosić każdy obecny na zebraniu wyborca.

Listy kandydatów.

§ 10. Przed rozpoczęciem wyborów przewodniczący komisji wyborczej, po stwierdzeniu obecności wymaganej liczby członków kolegjum wyborczego (§ 9) i odczytaniu §§ 3, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 20 ust. (2) do ust. (4), 21, 22 ust. (5), 23, 24 i 25, przy wyborach zaś uzupełniających ponadto §§ 26, 27 i 28 rozporządzenia niniejszego, wzywa zebranych do zgłaszania list kandydatów na radnych, wyznaczając w tym celu co najmniej 15 minutowy okres czasu. Listy kandydatów powinny być zgłoszone w czasie, wyznaczonym przez przewodniczącego.

§ 11. (1) W gminach niepodzielonych na okręgi wyborcze co najmniej $^{1}/_{20}$ część wszystkich członków kolegjum wyborczego ma prawo zgłosić jedną listę kandydatów. Ułamki przyjmuje się za pełną jedynkę.

(2) W gminach podzielonych na okręgi wyborcze co najmniej $^{1}/_{10}$ część wszystkich członków okręgowego kolegjum wyborczego ma prawo zgłosić jedną listę kandydatów. Ułamki przyjmuje się za pełną jedynkę.

(3) W każdym przypadku liczbę 20 członków danego kolegjum wyborczego należy uznać za wystarczającą do zgłoszenia listy kandydatów.

(4) Lista kandydatów powinna zawierać co najmniej tyle nazwisk kandydatów, ilu radnych wybiera się w danym okręgu wyborczym. Kandydatury, zgłoszone w ilości ponad podwójną ilość mandatów, przypadającą na dany okrąg wyborczy, skreśla się. Jeżeli lista zawiera mniej kandydatów aniżeli wynosi liczba mandatów, przewodniczący komisji wyborczej postępuje w myśl ust. (2) § 14 rozporządzenia niniejszego.

§ 12. (1) Lista kandydatów powinna być

zgłoszona na piśmie lub ustnie do protokółu, podpisana własnoręcznie lub zgłoszona osobiście przez co najmniej taką liczbę członków kolegjum wyborczego, jaka wskazana jest w § 11 bądź § 9 (ust. 2) rozporządzenia niniejszego, i zawierać imię, nazwisko, imiona rodziców, wiek i miejsce zamieszkania każdego ze zgłoszonych kandydatów. Członek kolegjum wyborczego może podpisać lub ogłosić tylko jedną listę kandydatów. Listę może podpisać lub zgłosić również i kandydat, jeżeli jest członkiem danego kolegjum wyborczego. W razie podpisania dwu lub więcej list przez jednego wyborcę, podpisy, umieszczone na wszystkich listach, są nieważne.

(2) Każdy kandydat powinien oświadczyć, iż zgadza się na wystawienie jego kandydatury, że posiada prawo wybieralności i że zapoznał się z treścią art. 6, 8 i 9 ustawy. Uczynić to może przez podpisanie deklaracji na piśmie, którą dołącza się do listy kandydatów, bądź przez oświadczenie ustne na zapytanie przewodniczącego komisji wyborczej, co powinno być uwidocznione w protokóle wyborczym (wzór Nr. 6).

(3) Do listy, nie odpowiadającej warunkom, określonym w ust. (1) i (2), stosuje się postanowienia, zawarte w § 14 ust. (2).

(4) Za pełnomocnika listy, upoważnionego do porozumiewania się z komisją wyborczą, uważa się osobę, podpisaną na pierwszem miejscu, o ile przy zgłaszaniu listy nie wskazano wyraźnie jako pełnomocnika innej osoby.

(5) Zmiana kandydatury lub dopisanie nowej już po podpisaniu listy przez wymaganą liczbę wyborców są niedopuszczalne i powodują nieważność zmienionej lub dopisanej kandydatury.

(6) Wyborca ma prawo cofnąć swój udział w zgłoszeniu listy i to zarówno pisemny jak i ustny, jednakże tylko w okresie czasu, przeznaczonym przez przewodniczącego na zgłaszanie list.

§ 13. (1) Kandydować można tylko z jednej listy i tylko w jednym okręgu wyborczym. W razie umieszczenia kandydata na paru listach bez dołączenia deklaracji przewodniczący zwraca się do kandydata o oświadczenie, z której listy chce kandydować. W razie nieobecności kandydata komisja wyborcza utrzymuje kandydaturę jedynie na tej liście, do której dołączona jest deklaracja z datą najpóźniejszą. W razie jednakowych dat i nieobecności kandydata skreśla się go ze wszystkich list.

(2) Łączenie (blok) list jest niedopuszczalne.

(3) W przypadku wybrania kandydata w paru okręgach wybór jego będzie uznany za nieważny we wszystkich okręgach.

§ 14. (1) Po zgłoszeniu list kandydatów komisja wyborcza bada, czy zgłoszenia były prawidłowe i czy zgłoszeni kandydaci posiadają prawo wybieralności.

(2) W razie zauważenia istotnych braków lub wad, mogących spowodować unieważnienie listy w całości lub unieważnienie poszczególnych kandydatur, przewodniczący komisji wyborczej wzywa pełnomocnika listy do ich usunięcia, wymieniając wszystkie braki i wady i wyznaczając odpowiedni okres czasu na ich usunięcie. W przypadku nieusunięcia braków i wad w wyznaczonym okresie czasu komisja wyborcza stwierdza nieważność całej listy lub nieważność poszczególnych kandydatur w formie uchwały, zapadłej większością głosów. Od tych decyzyj komisji wyborczej niema odwołania.

(3) Następnie komisja wyborcza ustala ważnie zgłoszone listy kandydatów i nadaje każdej liście numer w kolejności zgłoszenia. W ten sposób ustalone listy kandydatów przewodniczący komisji wyborczej ogłasza zebranym i wywiesza do przejrzenia w miejscu widocznem i dostępnem dla wyborców.

(4) W przypadku jednej tylko ważnej listy głosowanie nie odbywa się, a radnymi zostają kandydaci, wymienieni na czele listy w liczbie równej ilości mandatów, pozostali zaś kandydaci zostają zastępcami radnych, w kolejności umieszczenia ich nazwisk na liście.

Głosowanie.

§ 15. (1) Głosowanie odbywa się zapomocą kart do głosowania i kopert.

(2) Karta do głosowania nie może być koloru oczywiście innego niż biały i może zawierać tylko numer ewentualnie nazwę jednej listy. Treść karty może być pisana lub odbita mechanicznie, przyczem numer listy może być określony słowem lub cyfrą. W razie gdy karta zawiera numer i nazwę różnych list, głos zalicza się tej liście, na którą wskazuje numer.

(3) Koperta do głosowania powinna być ostemplowana pieczęcią starosty powiatowego. Koperty powinny posiadać jeden kształt, kolor i gatunek papieru w danym okręgu wyborczym.

(4) Każdy wyborca może głosować tylko na jedną z ważnie zgłoszonych list kandydatów.

§ 16. (1) Nieważne są:

a) karty do głosowania, włożone do kopert urzędownie nieostemplowanych;

b) karty koloru oczywiście innego niż biały;

c) karty nie wypełnione lub wyraźnie nieczytelne;

d) karty nie wskazujące na jedną z ważnie zgłoszonych list kandydatów;

e) karty, zawierające prócz numeru bądź nazwy listy dopiski, jednakże znaki pisarskie nie powodują nieważność karty.

(2) Z kilku znalezionych w kopercie kart do głosowania, prawidłowo wypełnionych i o jednakowej treści, komisja wyborcza uznaje za ważną tylko jedną kartę. Jeżeli zaś w kopercie znaleziono dwie lub więcej kart do głosowania o różnej treści, wszystkie karty komisja uznaje za nieważne.

§ 17. (1) Przed przystąpieniem do głosowania komisja wyborcza sprawdza, czy urna wyborcza jest próżna, poczem urnę zamyka. Od tej chwili aż do ukończenia głosowania urny otwierać nie wolno.

(2) Przy sprawdzaniu urny wyborczej, głosowaniu i obliczaniu wyników głosowania mają

prawo być obecni pełnomocnicy list kandydatów po jednym od każdej ważnie zgłoszonej listy (§ 12 ust. (4)).

(3) Głosowanie odbywa się w sposób następujący: wyborcy podchodzą kolejno do stołu, przy którym urzęduje komisja wyborcza i wymieniają swoje imię, nazwisko, miejsce zamieszkania oraz z jakiego tytułu są członkami kolegjum wyborczego, przewodniczący zaś komisji wyborczej sprawdza, czy w wykazie członków danego kolegjum wyborczego figuruje dany wyborca.

(4) Przewodniczący (zastępca), każdy członek komisji wyborczej (zastępca) oraz pełnomocnik listy kandydatów ma prawo zakwestjonować tożsamość osoby wyborcy. Uczynić to jednak mogą dopóki wyborca nie oddał głosu. Wyborca, nie posiadający dowodów tożsamości, uznanych przez komisję za wystarczające, może powołać się na świadectwo dwóch wiarogodnych świadków, znanych komisji. Decyzja w sprawie tożsamości osoby wyborcy należy do komisji wyborczej. Od tych decyzyj niema odwołania.

(5) Po odszukaniu wyborcy w wykazie członków kolegjum wyborczego przewodniczący odnotowuje w wykazie oddanie głosu, a wyborca otrzymuje od przewodniczącego komisji wyborczej kopertę, wkłada do niej kartę do głosowania i oddaje przewodniczącemu, który wrzuca ją do urny wyborczej w obecności wyborcy.

(6) Po oddaniu głosów przez zebranych przewodniczący komisji wyborczej zapytuje, czy wszyscy już głosowali i uprzedza, iż głosowanie zostanie zamknięte, poczem, w braku zgłaszających się, zamyka głosowanie.

(7) Głosowania przerywać nie wolno. Jeżeli wskutek nieprzewidzianego wypadku czynności wyborcze były uniemożliwione, komisja wyborcza może odroczyć głosowanie do dnia następnego. Zarządzenie takie powinno być natychmiast ogłoszone publicznie w sposób przyjęty w danej miejscowości. W razie przerwania głosowania komisja wyborcza opieczętuje akta i urnę wyborczą i odda je na przechowanie przewodniczącemu pod jego osobistą odpowiedzialnością. Po ponownem podjęciu głosowania należy protokólarnie stwierdzić, czy pieczęcie były nienaruszone.

§ 18. (1) Przewodniczący komisji wyborczej czuwa nad zapewnieniem porządku w czasie wyborów zarówno w lokalu wyborczym, jak i przed tym lokalem. Przewodniczący może zarządzić usunięcie z lokalu wyborczego osób, które zakłócają spokój lub naruszają przepisy, zawarte w ust. (2), oraz może wydawać zarządzenia, zdążające do zapewnienia wyborcom dostępu do lokalu wyborczego i do urny wyborczej.

(2) W czasie głosowania nie wolno w lokalu wyborczym, w budynku, w którym się ten lokal znajduje, na ulicy i na placu przed wejściem do budynku, w promieniu stu metrów wygłaszać przemówień do wyborców i w jakikolwiek inny sposób agitować.

(3) Starosta powiatowy, celem zapewnienia bezpieczeństwa i spokoju publicznego może zarządzić wyznaczenie przy lokalu wyborczym posterunku policyjnego.

Obliczenie głosów.

§ 19. Po zamknięciu głosowania komisja wyborcza ustala liczbę oddanych głosów. W tym celu przewodniczący komisji wyborczej wyjmuje z urny koperty, liczy je i porównywa liczbę ich z liczbą wyborców, którzy oddali głos według wykazu członków kolegjum wyborczego. Jeżeli powyższe liczby nie są jednakowe, należy to zaznaczyć w protokóle wyborczym z podaniem przyczyn, mogących wyjaśnić powyższą niezgodność. Następnie przewodniczący wyjmuje z kopert karty do głosowania i odczytuje ich treść, dwaj zaś członkowie komisji wyborczej wpisują do dwóch kart obliczenia głosy, oddane ważnie na poszczególne listy kandydatów. W trakcie odczytywania karty do głosowania przewodniczący komisji wyborczej bada jej ważność. O nieważności karty do głosowania decyduje komisja wyborcza. Od tych decyzyj niema odwołania (wzór Nr. 7).

Podział mandatów.

§ 20. (1) Po ustaleniu, ile każda z list kandydatów otrzymała ważnie oddanych głosów, komisja wyborcza dokonywa podziału mandatów pomiędzy listy.

(2) Mandaty radnych rozdziela się pomiędzy ważnie zgłoszone listy kandydatów w stosunku do ilości głosów, ważnie oddanych na daną listę. Łączną sumę głosów, ważnie oddanych na wszystkie ważnie zgłoszone listy kandydatów, dzieli się przez liczbę mandatów. Iloraz, otrzymany w ten sposób, jest dzielnikiem wyborczym, przyczem ułamek zaokrągla się wgórę do pełnej jedynki. Każda lista otrzymuje tyle mandatów, ile razy dzielnik wyborczy mieści się w liczbie głosów, ważnie oddanych na daną listę, nie uwzględniając ułamków.

(3) Jeżeli po tym podziale pozostaną jeszcze wolne mandaty, dzieli się ilość głosów każdej listy przez liczbę mandatów już jej przyznanych, powiększoną o jeden. W przypadku, gdy lista nie otrzymała żadnego mandatu, ilość głosów padłych na nią dzieli się przez 1. Tej liście, która wykaże najwyższy iloraz, licząc wraz z ułamkiem, przyznaje się dalszy mandat. W ten sposób postępuje się aż do rozdziału wszystkich mandatów pomiędzy listy kandydatów.

(4) W razie, gdyby parę list miało jednakowe prawo do tego samego mandatu, o przydziale mandatu rozstrzyga los, wyciągnięty przez przewodniczącego komisji wyborczej.

Przykład:

Gmina wybiera 16 radnych. Uprawnionych do głosowania 210 osób. Gmina podzielona na dwa okręgi wyborcze po 8 mandatów w każdym. Kolegjum wyborcze I okręgu wyborczego składa się ze 100 osób, obecnych — 80 osób. Ko-

legjum wyborcze II okręgu wyborczego składa się ze 110 osób, obecnych — 105 osób.

Okrąg I. Zgłoszono 3 listy ważne.

Lista Nr. 1 otrzymała 35 głosów ważnych
„ Nr. 2 „ 25 „ „
„ Nr. 3 „ 20 „ „

Razem 80 głosów ważnych

Ustalamy dzielnik wyborczy 80 : 8 = 10.
Dzielnik wyborczy = 10.
Podział mandatów pomiędzy listy:

Lista Nr. 1 — 35 : 10 = 3 mandaty
„ Nr. 2 — 25 : 10 = 2 „
„ Nr. 3 — 20 : 10 = 2 „

Razem 7 mandatów

Pozostaje jeszcze jeden mandat.

Lista Nr. 1 — 35 : 4 = $8^3/_4$
„ Nr. 2 — 25 : 3 = $8^1/_3$
„ Nr. 3 — 20 : 3 = $6^2/_3$

Ósmy mandat otrzymuje lista Nr. 1.

Wynik ostateczny:

Lista Nr. 1 otrzymuje 4 mandaty
„ Nr. 2 „ 2 „
„ Nr. 3 „ 2 „

Okrąg II. Zgłoszono 4 listy ważne.

Lista Nr. 1 otrzymała 55 głosów ważnych
„ Nr. 2 „ 16 „ „
„ Nr. 3 „ 12 „ „
„ Nr. 4 „ 22 „ „

Razem 105 głosów ważnych

Ustalamy dzielnik wyborczy
105 : 8 = $13^1/_8$.

Dzielnik wyborczy wynosi 14.

Podział mandatów pomiędzy listy:

Lista Nr. 1 — 55 : 14 = 3 mandaty
„ Nr. 2 — 16 : 14 = 1 mandat
„ Nr. 3 — 12 : 14 = 0 mandatów
„ Nr. 4 — 22 : 14 = 1 mandat

Razem 5 mandatów

Pozostają jeszcze 3 mandaty do podziału.

Lista Nr. 1 — 55 : 4 = $13^3/_4$
„ Nr. 2 — 16 : 2 = 8
„ Nr. 3 — 12 : 1 = 12
„ Nr. 4 — 22 : 2 = 11.

Szósty mandat przypada liście Nr. 1. Pozostają jeszcze 2 mandaty.

Lista Nr. 1 — 55 : 5 = 11
„ Nr. 2 — 16 : 2 = 8
„ Nr. 3 — 12 : 1 = 12
„ Nr. 4 — 22 : 2 = 11.

Siódmy mandat przypada liście Nr. 3. Pozostaje jeszcze ósmy mandat.

Lista Nr. 1 — 55 : 5 = 11
„ Nr. 2 — 16 : 2 = 8
„ Nr. 3 — 12 : 2 = 6
„ Nr. 4 — 22 : 2 = 11.

Ponieważ listy Nr. 1 i Nr. 4 mają jednakowe prawo do ósmego mandatu, należy przeto postąpić w myśl § 22 ust. (4), t. j. o przydziale 8-ego mandatu rozstrzyga los.

Wynik ostateczny:

Lista Nr. 1 otrzymuje 4 bądź 5 mandatów
„ Nr. 2 „ 1 mandat
„ Nr. 3 „ 1 mandat
„ Nr. 4 „ 1 bądź 2 mandaty.

Ustalenie wyników wyborów.

§ 21. (1) Mandaty, uzyskane przez poszczególne listy, przypadają kandydatom danej listy w kolejności zajmowanego miejsca na liście.

(2) Kandydatów danej listy, którzy nie uzyskali mandatu, zapisuje się na listę zastępców radnych tejże listy według kolejnego porządku umieszczenia nazwisk na liście, w ilości co najwyżej odpowiadającej liczbie mandatów, uzyskanych przez tęże listę.

Ogłoszenie wyniku wyborów i protokół wyborczy.

§ 22. (1) Po ustaleniu wyniku głosowania komisja wyborcza sporządza protokół wyborczy w dwóch egzemplarzach, który powinien zawierać datę, miejsce i czas trwania wyborów (początek i koniec), ewentualnie okrąg wyborczy, skład komisji wyborczej, nazwiska pełnomocników list obecnych w czasie głosowania, liczbę uprawnionych, liczbę obecnych i liczbę głosujących wyborców według wykazu wyborców oraz według wyjętych z urny kopert z wyjaśnieniem ewentualnej niezgodności powyższych liczb, ważnie zgłoszone listy kandydatów, listy unieważnione z podaniem powodów unieważnienia, liczby ważnie oddanych głosów na poszczególne listy, liczby głosów unieważnionych z podaniem powodów unieważnienia, imiona, nazwiska, wiek i miejsce zamieszkania wybranych radnych oraz ich zastępców (wzór Nr. 8).

(2) Protokół wyborczy podpisują przewodniczący i członkowie komisji wyborczej.

(3) Do protokółu dołącza się zgłoszone listy kandydatów, karty do głosowania (ważne i unieważnione), wykaz członków kolegjum wyborczego i kartę obliczenia głosów.

(4) W razie podziału gminy na okręgi wyborcze przewodniczący okręgowej komisji wyborczej przesyła akta wyborcze wraz z protokółem wyborczym przewodniczącemu gminnej komisji wyborczej. Przewodniczący gminnej komisji wyborczej przesyła jeden egzemplarz protokółu wyborczego staroście powiatowemu i to zarówno w przypadku, gdy gmina jest podzielona na okręgi wyborcze, jak i w przypadku, gdy gmina stanowi jeden okrąg wyborczy.

(5) Bezzwłocznie po ustaleniu wyniku wyborów i sporządzeniu protokółu wyborczego przewodniczący komisji wyborczej ogłasza zebranym wyborcom wynik wyborów.

Protesty wyborcze i unieważnienie wyborów.

§ 23. Wybory są nieważne:

a) jeżeli zostanie stwierdzone, że w danym okręgu wyborczym dopuszczono się przy wyborach przekupstw, fałszu lub jakiegokolwiek podstępu, a popełnione przestępstwa mogły wpłynąć na wynik wyborów;

b) jeżeli wybory przeprowadzone zostały niezgodnie z przepisami rozporządzenia niniejszego, a popełnione uchybienia mogły wpłynąć na wynik wyborów.

§ 24. (1) W ciągu 7 dni po dniu ogłoszenia przez przewodniczącego komisji wyborczej wyniku wyborów ta sama liczba wyborców, jaka miała prawo zgłosić listę kandydatów (§ 11 bądź § 9), ma prawo wnieść protest przeciwko wyborom z żądaniem unieważnienia wyborów w całości w danej gminie lub w danym okręgu wyborczym, albo wyboru poszczególnych radnych.

(2) Protesty wnosi się na piśmie na ręce przewodniczącego gminnej komisji wyborczej, który w terminie 3-dniowym powinien je przesłać z odpowiedniemi wyjaśnieniami i aktami wyborczemi do starosty powiatowego.

§ 25. (1) O nieważności w całości lub w części, z urzędu lub na skutek protestu orzeka starosta powiatowy, stosując postanowienia, zawarte w art. 31 ustawy, na terenie zaś województw: pomorskiego i poznańskiego — zawarte w art. 97 ustawy.

(2) W razie unieważnienia wyboru poszczególnych radnych z urzędu lub na skutek protestu wstępują na ich miejsce kolejno ich zastępcy. W razie zaś unieważnienia wyborów w całości w gminie lub okręgu wyborczym starosta powiatowy zarządza najpóźniej w ciągu 14 dni nowe wybory w gminie lub w danym okręgu.

Wybory uzupełniające.

§ 26. (1) W braku zastępców radnych lub gdy listy zastępców zostaną wyczerpane a liczba radnych zmniejszy się o 20% starosta powiatowy może zarządzić wybory uzupełniające. Starosta powiatowy obowiązany jest to uczynić, gdy liczba radnych zmniejszy się o 30%, a rada nie będzie rozwiązana w myśl art. 69 ust. (3) ustawy. Przy obliczaniu 20 lub 30% ułamki zaokrągla się wgórę do pełnej jedynki.

(2) Gdyby na poszczególne okręgi wyborcze według podziału, obowiązującego przy wyborach głównych, miało przypadać przy wyborach uzupełniających mniej niż 3 mandaty, wówczas starosta powiatowy powinien okręgi takie włączyć do sąsiednich lub połączyć we wspólne okręgi tak, ażeby każdy poszczególny okrąg wyborczy posiadał przy wyborach uzupełniających co najmniej 3 mandaty. Dla przeprowadzenia wyborów uzupełniających powołuje się nowe komisje wyborcze na tych samych zasadach jak przy wyborach głównych.

§ 27. (1) Delegatami od gromad, nie posiadających rad gromadzkich, do gminnych lub okręgowych kolegjów wyborczych mogą być przy wyborach uzupełniających ci sami delegaci (zastępcy), którzy byli wybrani do przeprowadzenia wyborów głównych.

(2) Starosta powiatowy, zarządzając wybory uzupełniające do rady gminnej, może zarządzić wybór nowych delegatów od gromad.

(3) W razie zarządzenia wyborów nowych delegatów od gromad, wybór ich przeprowadza się na tych samych zasadach, na jakich dokonywany był wybór delegatów przy wyborach głównych. Liczba delegatów od poszczególnych gromad może być utrzymana ta, która obowiązywała przy wyborach głównych, może być jednak zmieniona w zależności od zmiany liczby mieszkańców, stwierdzonej na podstawie danych o ewidencji ludności.

§ 28. (1) Przy wyborze radnych gminnych w wyborach uzupełniających stosuje się postanowienia rozporządzenia niniejszego, obowiązujące przy wyborach głównych.

(2) Zastępcy radnych, wybranych w wyborach uzupełniających, powoływani są na tych samych zasadach jak i przy wyborach głównych.

Przepisy końcowe.

§ 29. Dotychczasowy wójt a na terenie województw pomorskiego i poznańskiego przy pierwszych wyborach dotychczasowy sołtys bądź przełożony obszaru dworskiego obowiązani są dostarczyć komisjom wyborczym lokali wraz z potrzebnem urządzeniem. Funkcjonarjusze gminni mogą być dopuszczeni przez przewodniczącego komisji wyborczej do pomocy komisjom przy spełnianiu wszelkich czynności. Podania i świadectwa w sprawach wyborczych są wolne od opłat stemplowych oraz opłat administracyjnych związków samorządowych. Koszty wyborów pokrywa na rachunek gminy powiatowy związek samorządowy.

§ 30. Akta wyborcze po uprawomocnieniu się wyborów przechowywane są w aktach zarządu gminnego gminy wiejskiej, powstałej na podstawie art. 103 ustawy.

§ 31. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, pomorskiego, poznańskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego.

Załączniki do rozp. Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 grudnia 1934 r. (poz. 959).

STAROSTA POWIATOWY

w ....

Nr.

dnia 193.... r.

Wzór Nr. 1
do § 6.

Do

Pana Przewodniczącego Gminnej

(Okręgowej) Komisji Wyborczej

w...

Na podstawie § 6 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 grudnia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 108, poz. 959) zarządzam wybory do rady gminnej w... .... Dniem zarządzenia wyborów jest dzień 193 r. Zebranie wyborcze odbędzie się w ....w lokalu dnia o godzinie.........

Na gminę przypada......... mandatów radnych gminnych.

Na podstawie § 4 wymienionego rozporządzenia postanawiam, iż obszar gminy (stanowi jeden okrąg wyborczy) podzielony jest na okręgów wyborczych a mianowicie:

I okrąg wyborczy obejmuje ...... i wybiera radnych,

II okrąg wyborczy obejmuje. ...... i wybiera......... radnych

i t. d.

STAROSTA POWIATOWY

Uwaga: niepotrzebne skreślić.

STAROSTA POWIATOWY

w...... ....

Nr.

dnia 193 r.

Wzór Nr. 2
do § 7.

Do Pana.........

w............ ....

Na podstawie § 7 rozp. Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 grudnia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 108, poz. 959) mianuję Pana Przewodniczącym Gminnej (Okręgowej) Komisji Wyborczej przy wyborach radnych gminnych w gminie w ....

(w okręgu Nr.).

STAROSTA POWIATOWY

PRZEWODNICZĄCY GMINNEJ
(OKRĘGOWEJ) KOMISJI WYBORCZEJ

Wzór Nr. 3
do § 7.

w

dnia 193 r.

Do Pana

w

Na podstawie § 7 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 grudnia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 108, poz. 959) i zarządzenia Starosty Powiatowego w z dnia 193.. r. Nr. powołuję Pana na członka Gminnej (Okręgowej) Komisji Wyborczej przy wyborach radnych gminnych w gminie w (w okręgu Nr.).

PRZEWODNICZĄCY GMINNEJ (OKRĘGOWEJ)
KOMISJI WYBORCZEJ.

Wzór Nr. 4
do § 8.

ZAWIADOMIENIE.

Na podstawie § 8 rozp. Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 grudnia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 108, poz. 959) i zarządzenia Starosty Powiatowego w z dnia 193 ... r. Nr. zawiadamiam, iż zebranie wyborcze gminnego (okręgowego) kolegjum wyborczego odbędzie się w w lokalu dnia 193..... r. o godzinie Zebranie ma dokonać wyboru radnych gminnych.

Obszar gminy (stanowi jeden okrąg wyborczy) został podzielony na ...okręgów wyborczych, a mianowicie:

okrąg I obejmuje i wybiera radnych
„ II „ „ „
i t. d.

Przewodniczącym Gminnej Komisji Wyborczej jest ...
Przewodniczącym Okręgowej Komisji Wyborczej jest:
w okręgu Nr. I ...
„ Nr. II...
i t. d.

... dnia ...193..... r.

Przewodniczący Gminnej (Okręgowej)
Komisji Wyborczej

Powyższe przyjąłem do wiadomości:

Imię i nazwisko członka kolegjum wyborczego	data zawiadomienia	podpis

i t. d.

Wzór Nr. 5
do § 8.

ALFABETYCZNY WYKAZ

członków gminnego (okręgowego) kolegjum wyborczego przy wyborach radnych gminnych w gminie w .....

(okrąg Nr)

L. p.	NAZWISKO	IMIĘ	Z jakiego tytułu jest członkiem kolegjum wyborczego	Zaznaczenie oddania głosu w wyborach		Uwagi
				głównych	uzupełniających	

Wzór Nr. 6
do § 12.

DEKLARACJA

Niniejszem wyrażam (y) zgodę na postawienie mojej (naszej) kandydatury na radnego gminnego w gminie w ....

Równocześnie oświadczam (y), iż posiadam (y) prawo wybieralności na powyższe stanowisko i że znaną mi (nam) jest treść art. 6, 8 i 9 ustawy z dn. 23 marca 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorjalnego (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 294).

(miejscowość) .... dnia .... 193..... r.

(podpisy)

Wzór Nr. 7
do § 19.

KARTA OBLICZENIA GŁOSÓW

przy wyborach radnych gminnych w .....(okrąg Nr)

Lista Nr.................														
Lista Nr.................														

i t. d.

(miejscowość) dnia ..... 193.....r.

Przewodniczący Komisji Wyborczej

Członkowie

Uwaga: w poszczególnych kratkach karty oznacza się kreską każdy otrzymany przez właściwą listę ważny głos.

Wzór Nr 8
do § 22.

PROTOKÓŁ WYBORCZY

przy wyborach radnych gminnych w gminie w (okrąg Nr.)

Dnia 193 w gm. pow. odbyły się wybory radnych gminnych w ilości

Czas trwania wyborów: od godz. do godz. z przerwami od godz. do godz.

Skład komisji wyborczej: przewodniczący

członkowie

Obecni w czasie głosowania pełnomocnicy list

Liczba uprawnionych do głosowania liczba obecnych liczba głosujących w/g wykazu w/g kopert w urnie

Niezgodność powyższych liczb tłumaczy się tem, że

Przewodniczący wezwał pełnomocników list do usunięcia braków i wad (wymienić Nr. Nr. list oraz braki i wady)

Ważnie zgłoszone listy kandydatów:

Lista Nr. 1 Lista Nr. 2

i t. d.

Listy unieważnione z podaniem powodów unieważnienia:

Liczby ważnie oddanych głosów na poszczególne listy:

Lista Nr. 1 otrzymała głosów. Lista Nr. 2 otrzymała głosów i t. d.

Liczba głosów unieważnionych z podaniem powodów unieważnienia:

Na radnych gminnych wybrano:

z listy Nr. 1 z listy Nr. 2

i t. d.

Na listę zastępców radnych gminnych wpisano:

z listy Nr. 1 z listy Nr. 2

i t. d.

Wynik wyborów został należycie ogłoszony.

Przewodniczący Komisji Wyborczej

Członkowie

Poz. 960. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 grudnia 1934 r. w sprawie regulaminu wyborczego do zarządu gminnego na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, pomorskiego, poznańskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego.

Na podstawie art. 12 ust. (3) i art. 129 ustawy o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorjalnego z dnia 23 marca 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 294) zarządzam co następuje:

Postanowienia ogólne.

§ 1. (1) Przez artykuły ustawy, powołane w rozporządzeniu niniejszem bez bliższego określenia, należy rozumieć artykuły ustawy z dnia 23 marca 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorjalnego (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 294). Przez powołane bez bliższego określenia paragrafy należy rozumieć paragrafy rozporządzenia niniejszego.

(2) Użyte w niniejszem rozporządzeniu określenie „gmina" oznacza gminę, powstałą na podstawie art. 103 ustawy. Czynności przewidziane w § 3 ust. (2) i § 6 ust. (2) dla wójta spełniają przy pierwszych wyborach na terenie województw krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego — dotychczasowi wójtowie, na terenie zaś województw pomorskiego i poznańskiego — dotychczasowi sołtysi, a na terenie obszarów dworskich — dotychczasowi przełożeni tych obszarów; w braku tych organów wymienione czynności spełniają organa tymczasowe, powołane w myśl przepisów art. 20 ust. (5) art. 50, art. 55 ust. (2), art. 72 i 73 ustawy bądź przepisów dotychczasowych. Każdy z wymienionych organów spełnia czynności wyborcze na terenie swego urzędowania.

§ 2. Członków zarządu gminnego (wójta, podwójciego i ławników) wybierają radni na zebraniu, specjalnie w tym celu zwołanem.

§ 3. (1) Wybory członków zarządu gminnego zarządza starosta powiatowy, któremu przysługuje ogólny nadzór nad przeprowadzeniem wyborów. Z tego tytułu starosta powiatowy korzysta analogicznie z uprawnień, określonych w art. 67 ustawy. W zarządzeniu wyborów starosta powiatowy podaje dzień zarządzenia wyborów, termin zebrania wyborczego, nazwisko przewodniczącego komisji wyborczej oraz liczbę ławników, przypadającą na daną gminę (wzór Nr. 1).

(2) Na podstawie zarządzenia starosty powiatowego (ust. (1)) wójt zawiadamia wszystkich radnych o miejscu, dniu i godzinie zebrania wyborczego, podając cel zebrania, liczbę ławników, mających być wybranymi, oraz nazwisko przewodniczącego komisji wyborczej. Zawiadomienie radnych powinno być dokonane co najmniej na 6 dni przed zebraniem, na piśmie, za potwierdzeniem odbioru. Do tego okresu czasu nie wlicza się dnia zawiadomienia i dnia zebrania wyborczego (wzór Nr. 2).

(3) Wybory nie mogą być zarządzone w czasie pilnych robót polnych oraz w dniach uroczystych świąt.

§ 4. (1) Celem przeprowadzenia wyborów tworzy się komisję wyborczą, złożoną z przewodniczącego i dwóch członków.

(2) Przewodniczącego mianuje starosta powiatowy. Członków powołuje przewodniczący z pośród obecnych na zebraniu radnych. Łączenie kandydatury na członka zarządu gminnego z godnością przewodniczącego lub członka komisji wyborczej jest niedopuszczalne w tej samej gminie (wzory Nr. 3 i 4).

(3) Uchwały komisji wyborczej zapadają większością głosów.

§ 5. Przewodniczący komisji wyborczej przed zebraniem wyborczem sporządza wykaz radnych w układzie alfabetycznym (wzór Nr. 5).

§ 6. (1) Do ważności wyborów konieczna jest obecność więcej niż połowy ustawowej liczby radnych.

(2) W braku wymaganej liczby radnych wójt na zarządzenie przewodniczącego komisji wyborczej zwołuje powtórne zebranie wyborcze radnych, które powinno odbyć się najpóźniej w 7 dni po pierwszem zebraniu. Jeżeli na powtórne zebranie również nie przybędzie wymagana liczba radnych, przewodniczący komisji wyborczej stwierdza niedokonanie wyboru, o czem bezzwłocznie donosi staroście powiatowemu. Wówczas stosuje się art. 50 ust. (4) ustawy oraz § 18 rozporządzenia II Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 15 grudnia 1933 r. w sprawie wykonania ustawy o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorjalnego (Dz. U. R. P. Nr. 100, poz. 769).

§ 7. Radni wybierają najpierw wójta, potem podwójciego, w końcu ławników.

§ 8. (1) Wybory członków zarządu gminnego przeprowadza się w głosowaniu tajnem zapomocą kart do głosowania i kopert.

(2) Karty do głosowania nie mogą być koloru oczywiście innego niż biały.

(3) Koperty do głosowania powinny być ostemplowane pieczęcią starosty powiatowego i muszą posiadać jeden kształt, kolor i gatunek papieru.

§ 9. (1) Przed rozpoczęciem wyborów przewodniczący komisji wyborczej po stwierdzeniu obecności wymaganej liczby radnych i odczytaniu wyborcom §§ 4, 6 — 18, 26 — 30, nadto w gminach o dwóch ławnikach §§ 19 i 20, w gminach zaś o trzech ławnikach §§ 21 — 25 rozporządzenia niniejszego wzywa zebranych:

a) przy wyborach wójta, podwójciego i dwóch ławników do zgłaszania kandydatów,

b) przy wyborach trzech ławników — do zgłaszania list kandydatów, wyznaczając w obu wypadkach co najmniej 15 minutowy okres czasu na zgłoszenie.

(2) Zgłoszenie kandydatów bądź list kandydatów powinno być uskutecznione w czasie, wyznaczonym przez przewodniczącego w myśl ustępu poprzedniego.

§ 10. (1) Przed przystąpieniem do głosowania komisja wyborcza sprawdza, czy urna wyborcza jest próżna, poczem urnę zamyka. Od

tej chwili aż do ukończenia głosowania urny otwierać nie wolno.

(2) Głosowanie odbywa się w sposób następujący: przewodniczący komisji wyborczej odczytuje wykaz radnych w porządku alfabetycznym; radni, w miarę wywoływania ich nazwisk, podchodzą do stołu i, otrzymawszy od przewodniczącego kopertę, wkładają do niej kartę do głosowania, poczem zwracają przewodniczącemu, który wrzuca ją do urny wyborczej w obecności wyborcy. Oddanie głosu zaznacza przewodniczący w wykazie radnych.

§ 11. (1) Po oddaniu głosów przez zebranych przewodniczący komisji wyborczej zapytuje, czy wszyscy już głosowali i uprzedza, iż głosowanie zostanie zamknięte, poczem, w braku zgłaszających się, zamyka głosowanie.

(2) Po zamknięciu głosowania komisja wyborcza ustala liczbę oddanych głosów. W tym celu przewodniczący komisji wyborczej wyjmuje z urny wyborczej koperty, liczy je i porównywa ich ilość z liczbą wyborców, którzy oddali głos według wykazu radnych. Jeżeli powyższe liczby nie są jednakowe, należy to zaznaczyć w protokóle wyborczym z podaniem przyczyn, mogących ewentualnie wyjaśnić powyższą niezgodność. Następnie przewodniczący wyjmuje z kopert karty do głosowania i odczytuje ich treść, dwaj zaś członkowie komisji wyborczej wpisują do dwóch kart obliczenia głosy oddane ważnie:

a) przy wyborach wójta, podwójciego i dwóch ławników — na poszczególnych kandydatów

b) przy wyborach trzech ławników — na poszczególne listy kandydatów.

(3) W trakcie odczytywania karty do głosowania przewodniczący komisji wyborczej bada jej ważność. O nieważności karty do głosowania decyduje komisja wyborcza. Od tych decyzyj niema odwołania (wzór Nr. 6).

(4) Przewodniczący komisji wyborczej czuwa nad zapewnieniem porządku w czasie wyborów. Przewodniczący może zarządzić usunięcie z lokalu wyborczego osób, które zakłócają spokój, oraz może wydać zarządzenia zdążające do zapewnienia wyborcom dostępu do lokalu wyborczego i do urny wyborczej.

Wybór wójta.

§ 12. (1) Zgłoszenie kandydata na wójta uskutecznia się na piśmie lub ustnie do protokółu; może ono zawierać nazwisko tylko jednego kandydata i powinno być podpisane lub zgłoszone przez co najmniej 1/4 ustawowej liczby radnych. Zgłoszenie może podpisać lub zgłosić tylko obecny na zebraniu radny, przyczem każdy obecny radny może podpisać lub zgłosić tylko jedno zgłoszenie. Zgłoszenie może podpisać lub zgłosić również kandydat, o ile jest radnym. W razie podpisania przez radnego dwóch lub więcej zgłoszeń podpisy jego na wszystkich zgłoszeniach są nieważne.

(2) W zgłoszeniu należy wymienić imię, nazwisko, wiek i miejsce zamieszkania kandydata. W razie zgłoszenia kandydatów o jednakowem imieniu i nazwisku oraz wieku i miejscu zamieszkania przewodniczący komisji wyborczej wzywa radnych, zgłaszających kandydata, do podania cech, ściśle określających osobę kandydata (imiona rodziców, zawód i t. p.).

(3) Kandydat powinien oświadczyć, że: zgadza się na wystawienie jego kandydatury, posiada prawo wybieralności, zapoznał się z treścią art. 8 i 9 ustawy. Uczynić to może bądź przez podpisanie deklaracji na piśmie, którą dołącza się do zgłoszenia, bądź przez oświadczenie ustne na zapytanie przewodniczącego komisji wyborczej, co należy zaznaczyć w protokóle wyborczym (wzór Nr. 7).

§ 13. (1) Po zgłoszeniu kandydatów komisja wyborcza bada, czy zgłoszenia były prawidłowe i czy zgłoszeni kandydaci mają prawo wybieralności.

(2) W razie zauważenia braków lub wad, mogących spowodować nieważność zgłoszenia, przewodniczący komisji wyborczej zwraca się do zgłaszających, wymieniając jakie braki i wady zawiera zgłoszenie i wyznaczając odpowiedni termin na usunięcie tych braków i wad. W wypadku nieusunięcia w wyznaczonym okresie czasu braków i wad komisja wyborcza stwierdza nieważność zgłoszenia. Powyższe decyzje komisji wyborczej powinny być wpisane do protokółu. Od tych decyzyj komisji wyborczej niema odwołania. Zmiana kandydatury już po podpisaniu zgłoszenia powoduje jego nieważność. O nieważności decyduje komisja wyborcza. Od tej decyzji komisji wyborczej niema odwołania. Następnie komisja wyborcza ustala listę ważnie zgłoszonych kandydatów, którą przewodniczący ogłasza zebranym (wzór Nr. 8).

§ 14. (1) Każdy wyborca może oddać głos przy każdem głosowaniu tylko na jednego z ważnie zgłoszonych kandydatów.

(2) Wyborca na karcie do głosowania wpisuje imię, nazwisko i ewentualnie imiona rodziców kandydata (§ 15 ust. 1 lit. f)).

(3) Karta do głosowania może zawierać tylko jedno nazwisko kandydata.

(4) Karta może być pisana lub odbita mechanicznie.

§ 15. (1) Nieważne są:

a) karty do głosowania, włożone do kopert urzędowo nieostemplowanych,

b) karty koloru oczywiście innego niż biały,

c) karty niewypełnione,

d) karty, zawierające więcej niż jedno nazwisko kandydata,

e) karty, zawierające prócz imion i nazwiska dopiski, przyczem znaki pisarskie przy nazwisku nie powodują nieważności karty;

f) karty wyraźnie nieczytelne lub nie wskazujące niewątpliwie na jednego z ważnie zgłoszonych kandydatów; wymienienie imienia kandydata jest niezbędne tylko wówczas, gdy zgłoszono więcej kandydatów tego samego nazwiska; w razie zgłoszenia dwu lub więcej kandydatów tego samego nazwiska i imienia należy wymienić imiona rodziców bądź zawód i t. p. (§ 12 ust. (2)); błędy i niedokładności pisowni nie powodują nieważności karty do głosowania, jeżeli

nie zachodzi wątpliwość co do tożsamości kandydata.

(2) Z kilku, znalezionych w kopercie, prawidłowo wypełnionych i o jednakowej treści kart do głosowania komisja wyborcza uznaje za ważną tylko jedną kartę. Jeżeli w kopercie znaleziono dwie lub więcej kart do głosowania o różnej treści, komisja wyborcza wszystkie znajdujące się w kopercie karty uznaje za nieważne.

(3) Skreślenie nazwiska i dopisanie innego nie powoduje nieważności karty do głosowania.

§ 16. (1) Za wybranego na wójta komisja wyborcza uznaje tego z pośród ważnie zgłoszonych kandydatów, który uzyskał taką ilość ważnych głosów, jaka cyfrowo odpowiada co najmniej połowie więcej jeden ustawowej liczby radnych.

(2) Jeżeli żaden z kandydatów nie uzyskał wymaganej ilości głosów, komisja przeprowadza bezzwłocznie głosowanie ściślejsze.

(3) W głosowaniu ściślejszem wyborca może głosować tylko na jednego z tych dwóch, ważnie zgłoszonych kandydatów, którzy w pierwszem głosowaniu uzyskali najwięcej głosów. W razie równości głosów o skreśleniu rozstrzyga los, wyciągnięty przez przewodniczącego komisji wyborczej.

(4) Jeżeli w głosowaniu ściślejszem żaden z kandydatów nie uzyskał wymaganej w ust. (1) ilości głosów, komisja wyborcza przeprowadza powtórne głosowanie ściślejsze. W powtórnem głosowaniu ściślejszem wyborca może głosować tylko na tego kandydata, który w pierwszem głosowaniu ściślejszem uzyskał większą ilość głosów. W razie równości głosów o skreśleniu rozstrzyga los, wyciągnięty przez przewodniczącego komisji wyborczej.

(5) Jeżeli w powtórnem głosowaniu ściślejszem kandydat nie otrzymał wymaganej w ust. (1) ilości głosów, komisja wyborcza stwierdza niedokonanie wyboru, o czem przewodniczący bezzwłocznie donosi staroście powiatowemu. Wówczas stosuje się art. 50 ust. (4) ustawy.

(6) Jeżeli zgłoszono ważnie tylko jednego kandydata, głosowania ściślejszego niema, a w razie nieotrzymania w pierwszem głosowaniu wymaganej w ust. (1) ilości głosów, komisja wyborcza stwierdza niedokonanie wyboru, przyczem mają zastosowanie postanowienia końcowe ust. (5).

(7) Jeżeli zgłoszono ważnie tylko dwóch kandydatów i żaden z nich nie otrzymał w pierwszem głosowaniu wymaganej w ust. (1) ilości głosów, wówczas komisja wyborcza przeprowadza głosowanie ściślejsze. W głosowaniu ściślejszem wyborca może głosować tylko na tego z dwóch ważnie zgłoszonych kandydatów, który w pierwszem głosowaniu uzyskał więcej głosów. W razie równości głosów o skreśleniu rozstrzyga los, wyciągnięty przez przewodniczącego komisji wyborczej. Jeżeli w ściślejszem głosowaniu kandydat nie uzyskał wymaganej w ust. (1), ilości głosów komisja wyborcza stwierdza niedokonanie wyboru przyczem mają zastosowanie postanowienia końcowe ust. (5).

Wybór podwójciego.

§ 17. Postanowienia zawarte w §§ 12 — 16 mają analogiczne zastosowanie przy wyborze podwójciego z tem uzupełnieniem, że kandydat na podwójciego — poza przewidzianemi w § 12 ust. (3) artykułami ustawy — powinien zapoznać się również z art. 6 ustawy.

Wybór ławników.

§ 18. (1) Wybrany na ławnika może być każdy obywatel polski, bez różnicy płci, który ukończył do dnia zarządzenia wyborów 30 lat i ma w myśl art. 3 ustawy na terenie danej gminy ogólne prawo wybierania do organów ustrojowych związków samorządowych, bez względu na to czy jest radnym gminnym, czy nim nie jest.

(2) W gminach wiejskich, liczących do 10.000 mieszkańców, radni wybierają dwóch ławników, w gminach zaś liczących ponad 10.000 mieszkańców — trzech ławników. Liczbę ławników w gminie określa starosta powiatowy.

Wybór dwóch ławników.

§ 19. (1) Zgłoszenie kandydatów na ławników uskutecznia się na piśmie lub ustnie do protokółu; może ono zawierać nazwiska najwyżej dwóch kandydatów i powinno być podpisane lub zgłoszone przez obecnych na zebraniu radnych w ilości odpowiadającej cyfrowo conajmniej $^1/_4$ ustawowej ich liczby. Wyborca może podpisać lub zgłosić tylko jedno zgłoszenie. Zgłoszenie może podpisać lub zgłosić również kandydat, jeżeli jest radnym. W razie podpisania przez radnego dwóch lub więcej zgłoszeń podpisy jego na wszystkich zgłoszeniach są nieważne. Nazwiska kandydatów, umieszczone na zgłoszeniu w ilości ponad dwa, komisja wyborcza skreśla.

(2) Postanowienia, zawarte w § 12 ust. (2) i (3) oraz §§ 13 — 15 mają analogiczne zastosowanie z tem uzupełnieniem, że kandydat na ławnika — poza przewidzianemi w § 12 ust. (3) artykułami ustawy — powinien zapoznać się z art. 6 ustawy (wzór Nr. 7).

(3) W razie zgłoszenia ważnie tylko jednego lub dwóch kandydatów głosowanie nie odbywa się; w tym przypadku ławnikami zostają zgłoszeni ważnie kandydaci.

§ 20. (1) Za wybranych na ławników komisja wyborcza uznaje tych dwóch z pośród ważnie zgłoszonych kandydatów, którzy uzyskali kolejno największe liczby ważnych głosów. W razie równości głosów rozstrzyga los, wyciągnięty przez przewodniczącego komisji wyborczej.

(2) Jeżeli wszystkie głosy padły na jednego tylko kandydata, komisja wyborcza uznaje go za wybranego na ławnika. W tym przypadku oraz gdy zgłoszono ważnie tylko jednego kandydata, wybór drugiego ławnika przeprowadza komisja natychmiast w nowem głosowaniu na pozostałych bądź na ponownie ważnie zgłoszonych kandydatów. Głosowanie powtórne odbywa się na tych samych zasadach, jak i pierwsze. Za wybranego komisja uznaje tego kandydata, który uzyskał największą ilość ważnych głosów.

Wybór trzech ławników.

§ 21. (1) Lista kandydatów na ławników powinna być zgłoszona na piśmie lub ustnie do protokółu, podpisana lub zgłoszona przez co najmniej 1/5 ustawowej liczby radnych i może zawierać nazwiska najwyżej sześciu kandydatów. Listę może podpisać lub zgłosić tylko obecny na zebraniu radny, przyczem każdy z nich może podpisać lub zgłosić tylko jedną listę. Listę może podpisać lub zgłosić również i kandydat, jeżeli jest radnym. W razie podpisania przez radnego dwóch lub więcej list, podpisy jego na wszystkich listach są nieważne. Nazwiska kandydatów, umieszczone na liście w ilości ponad sześć, komisja wyborcza skreśla.

(2) Postanowienia zawarte w § 12 ust. (2) i (3) oraz § 13 ust. (1) i (2) mają analogiczne zastosowanie z tem uzupełnieniem, że komisja wyborcza ustala ważnie zgłoszone listy kandydatów, nadaje każdej liście numer, poczem przewodniczący po ogłoszeniu wywiesza je do przejrzenia (wzory Nr. 7 i 8).

§ 22. (1) Kandydować można tylko z jednej listy. W razie umieszczenia kandydata na paru listach kandydat na zapytanie przewodniczącego komisji wyborczej powinien oświadczyć, z której listy chce kandydować. W razie nieobecności kandydata kandydaturę zachowuje się jedynie na tej liście, do której dołączona jest deklaracja z datą najpóźniejszą. W razie jednakowych dat kandydata skreśla się ze wszystkich list.

(2) W razie zgłoszenia jednej tylko ważnej listy głosowanie nie odbywa się, a komisja wyborcza uznaje za wybranych na ławników trzech kandydatów, umieszczonych na trzech pierwszych miejscach zgłoszonej listy. W przypadku, gdy lista zawiera mniej aniżeli trzech kandydatów, komisja wyborcza uznaje za wybranych na ławników umieszczonych na liście kandydatów a pozostałe mandaty ławników obsadza się w drodze wyborów uzupełniających (§ 26).

(3) Łączenie (blok) list jest niedopuszczalne.

§ 23. (1) Każdy wyborca może głosować tylko na jedną z ważnie zgłoszonych list kandydatów, wpisując na karcie do głosowania tylko numer listy.

(2) Karta do głosowania może być pisana lub odbita mechanicznie, przyczem numer listy może być oznaczony słowem lub cyfrą.

§ 24. (1) Nieważne są:

a) karty do głosowania, zawierające prócz numeru listy dopiski, jednakże znaki pisarskie nie powodują unieważnienia karty,

b) karty wyraźnie nieczytelne lub nie wskazujące niewątpliwie na jedną z ważnie zgłoszonych list kandydatów.

(2) Postanowienia, zawarte w § 15 ust. (1) lit. a), b), c) oraz ust. (2), mają analogiczne zastosowanie.

§ 25. (1) Po ustaleniu, ile każda z list kandydatów otrzymała ważnie oddanych głosów, komisja wyborcza dokonywa podziału mandatów pomiędzy listy.

(2) Mandaty ławników rozdziela się między ważnie zgłoszone listy kandydatów w stosunku do ilości głosów, ważnie oddanych na daną listę. Łączną sumę głosów, ważnie oddanych na wszystkie ważnie zgłoszone listy kandydatów, dzieli się przez liczbę ławników, mających być wybranymi; powstały przy dzieleniu ułamek zaokrągla się wgórę do pełnej jedynki. Otrzymany w ten sposób iloraz jest dzielnikiem wyborczym. Każda lista otrzymuje tyle mandatów, ile razy dzielnik wyborczy mieści się w liczbie głosów, ważnie oddanych na daną listę, bez uwzględnienia ułamków. Jeżeli po tym podziale pozostaną jeszcze wolne mandaty, dzieli się ilość ważnych głosów każdej listy przez liczbę mandatów już jej przyznanych, powiększoną o jeden. Tej liście kandydatów, która wykaże najwyższy iloraz wraz z ułamkiem, przyznaje się dalszy mandat. W ten sposób postępuje się dalej w miarę potrzeby. W razie gdyby parę list miało jednakowe prawo do tego samego mandatu, rozstrzyga los, wyciągnięty przez przewodniczącego komisji wyborczej.

(3) Mandaty, uzyskane przez poszczególne listy, przypadają kandydatom danej listy w kolejności zajmowanego miejsca na liście.

P r z y k ł a d y:

I. Przy obecności 18 radnych należy wybrać 3 ławników. Zgłoszono ważnie 4 listy kandydatów.

Dzielnik wyborczy: 18 : 3 = 6.

Lista Nr. 1 uzyskała 2 głosy i otrzymuje 3 : 6 = 0 mandatów.

Lista Nr. 2 uzyskała 3 głosy i otrzymuje 3 : 6 = 0 mandatów.

Lista Nr. 3 uzyskała 6 głosów i otrzymuje 6 : 6 = 1 mandat.

Lista Nr. 4 uzyskała 7 głosów i otrzymuje 7 : 6 = 1 mandat.

Pozostaje do rozdziału jeszcze 1 mandat; w tym celu dzielimy:

dla listy Nr. 1 — 2 : 1 = 2
„ „ Nr. 2 — 3 : 1 = 3
„ „ Nr. 3 — 6 : 2 = 3
„ „ Nr. 4 — 7 : 2 = $3\frac{1}{2}$

Trzeci mandat przypada liście Nr. 4.

II. Przy obecności 17 radnych należy wybrać 3 ławników. Zgłoszono ważnie 3 listy kandydatów.

Dzielnik wyborczy: 17 : 3 = $5^2/_3$, t. j. 6.

Lista Nr. 1 otrzymała 9 głosów i otrzymuje 9 : 6 = 1 mandat.

Lista Nr. 2 otrzymała 4 głosy i otrzymuje 4 : 6 = 0 mandatów.

Lista Nr. 3 otrzymała 4 głosy i otrzymuje 4 : 6 = 0 mandatów.

Pozostają do podziału 2 mandaty:

Lista Nr. 1 — 9 : 2 = $4\frac{1}{2}$
„ Nr. 2 — 4 : 1 = 4
„ Nr. 3 — 4 : 1 = 4

Drugi mandat otrzymuje lista Nr. 1.

Pozostaje jeszcze 1 mandat:

Lista Nr. 1 — 9 : 3 = 3
„ Nr. 2 — 4 : 1 = 4
„ Nr. 3 — 4 : 1 = 4

Ponieważ listy Nr. 2 i Nr. 3 mają jednako-

we prawo do trzeciego mandatu, przeto postępuje się w myśl § 25 ust. (2); o tem, która z tych dwóch list otrzyma trzeci mandat, rozstrzyga los wyciągnięty przez przewodniczącego komisji wyborczej.

Wybory uzupełniające.

§ 26. (1) W przypadku, przewidzianym w § 22 ust. (2), lub w razie unieważnienia wyborów poszczególnych członków zarządu gminnego, albo gdy w okresie kadencji ubędzie członek zarządu gminnego, starosta powiatowy zarządza w ciągu 14 dni wybory uzupełniające.

(2) Wybory uzupełniające wójta, podwójciego, dwóch i trzech ławników przeprowadza się na tych samych zasadach, jak wybory główne.

(3) Wybory uzupełniające jednego ławnika przeprowadza się tak, jak wybory dwóch ławników, przyczem $^1/_4$ ustawowej liczby radnych może zgłosić tylko jednego kandydata, a za wybranego na ławnika uznaje się tego z pośród zgłoszonych ważnie kandydatów, który uzyskał największą ilość ważnych głosów. W razie równości głosów rozstrzyga los, wyciągnięty przez przewodniczącego komisji wyborczej.

(4) Postanowienia zawarte w §§ 27 — 31 mają analogiczne zastosowanie przy wyborach uzupełniających.

Ogłoszenie wyników wyborów i protokół wyborczy.

§ 27. (1) Przewodniczący komisji wyborczej bezpośrednio po ustaleniu wyniku wyborów ogłasza go zebranym wyborcom. Komisja wyborcza sporządza protokół, który powinien zawierać: datę, czas trwania (początek i koniec) oraz miejsce wyborów, skład komisji wyborczej, liczbę uprawnionych, liczbę obecnych i liczbę głosujących wyborców, ważnie zgłoszonych kandydatów albo ważnie zgłoszone listy kandydatów, liczby ważnie oddanych głosów na poszczególnych kandydatów albo na poszczególne listy kandydatów, imię, nazwisko, wiek i miejsce zamieszkania wybranych.

(2) Protokóły wyborcze sporządza się oddzielnie dla wyboru wójta, oddzielnie dla podwójciego, oddzielnie zaś dla wyboru ławników (wzory Nr. 9, 10 i 11).

(3) Protokół podpisują przewodniczący i członkowie komisji wyborczej.

(4) Do protokółu dołącza się zgłoszenie kandydatów albo listy kandydatów, wykaz radnych, karty do głosowania (ważne i unieważnione) oraz karty obliczenia.

(5) Odpis każdego protokółu przewodniczący komisji wyboczej przesyła bezzwłocznie staroście powiatowemu.

Protesty wyborcze i unieważnienie wyborów z urzędu.

§ 28. Wybory są nieważne:

a) jeżeli zostanie stwierdzone, że przy wyborze dopuszczono się przekupstw, fałszu lub jakiegokolwiek podstępu, a popełnione przestępstwa mogły wpłynąć na wynik wyborów,

b) jeżeli wybory przeprowadzone zostały niezgodnie z przepisami rozporządzenia niniejszego, a popełnione uchybienia mogły wpłynąć na wynik wyborów.

§ 29. (1) W ciągu 7 dni po dniu ogłoszenia wyniku wyborów ta sama liczba wyborców, jaka jest uprawniona do zgłoszenia kandydatów albo listy kandydatów (§ 12 ust. (1), albo § 19 ust. (1), albo § 21 ust. (1)), ma prawo wnieść na piśmie uzasadniony protest przeciwko wyborom z żądaniem unieważnienia poszczególnych wyborów w całości albo wyboru poszczególnych osób.

(2) Protesty wnosi się na ręce przewodniczącego komisji wyborczej, który w terminie 3-dniowym powinien je przesłać z odpowiedniemi wyjaśnieniami komisji wyborczej do starosty powiatowego wraz z aktami wyborczemi.

(3) Decyzje, od których w myśl rozporządzenia niniejszego niema odwołania, mogą być zaskarżone jedynie łącznie z protestem wyborczym.

§ 30. (1) O nieważności aktu wyborczego w całości lub części, z urzędu, lub na skutek protestu orzeka starosta, powiatowy, stosując postanowienia, zawarte w art. 31 ustawy, na terenie zaś województw pomorskiego i poznańskiego — zawarte w art. 97 ustawy

(2) W razie unieważnienia wyborów starosta powiatowy w ciągu 14-tu dni, licząc od unieważnienia, zarządza nowe wybory. W razie zaś unieważnienia wyboru poszczególnych członków zarządu gminnego mają zastosowanie postanowienia, zawarte w § 26.

(3) W razie niewniesienia protestu przeciwko wyborom w przepisanym terminie przewodniczący komisji wyborczej przekazuje wszystkie akta wyborcze wójtowi gminy, utworzonej na podstawie art. 103 ustawy, do przechowania w archiwum. Po uprawomocnieniu się aktu wyborczego władza, mianująca przewodniczących komisyj wyborczych, rozwiązuje komisje.

Postanowienia końcowe.

§ 31. (1) Koszty wyborów pokrywa na rachunek danej gminy powiatowy związek samorządowy. Dotychczasowa gmina obowiązana jest dostarczyć komisjom wyborczym lokali wraz z potrzebnem urządzeniem

(2) Komisje wyborcze mogą korzystać z pomocy funkcjonarjuszów dotychczasowej gminy przy wykonywaniu wszelkich czynności wyborczych.

(3) Podania i świadectwa w sprawach wyborczych są wolne od opłat stemplowych oraz opłat administracyjnych związków samorządowych.

§ 32. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i obowiązuje na obszarze województw: krakowskiego, lwowskiego, pomorskiego, poznańskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego.

Załączniki do rozp. Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 grudnia 1934 r. (poz. 960).

STAROSTA POWIATOWY

Wzór Nr. 1
do § 3.

w

L.

dnia 193 r.

Do

Pana Wójta (Sołtysa)

w

Na podstawie § 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 grudnia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 108, poz. 960) zarządzam wybory członków zarządu gminnego w

Dniem zarządzenia wyborów jest dzień 193 r.

Dniem zebrania wyborczego jest dzień 193 r.

Na przewodniczącego komisji wyborczej mianuję

Na gminę przypada ławników.

STAROSTA POWIATOWY

Wzór Nr. 2
do § 3.

ZAWIADOMIENIE.

Na podstawie § 3 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 grudnia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 108, poz. 960) oraz zarządzenia Starosty Powiatowego w z dn. 193 r. Nr. zawiadamiam, iż w w dniu o godzinie odbędzie się zebranie wyborcze radnych celem dokonania wyboru wójta, podwójciego i ławników.

Przewodniczącym komisji wyborczej jest

(miejscowość) dn. 193 r.

Powyższe przyjąłem do wiadomości:

WÓJT (SOŁTYS)
(podpis)

dnia (podpis)

"

" i t. d.

STAROSTA POWIATOWY

Wzór Nr. 3
do § 4.

w ....

Nr.

dn. 193 r.

Do

Pana

w ....

Na podstawie § 4 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 grudnia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 108, poz. 960) mianuję Pana na Przewodniczącego Komisji Wyborczej przy wyborach członków zarządu gminnego w

STAROSTA POWIATOWY

PRZEWODNICZĄCY
KOMISJI WYBORCZEJ

Wzór Nr. 4
do § 4.

w ....

dn. 193 r.

Do

Pana ....

w

Na podstawie § 4 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 grudnia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 108, poz. 960) oraz zarządzenia Starosty powiatowego w .... z dnia 193 r. Nr. powołuję Pana na członka Komisji Wyborczej przy wyborach członków zarządu gminnego w ....

PRZEWODNICZĄCY KOMISJI WYBORCZEJ

Wzór Nr. 5
do § 5.

ALFABETYCZNY WYKAZ RADNYCH

w gminie w

L. p.	NAZWISKO	IMIĘ	Miejsce zamieszkania	Znaczenie oddania głosu w głosowaniu na								UWAGI
				wójta			podwójciego			ławników		
				główne	ściślejsze I	ści ślejsze II	główne	ściślejsze I	ściślejsze II	I	II	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

. dnia .... 193 r.

Przewodniczący Komisji Wyborczej

Wzór Nr. 6
do § 11.

KARTA OBLICZENIA GŁOSÓW

i t. d.

.... dn. .... 193... r.
(miejscowość)

Przewodniczący Komisji Wyborczej

....

Członkowie ....

....

Wzór Nr. 7
do §§ 12, 20 i 21

DEKLARACJA

Niniejszem wyrażam (y) zgodę na postawienie mojej (naszej) kandydatury na stanowisko (a) wójta, podwójciego, ławnika (ów) w gminie...
(niepotrzebne skreślić)

Równocześnie oświadczam (y), iż posiadam (y) prawo wybieralności na powyżej wymienione stanowisko i znaną mi (nam) jest treść art. 6, 8 i 9 ustawy o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorjalnego z dnia 23 marca 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 294)

...., dnia.. 193... r.
(miejscowość)

(własnoręczne podpisy kandydatów)

....

....

....

U w a g a: **Zapoznanie się z treścią art. 6 ustawy dotyczy tylko kandydatów na podwójciego i ławników.**

Wzór Nr. 8
do § § 13 i 21

WYKAZ

ważnie zgłoszonych (list) kandydatów na wójta, podwójciego (ławników)

w gminie ....

(Lista Nr. 1) ....

....

....

....

....

i t. d.

(Lista Nr. 2) ....

....

....

....

....

i t. d.

(Lista Nr. 3) ....

....

....

....

....

i t. d.

.... dnia .... 193 r.
(miejscowość)

PRZEWODNICZĄCY KOMISJI WYBORCZEJ

....

Wzór Nr. 9
do § 29.

PROTOKÓŁ WYBORCZY

przy wyborze wójta (podwójciego)

Dnia .... 193 r. w .... pow. ....

odbyły się wybory wójta (podwójciego) w czasie od godz. do godz. z przerwami od godz. ..... do godz.

Liczba uprawnionych do głosowania

Liczba obecnych radnych

Skład Kom. Wyborczej: Przewodniczący .... (imię i nazwisko)

Członkowie: 1)

2)

Ważnie zgłoszeni kandydaci: 1) .... (imię, nazwisko, wiek, miejsce zamieszkania)

2) ....

i t. d.

Powody unieważnienia zgłoszonych kandydatów ....

....

Liczba oddanych głosów ..... Liczba unieważnionych głosów ....

Liczba głosów ważnie oddanych na poszczególnych kandydatów

.... (imię i nazwisko) otrzymał głosów

.... " "

i t. d.

Wynik wyborów.

I. Wybrany na wójta (podwójciego) .... (imię, nazwisko, wiek, miejsce zamieszkania)

II. Żaden z kandydatów nie uzyskał w głosowaniu pierwszem wymaganej liczby głosów. Wobec tego przeprowadzono głosowanie ściślejsze na następujących dwóch kandydatów:

1) .... (imię i nazwisko)

2) ....

(dalszy ciąg wzoru Nr. 9).

W głosowaniu ściślejszem:

1) .... otrzymał głosów
(imię i nazwisko)

2) " "

a) wybrany na wójta (podwójciego) został
(imię, nazwisko, miejsce zamieszkania)

b) ponieważ żaden z kandydatów w głosowaniu ściślejszem nie uzyskał wymaganej do wyboru liczby głosów Komisja wyborcza przeprowadziła powtórne głosowanie ściślejsze. W głosowaniu tem otrzymał głosów i został wybrany na wójta (podwójciego).

III. Ponieważ w powtórnem głosowaniu ściślejszem kandydat nie otrzymał wymaganej ilości głosów, Komisja Wyborcza stwierdza, że wybór wójta (podwójciego) nie został dokonany.

IV. Ponieważ jedyny ważnie zgłoszony kandydat nie uzyskał w pierwszem głosowaniu koniecznej do wyboru liczby głosów — Komisja Wyborcza stwierdza, iż wybór wójta (podwójciego) nie został dokonany.

V. Ponieważ żaden z dwóch ważnie zgłoszonych kandydatów nie uzyskał wymaganej ilości głosów Komisja Wyborcza przeprowadziła głosowanie ściślejsze. W głosowaniu tem .... otrzymał ....głosów i został wybrany na wójta (podwójciego).

VI. Ponieważ w głosowaniu ściślejszem kandydat nie otrzymał wymaganej ilości głosów — Kom. Wyb. stwierdza iż wybór wójta (podwójciego) nie został dokonany.

Wynik wyborów został należycie ogłoszony.

PRZEWODNICZĄCY KOMISJI WYBORCZEJ

....
(podpis)

Członkowie Kom. Wyb.......... ....

Uwaga: Przy wypełnianiu rubryki protokółu p. t. „Wynik Wyborów" przewidziano następujące możliwe ewentualności:

1) gdy wyboru dokonano w pierwszem głosowaniu, należy wypełnić pkt. I a) pozostałe skreślić,
2) gdy wyboru dokonano w głosowaniu ściślejszem, należy wypełnić pkt. II a) pozostałe skreślić,
3) gdy wyboru w głosowaniu ściślejszem nie dokonano, należy wypełnić pkt. II b) wzgl. III, pozostałe skreślić,
4) gdy zgłoszono ważnie jednego tylko kandydata i wyboru w pierwszem głosowaniu nie dokonano — należy wypełnić pkt. IV pozostałe skreślić.
5) gdy zgłoszono ważnie tylko dwóch kandydatów i wyboru w pierwszem głosowaniu nie dokonano, należy wypełnić pkt. V wzgl. VI.

Wzór Nr. 10
do § 27.

PROTOKÓŁ WYBORCZY.

(przy wyborach 2 ławników)

Dnia .... 193.... r. w .... pow. .... odbyły się wybory dwóch ławników w czasie od godz. .... do godz. .... z przerwami od godz. .... do godz. ....

Liczba uprawnionych do głosowania

Liczba obecnych radnych

Skład Komisji Wyborczej: Przewodniczący:

Członkowie 1)

2)

Ważnie zgłoszeni kandydaci; 1) .... (imię, nazwisko, wiek, miejsce zamieszkania)

2) ....

3) ....

i t. d.

Powody unieważnienia zgłoszonych kandytatów:

....

....

Liczba oddanych głosów

Liczba głosów unieważnionych

Liczba głosów ważnych, oddanych na poszczególnych kandydatów:

.... (imię i nazwisko) .... otrzymał .... głosów

.... " .... "

i t. d.

Wynik wyborów

Wybrani na ławników zostali 1) .... (imię, nazwisko, wiek, miejsce zamieszkania)

2)

Wynik wyborów został należycie ogłoszony

Przewodniczący Kom. Wyborcz. .... (podpis)

Członkowie Kom. Wyborcz. ....

Wzór Nr. 11
do § 27.

PROTOKÓŁ WYBORCZY.

(przy wyborach 3 ławników)

Dnia .... 193 r. w pow. .... odbyły się wybory 3 ławników w czasie od godz. do godz. z przerwami od godz. ......do godz.

Liczba uprawnionych do głosowania

Liczba obecnych radnych

Skład Komisji Wyborczej: Przewodniczący:

Członkowie 1)......

2) ......

Ważnie zgłoszone listy kandydatów:

Lista Nr. 1	Lista Nr. 2
1)	1)
2)	2)
3)	3)
4)	4)
5)......	5)
6)	6)

i t. d.

Powody unieważnienia zgłoszonych list kandydatów ......

Liczba oddanych głosów

Liczba głosów unieważnionych

Liczba głosów ważnych: oddanych na poszczególne listy kandydatów:

Lista Nr. 1 otrzymała głosów

„ Nr. 2 „ ...... „

i t. d.

Wynik wyborów

Lista Nr. 1 otrzymała mandatów

„ Nr. 2 „ ...... „

Na ławników zostali wybrani

z listy Nr. 1

„ Nr. 2 i t. d.

Wynik wyborów został należycie ogłoszony

Przewodniczący Komisji Wyborczej

Członkowie

z 22 grudnia Nr. 109 Rok 1934

Poz. 961. Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 24 listopada 1934 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych o przestrzeganiu porządku na kolejach użytku publicznego.

Na podstawie art. 1 ust. (1) i (2) i art. 12 ustawy z dnia 13 marca 1934 r. o ochronie porządku na kolejach użytku publicznego (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 285) zarządza się co następuje:

Część I.

Przepisy o porządku na kolejach.

§ 1. (1) Przechodzenie, przejeżdżanie, jak również przepędzanie zwierząt przez tory kolejowe jest dozwolone jedynie przez przejścia i przejazdy do tego przeznaczone, w czasie gdy nie są one zamknięte i gdy pociąg się nie zbliża.

(2) Przed przejazdami niestrzeżonemi (nie zamykanemi) bez sygnalizacji samoczynnej, wskazującej zbliżanie się pociągów, prowadzący pojazd powinien go zatrzymać, gdy pociąg się zbliża; przed przejazdami strzeżonemi lub niestrzeżonemi (niezamykanemi) z sygnalizacją samoczynną, wskazującą zbliżanie się pociągów, prowadzący pojazd powinien go zatrzymać, gdy rogatka jest zamknięta lub gdy sygnał wskazuje zbliżanie się pociągu oraz na wezwanie dróżnika.

(3) Zwierzęta należy przed przejazdami niestrzeżonemi zatrzymywać w czasie zbliżania się pociągu w odległości co najmniej 10 m. od toru.

(4) Przy przechodzeniu, przejeżdżaniu i przepędzaniu zwierząt przez przejścia i przejazdy należy trzymać się prawej strony.

(5) Na przejściach i przejazdach nie wolno zatrzymywać się, wyprzedzać innych pojazdów ani też pozostawiać zwierząt lub pojazdów.

(6) Osobom nieupoważnionym nie wolno otwierać lub zamykać rogatek na przejazdach, ani też wywierać jakiegokolwiek wpływu na ich działanie.

§ 2. (1) Wstęp na tory i torowisko kolejowe w innych miejscach, niż przez przejścia i przejazdy do tego przeznaczone, oraz chodzenie po torach i torowisku jest dozwolone:

1) pracownikom kolejowym, pełniącym służbę lub wykonywującym roboty na obszarze kolejowym;

2) pracownikom pocztowym, pełniącym służbę lub wykonywującym roboty na obszarze kolejowym, za okazaniem legitymacji, sporządzonej według wzoru, uzgodnionego z zarządem kolei;

3) organom Policji Państwowej, jeżeli są w ubraniach cywilnych za okazaniem legitymacji służbowej, umundurowanym zaś bez legitymowania się;

4) organom Żandarmerji, Korpusu Ochrony Pogranicza i Straży Granicznej podczas lub w związku z pełnieniem czynności służbowych, jeżeli są w ubraniach cywilnych za okazaniem legitymacji służbowej, umundurowanym zaś bez legitymowania się;

5) przedstawicielom władz sądowych, administracyjnych lub wojskowych, urzędującym na obszarze kolejowym;

6) funkcjonarjuszom państwowym za okazaniem karty wstępu, wydanej przez właściwy organ kolejowy;

7) osobom niewymienionym w pp. 1—6 za okazaniem specjalnego upoważnienia, wydanego przez właściwy organ kolejowy.

(2) W przypadkach wyjątkowych właściwy organ może zabronić wstępu na tory i torowisko kolejowe osobom, posiadającym prawo wstępu na podstawie ust. (1) p. 7.

§ 3. Zabrania się uszkadzania lub zatarasowywania torów i torowiska, uszkadzania wszelkich urządzeń kolejowych jako też mostów, przepustów i budowli kolejowych, samowolnego przestawiania zwrotnic i sygnałów, ruszania z miejsca pojazdów kolejowych na torach, posługiwania się urządzeniami alarmowemi, wreszcie wywierania jakiegokolwiek innego wpływu na sposób działania sygnałów lub innych urządzeń kolejowych. Nie wolno również naśladować sygnałów kolejowych lub znaków ostrzegawczych, ani też ustawiać w pobliżu nich takich urządzeń lub używać takich świateł, któreby mogły być uważane za sygnały kolejowe.

§ 4. Nie wolno dopuszczać do wchodzenia zwierząt domowych na tor kolejowy.

§ 5. (1) Na obszarze kolejowym zabrania się palenia ognisk oraz wszelkich wogóle czynności grożących wywołaniem pożaru.

(2) Zabrania się używania ognia i palenia tytoniu w magazynach, składach i na rampach kolejowych oraz w ich pobliżu.

§ 6. Wejście na perony stacyjne i do innych pomieszczeń na stacjach, jako też wyjście z nich, dozwolone jest tylko przez przejście do tego przeznaczone.

§ 7. (1) Wstęp na perony stacyjne i na inne ogrodzone lub zamykane części stacji, przeznaczone do obsługi ruchu osobowego, dozwolony jest za okazaniem biletu ważnego na przejazd koleją lub biletu peronowego oraz osobom, wymienionym w § 2 ust. (1) pp. 1 — 6, pod warunkami tam wskazanemi.

(2) Do hal odjazdowych i przyjazdowych jako też do nieogrodzonych lub niezamykanych peronów i innych części stacji lub dworca mają dostęp osoby, które załatwiają sprawy związane z przejazdem koleją, z nadawaniem lub odbieraniem bagażu i przesyłek kolejowych oraz osoby, które mają uzasadniony interes w oczekiwaniu na przybycie lub odjazd pociągu.

(3) Osoby, których stan lub zachowanie się nie odpowiada przepisom, zawartym w regulaminie przewozu, mogą być usunięte przez właściwy organ kolejowy z poczekalni lub z innych pomieszczeń stacyjnych.

(4) Wprowadzanie do poczekalni i restauracyj stacyjnych psów (z wyjątkiem małych piesków pokojowych) oraz rowerów, jak również

palenie tytoniu w poczekalniach, może być wzbronione. Zakaz taki podaje właściwy organ kolejowy do wiadomości przez wywieszenie ogłoszenia w wymienionych lokalach.

(5) W godzinach, kiedy poczekalnie stacyjne są zamknięte dla podróżnych, mogą z nich korzystać tylko:

1) podróżni, którzy po przybyciu pociągiem, z powodu zasp śnieżnych lub innych zaburzeń atmosferycznych oraz z powodu braku środków komunikacji nie mogą opuścić pomieszczenia stacyjnego,

2) podróżni, którzy z powodu zasłabnięcia lub wskutek nieszczęliwego, wypadku w drodze pozostają na stacji do czasu udzielenia im pomocy lekarskiej,

3) osoby, wymienione w § 2 ust. (1) pp. 1 — 6, pod warunkami tam wskazanemi.

§ 8. Przebywanie w restauracjach i bufetach stacyjnych, nie będących zarazem poczekalniami, oraz w zakładach fryzjerskich, umywalniach i t. p. pomieszczeniach na stacji dozwolone jest tylko w celach, do których dane lokale służą.

§ 9. Zabrania się zanieczyszczania pomieszczeń stacyjnych, peronów, torów, ramp, placów, studzien, ładowni i wogóle obszaru kolejowego.

§ 10. (1) Wstęp do pociągu dozwolony jest osobom posiadającym ważny bilet jazdy koleją lub specjalne pozwolenie właściwego organu kolejowego oraz osobom wymienionym w § 2 ust. (1) pp. 1 — 6, pod warunkami tam wskazanemi i tylko w tym przypadku, gdy dana osoba ma do wykonania czynność służbową w pociągu. Regulamin przewozu może przewidzieć nadto wypadki w których do wagonu mogą wejść osoby posiadające bilet peronowy.

(2) Podróżny powinien okazać bilet jazdy przy wejściu do poczekalni, przy wejściu na peron i przy wyjściu z peronu, przy wsiadaniu do wagonu, oraz w każdym czasie podczas jazdy, gdy uprawniony organ kontroli zażąda okazania biletu; podróżny powinien oddać bilet tuż przed ukończeniem lub po ukończeniu podróży, zależnie od urządzeń, istniejących na końcowym odcinku podróży.

§ 11. (1) Po sygnale odjazdu podróżnym nie wolno wsiadać do pociągu.

(2) Podróżnym wolno wsiadać i wysiadać z pociągu tylko z właściwej strony i w miejscach do tego celu przeznaczonych.

(3) Zabronione jest wsiadanie i wysiadanie z pociągu będącego w biegu.

(4) Podczas biegu pociągu zabronione jest wychylanie się z okien, otwieranie zewnętrznych bocznych drzwi wagonów, zatrzymywanie się na pomostach, przechodzenie z jednego wagonu do drugiego, jeżeli wagony nie są połączone z sobą przejściami ochronnemi, przebywanie na stopniach i wogóle w miejscach, nieprzeznaczonych dla podróżnych.

(5) Podróżnym nie wolno zatrzymywać pociągu bez uzasadnionej, ważnej przyczyny.

§ 12. (1) Przy zajmowaniu miejsc w pociągu podróżni powinni stosować się do wskazówek konduktora.

(2) Nie wolno zajmować w pociągu miejsca już zajętego przez inną osobę, jeżeli dowód zajęcia jest widoczny.

(3) Osobom płci męskiej w wieku powyżej lat 10 nie wolno zajmować miejsc w przedziałach dla kobiet nawet za ich zezwoleniem.

§ 13. Co do otwierania okien i wentylatorów, regulowania temperatury i oświetlenia wagonu, podróżni, w razie braku porozumienia, powinni stosować się do zarządzeń konduktora.

§ 14 (1) W przedziałach dla kobiet i dla niepalących nie wolno palić nawet za zezwoleniem współpodróżnych.

(2) Jeśli w pociągu znajduje się tylko jeden przedział I, II lub III klasy, to w przedziale tym palenie jest dozwolone tylko za zgodą wszystkich jadących w nim podróżnych.

§ 15. Organ ochrony kolei ma prawo usunąć z pociągu osoby, które są wyłączone od przejazdu w myśl przepisów, zawartych w regulaminie przewozu osób.

§ 16. Podróżny powinien, na żądanie właściwego organu kolejowego, usunąć lub pozwolić usunąć z wagonu:

1) przedmioty, których przewóz jest niedozwolony na podstawie regulaminu przewozu lub innych przepisów;

2) bagaż ręczny, przewyższający rozmiar przeznaczonego dla niego miejsca lub wagę, wskazaną w regulaminie przewozu;

3) żywe zwierzęta, z wyjątkiem przypadków, przewidzianych w regulaminie przewozu.

§ 17. Z wagonów nie wolno wyrzucać takich przedmiotów, które mogłyby wyrządzić komuś szkodę na zdrowiu lub stratę materjalną, np. przez skaleczenie kogoś wyrzuconą z wagonu butelką, rozbicie szyb i t. p.

§ 18. Zabrania się uszkodzenia wewnętrznych urządzeń w wagonach, używania w nich lampek, z wyjątkiem elektrycznych, maszynek do grzania, palenia świec nieumieszczonych w osłoniętych latarkach, oraz palenia ognia wogóle; powyższy zakaz nie odnosi się do używania zapałek i zapalniczek przez palaczy.

§ 19. Zabrania się umieszczania na siedzeniach w wagonie zwierząt lub przedmiotów mogących uszkodzić lub zanieczyścić siedzenie, umieszczania nóg w obuwiu bezpośrednio na siedzeniu oraz zanieczyszczania wagonu w jakikolwiek inny sposób, w szczególności plucia na podłogę i zaśmiecania jej. Z ustępów nie wolno korzystać podczas postoju pociągu na stacjach.

§ 20. Zabrania się uprawiania żebractwa na obszarze kolejowym i w wagonach. Osobom, nieupoważnionym przez właściwy organ kolejowy, zabrania się uprawiania na obszarze kolejowym i w wagonach jakiegokolwiek handlu, gry na instrumentach, śpiewu i wszelkiego rodzaju produkcyj w celach zarobkowych. Przeprowadza-

nie zbiórek publicznych jest dopuszczalne tylko za specjalnemi pozwoleniami władzy administracji ogólnej i właściwego organu kolejowego.

§ 21. Na obszarze kolejowym nie wolno bez specjalnego upoważnienia umieszczać ani też usuwać odezw, ogłoszeń, reklam i napisów oraz dokonywać zdjęć fotograficznych i filmowych, z wyjątkiem zdjęć osób, znajdujących się na peronie lub w pociągu, stojącym przy peronie.

§ 22. Osoby, przebywające na obszarze kolejowym, obowiązane są stosować się do postanowień niniejszych przepisów, do poleceń wydawanych w myśl tych przepisów przez pracowników kolejowych, pełniących służbę na obszarze kolejowym, oraz do wskazówek, zawartych w ogłoszeniach i na tablicach ostrzegawczych, umieszczonych na obszarze kolejowym.

Część II.

Nadzór nad przestrzeganiem porządku na kolejach.

§ 23. Nadzór nad przestrzeganiem porządku na kolejach sprawują organa kolejowe, wymienione w § 24, nazywane w dalszym ciągu organami ochrony kolei.

§ 24. Organami ochrony kolei są: zawiadowcy stacyj, (mijanek, przystanków osobowych i agentur stacyjnych), dyżurni ruchu, kierownicy ekspedycyj, kasjerzy, magazynierzy, zawiadowcy ajencyj celnych, kierownicy pociągów, konduktorzy, zawiadowcy odcinków drogowych, zawiadowcy odcinków sygnałowych, mostowniczowie, torowi, dróżnicy, nastawniczowie, zwrotniczowie oraz strażnicy.

§ 25. Organa ochrony kolei (§ 24) mają prawo legitymowania lub stwierdzania w inny sposób tożsamości osób, które przekroczyły przepisy o porządku na kolejach, oraz prawo zatrzymania winnego i sprowadzenia go przymusowo do najbliższego organu Policji Państwowej.

§ 26. Organ ochrony kolei obowiązany jest nosić specjalną odznakę według załączonego wzoru.

Część III.

Postanowienia karne.

§ 27. Kary za wykroczenie przeciw przepisom § 1 — 22 niniejszego rozporządzenia określa art. 42 prawa o wykroczeniach.

§ 28. (1) Prawo nakładania grzywien w drodze doraźnych nakazów karnych mają organa ochrony kolei, posiadające imienne upoważnienie powiatowej władzy administracji ogólnej.

(2) Zawiadowcy stacyj (mijanek, przystanków osobowych i agentur stacyjnych), dyżurni ruchu, kierownicy ekspedycyj, kasjerzy, magazynierzy, zawiadowcy ajencyj celnych, kierownicy pociągów, konduktorzy, zawiadowcy odcinków drogowych oraz zawiadowcy odcinków sygnałowych otrzymują na wniosek właściwego zarządu kolei upoważnienia do nakładania w drodze doraźnych nakazów karnych — grzywien do wysokości 5 zł za wykroczenia przeciwko przepisom o przestrzeganiu porządku na kolejach.

(3) Inne organa ochrony kolei, poza wymienionemi w ust. (2), mogą na wniosek właściwego zarządu kolei otrzymywać upoważnienia do nakładania grzywien w drodze doraźnych nakazów karnych, o ile zajdzie istotna potrzeba wydania takiego upoważnienia, oraz o ile osoba, która ma być upoważniona, posiada odpowiednie do tego kwalifikacje. Wysokość grzywien (nieprzekraczających 5 złotych) oraz wykroczenia, za które będą mogły być nakładane te grzywny, zostaną indywidualnie w każdem upoważnieniu określone.

Część IV.

Postanowienia końcowe.

§ 29. (1) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie po upływie dni 30 od dnia ogłoszenia.

(2) Z dniem wejścia w życie rozporządzenia niniejszego tracą moc obowiązującą wszystkie przepisy, wydane w sprawach unormowanych tem rozporządzeniem, a w szczególności: tymczasowe przepisy o przestrzeganiu porządku na kolejach, stanowiące załącznik do rozporządzenia Ministra Komunikacji z dnia 24 czerwca 1929 r. (Dz. U. R. P. Nr. 56, poz. 444), w brzmieniu zmienionem rozporządzeniem Ministra Komunikacji z dnia 26 lutego 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 360).

Załącznik do § 26 rozp. Ministra Komunikacji z dnia 24 listopada 1934 r. (poz. 961).

Wzór odznaki dla organów ochrony kolei*).

Poz. 962. Rozporządzenie Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 29 listopada 1934 r. w sprawie częściowej zmiany ordynacji telegraficznej.

Poz. 963. Rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej oraz Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 6 grudnia 1934 r. w sprawie zmian w rozporządzeniu z dnia 9 marca 1931 r. o bezpieczeństwie i higjenie pracy w gospodarstwach rolnych i leśnych oraz przedsiębiorstwach z niemi związanych, które nie posiadają przeważającego charakteru przemysłowego lub handlowego.

Na podstawie ust. 2 art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o bezpieczeństwie i higjenie pracy (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 325), art. 1 i 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 maja 1932 r. o ustanowieniu urzędu Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 480) oraz art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 czerwca 1932 r. o przekazaniu zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych w sprawach zdrowia publicznego Ministrowi Pracy i Opieki Społecznej (Dz. U. R. P. Nr. 52, poz. 493) zarządza się co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministrów: Spraw Wewnętrznych, Pracy i Opieki Społecznej oraz

---

*) Nie przedrukowano.

Rolnictwa w porozumieniu z Ministrem Reform Rolnych z dnia 9 marca 1931 r. o bezpieczeństwie i higjenie pracy w gospodarstwach rolnych i leśnych oraz przedsiębiorstwach z niemi związanych, które nie posiadają przeważającego charakteru przemysłowego lub handlowego (Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 390) wprowadza się następujące zmiany:

1) W § 1 punkt a) wyrazy: „po dniu 31 grudnia 1933 r.“ zastępuje się przez: „po dniu 31 grudnia 1936 r.“

2) W § 2 wyrazy: „z dniem 1 stycznia 1933 r.“ zastępuje się przez: „z dniem 1 stycznia 1936 r.“

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Z dniem tym traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Opieki Społecznej oraz Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 29 listopada 1932 r. w sprawie zmian w rozporządzeniu z dnia 9 marca 1931 r. o bezpieczeństwie i higjenie pracy w gospodarstwach rolnych i leśnych oraz przedsiębiorstwach z niemi związanych, które nie posiadają przeważającego charakteru przemysłowego lub handlowego (Dz. U. R. P. Nr. 113, poz. 936).

Poz. 964. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 6 grudnia 1934 r. w sprawie zwolnienia niektórych zakładów detalicznej sprzedaży spirytusu i napojów alkoholowych od obowiązku uiszczania opłat z tytułu prowadzenia tej sprzedaży.

Poz. 965. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 7 grudnia 1934 r. o przyjmowaniu złotych 4½% listów zastawnych Państwowego Banku Rolnego Serji I-ej na spłatę zaległości podatkowych.

Poz. 966. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 11 grudnia 1934 r. w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych o zniżkach celnych na śledzie.

Poz. 967. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 11 grudnia 1934 r. o zasadach udzielania pomocy instytucjom, zawierającym układy z dłużnikami w zakresie wierzytelności rolniczych.

Poz. 968. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 12 grudnia 1934 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o ulgach w spłacie długów posiadaczy gospodarstw wiejskich oraz rolniczych przedsiębiorstw i instytucyj w bankach państwowych.

Poz. 969. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 grudnia 1934 r. o opłatach sądowych, notarjalnych i pisarzy hipotecznych, za czynności, związane z działalnością Banku Akceptacyjnego.

Poz. 970. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 grudnia 1934 r. o wprowadzeniu w życie przepisów kodeksu postępowania cywilnego o postępowaniu upominawczem na obszarze Sądu Apelacyjnego w Warszawie oraz sądów okręgowych w Kielcach, Lublinie, Radomiu i Zamościu.

Poz. 971. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 grudnia 1934 r. w sprawie uiszczania opłat sądowych.

Poz. 972. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 grudnia 1934 r. o opłacie za doręczenie w sprawach cywilnych.

Poz. 973. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 1 grudnia 1934 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 24 marca 1933 roku o ułatwieniach dla instytucyj kredytowych, przyznających dłużnikom ulgi w zakresie wierzytelności rolniczych.

Poz. 974. Obwieszczenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 6 grudnia 1934 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o urzędach rozjemczych do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich.

Na podstawie art. 106 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 841) ogłaszam jednolity tekst ustawy z dnia 28 marca 1933 roku o urzędach rozjemczych do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 253) z uwzględnieniem zmian, wprowadzonych powyższem rozporządzeniem, z odpowiednią zmianą numeracji rozdziałów, artykułów i ustępów w tytułach jak i w treści.

Załącznik do obw. Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dn. 6 grudnia 1934 r. (poz. 974).

USTAWA

z dnia 28 marca 1933 r.

o urzędach rozjemczych do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich.

Art. 1.

(1) Tworzy się urzędy rozjemcze do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich.

(2) Do zakresu działania tych urzędów należą sprawy, przekazane im w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. o konwersji i uporządkowaniu długów rolniczych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 841) oraz w innych przepisach prawnych.

Rozdział I.

Organizacja urzędów rozjemczych.

Art. 2.

(1) Urzędy rozjemcze działają:

a) przy urzędach wojewódzkich — wojewódzkie urzędy rozjemcze do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich (wojewódzkie urzędy rozjemcze),

b) przy powiatowych związkach komunalnych — powiatowe urzędy rozjemcze do spraw majątkowych posiadaczy gospodarstw wiejskich (powiatowe urzędy rozjemcze).

(2) Przepisy, które mówią o urzędach rozjemczych, dotyczą obu wymienionych rodzajów tych urzędów.

Art. 3.

Działalność wojewódzkiego urzędu rozjemczego rozciąga się na obszar województwa. Działalność Wojewódzkiego Urzędu Rozjemczego w Warszawie rozciąga się również na obszar m. st. Warszawy.

Art. 4.

(1) Przewodniczącego wojewódzkiego urzędu rozjemczego oraz jego zastępców mianuje i odwołuje Minister Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Skarbu oraz Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych

(2) Pozostałych członków tego urzędu (ławników) mianuje i odwołuje prezes sądu apelacyjnego w porozumieniu z wojewodą, na wniosek Centralnego Biura do Spraw Finansowo-Rolnych.

(3) W miarę możności przewodniczący i jego zastępca powinni posiadać kwalifikacje sędziowskie, członkowie zaś wojewódzkiego urzędu rozjemczego powinni w miarę możności posiadać wykształcenie prawnicze.

(4) Członkowie urzędu rozjemczego, z wyjątkiem przewodniczącego i jego zastępców, muszą być powołani z pośród osób, zamieszkałych na obszarze działania danego urzędu, przytem połowa z nich z pośród osób, których głównym zawodem jest gospodarka wiejska, a połowa z pośród innych osób, zwłaszcza reprezentujących kredyt zorganizowany, zawody przemysłowe i handlowe.

Art. 5.

Działalność powiatowego urzędu rozjemczego rozciąga się na okrąg powiatowego związku komunalnego oraz na miasta, wydzielone z tego związku.

Art. 6.

(1) Przewodniczącego, jego zastępców oraz pozostałych członków (ławników) powiatowego urzędu rozjemczego mianuje prezes sądu okręgowego na wniosek Centralnego Biura do Spraw Finansowo Rolnych, z pośród kandydatów, mających, o ile możności, wykształcenie prawnicze, przedstawionych Centralnemu Biuru przez przewodniczącego wydziału powiatowego. Członkowie powiatowego urzędu rozjemczego powinni być powołani, w miarę możności, z pośród osób, zamieszkałych na obszarze działalności tego urzędu, przyczem połowa z nich z pośród osób, których głównym zawodem jest gospodarka wiejska, a połowa z pośród innych osób, zwłaszcza reprezentujących zawody przemysłowe i handlowe.

(2) Przewodniczącego, jego zastępców oraz pozostałych członków (ławników) powiatowego urzędu rozjemczego odwołuje prezes sądu okręgowego na wniosek Centralnego Biura do Spraw Finansowo-Rolnych.

Art. 7.

(1) Od powołania na członka urzędu rozjemczego uchylać się mogą jedynie kobiety, duchowni i zakonnicy, wojskowi i funkcjonarjusze policji państwowej w służbie czynnej, urzędnicy publiczni, adwokaci, obrońcy sądowi, drobni przemysłowcy i kupcy, osoby, żyjące z płacy dziennej lub tygodniowej, osoby, mające ponad 65 lat ukończonych, oraz osoby, którym stan zdrowia nie pozwala na pełnienie tych obowiązków.

(2) O zasadności uchylenia się od powołania na członka wojewódzkiego urzędu rozjemczego rozstrzyga ostatecznie prezes sądu apelacyjnego.

(3) Osoba, uchylająca się bez uzasadnionej przyczyny od przyjęcia godności członka wojewódzkiego urzędu rozjemczego, podlega karze grzywny do 200 złotych.

(4) O zasadności uchylenia się od powołania na członka powiatowego urzędu rozjemczego rozstrzyga ostatecznie prezes sądu okręgowego.

(5) Osoba, uchylająca się bez uzasadnionej przyczyny od przyjęcia godności członka powiatowego urzędu rozjemczego, podlega karze grzywny do 100 złotych.

Art. 8.

(1) Członkowie wojewódzkiego urzędu rozjemczego składają na ręce prezesa sądu apelacyjnego lub sędziego, przez niego wyznaczonego, przysięgę, że będą gorliwie i bezstronnie pełnili swój urząd i dochowają tajemnicy urzędowej.

(2) Członkowie powiatowego urzędu rozjemczego składają przysięgę tej samej treści na ręce prezesa sądu okręgowego lub sędziego, przez niego wyznaczonego.

Art. 9.

(1) Członkowie urzędu rozjemczego, którzy bez należytego usprawiedliwienia nie przybywają na posiedzenie urzędu, opóźniają się lub uchylają się od pełnienia swoich urzędowych obowiązków, podlegają za każdym razem karze grzywny, a mianowicie: członkowie wojewódzkiego urzędu rozjemczego — do 100 złotych, członkowie zaś powiatowego urzędu rozjemczego — do 30 złotych.

(2) O karze grzywny, oznaczonej w art. 7 i w artykule niniejszym, orzeka na wniosek przewodniczącego urzędu sąd grodzki, w którego okręgu mieści się siedziba urzędu. Orzeczenie będzie wydane po wysłuchaniu zainteresowanego członka urzędu rozjemczego i jest ostateczne.

(3) Członkowie urzędu rozjemczego, którzy dopuścili się rażącego naruszenia obowiązków urzędowych, mogą być usunięci z urzędu przez władzę, która ich mianowała.

Art. 10.

Wysokość wynagrodzenia przewodniczącego i jego zastępców oraz członków urzędu roz-

jemczego ustala Minister Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrami Skarbu, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych.

Art. 11.

Właściwy miejscowo jest ten urząd rozjemczy, na którego obszarze działania znajduje się gospodarstwo wiejskie; jeżeli gospodarstwo jest położone na obszarach działalności więcej, niż jednego urzędu rozjemczego, właściwość miejscową ustala się według położenia miejscowości, w której znajduje się zarząd gospodarstwa.

Rozdział II.

Zespół orzekający.

Art. 12.

(1) W skład zespołu orzekającego wojewódzkiego urzędu rozjemczego, o ile szczególne przepisy nie stanowią inaczej, wchodzi pięciu członków, a mianowicie: przewodniczący lub jego zastępca, dwóch ławników, których głównym zawodem jest gospodarka wiejska, i dwóch ławników z pośród innych członków urzędu. W zespole orzekającym musi znajdować się przynajmniej jeden przedstawiciel kredytu zorganizowanego. Przynajmniej jeden z członków zespołu powinien mieć wykształcenie prawnicze.

(2) W skład zespołu orzekającego powiatowego urzędu rozjemczego, o ile szczególne przepisy nie stanowią inaczej, wchodzi trzech członków, a mianowicie: przewodniczący lub jego zastępca, jeden ławnik, którego głównym zawodem jest gospodarka wiejska, i jeden ławnik z pośród innych członków urzędu.

Art. 13.

(1) Do członków zespołu orzekającego mają odpowiednie zastosowanie przepisy o wyłączeniu sędziów w sprawach cywilnych. Przewodniczący zespołu ma prawa przewodniczącego na posiedzeniach sądowych w sprawach cywilnych.

(2) Narady członków zespołu są tajne. Orzeczenia i postanowienia zespołu zapadają większością głosów i powinny być wyłuszczone na piśmie i opatrzone podpisami wszystkich członków zespołu.

(3) Jeżeli któryś z członków odmówi podpisu lub nie może podpisać orzeczenia, postanowienia lub ugody, pozostali zaznaczają to na samem orzeczeniu, postanowieniu lub ugodzie. Orzeczenie, postanowienie lub ugoda, podpisane przez większość członków zespołu, ma taką samą moc, jak podpisane przez wszystkich.

Rozdział. III.

Postępowanie.

Art. 14.

(1) Urząd rozjemczy działa na wniosek posiadacza gospodarstwa wiejskiego, wierzyciela lub obu tych stron, a w przypadkach, określonych w szczególnych przepisach, również na wniosek komitetu konwersyjnego, działającego przy Banku Akceptacyjnym, Sp. Akc., władz administracyjnych i z urzędu.

(2) We wniosku należy szczegółowo przedstawić stosunki majątkowe dłużnika i powołać się na odpowiednie dowody.

(3) Jeden wniosek może obejmować spór z jednym lub większą liczbą wierzycieli.

Art. 15.

(1) Urząd rozjemczy może zasięgnąć opinji o stanie gospodarczym dłużnika, oraz o wierzycielu od wojewódzkich biur do spraw finansowo-rolnych.

(2) Zarówno dłużnik, jak i wierzyciel obowiązani są okazać przedstawicielowi lub przedstawicielom instytucji, wskazanej przez urząd rozjemczy, księgi, rachunki, korespondencję i wszystko, co stwierdza ich stan gospodarczy lub ma związek z daną sprawą.

(3) Urząd rozjemczy ma również prawo żądać bezpośredniego przedstawienia mu dowodów, wskazanych w ustępie poprzedzającym.

(4) Jeżeli od wypełnienia powyższych obowiązków uchyla się strona, która wniosła sprawę, urząd rozjemczy odrzuci wniosek.

Art. 16.

(1) Przewodniczący urzędu rozjemczego lub jego zastępca ma prawo zabezpieczyć wniosek:

a) postanowieniem, uprawniającem do wniesienia ostrzeżenia (adnotacji) do wykazu hipotecznego w przypadku, gdy wierzytelność jest wpisana do hipoteki;

b) postanowieniem, zawieszającem postępowanie egzekucyjne przeciwko dłużnikowi.

(2) Postanowienia te są ostateczne i natychmiast wykonalne.

(3) Postępowanie, wszczęte przed urzędem rozjemczym, powoduje zawieszenie postępowania sądowego w tejże sprawie. Postępowanie sądowe będzie następnie umorzone, bądź podjęte na nowo, zależnie od wyniku sprawy w urzędzie rozjemczym.

Art. 17.

(1) Urząd rozjemczy wzywa strony na rozprawę z zagrożeniem, że niestawienie się nie wstrzyma rozprawy oraz wydania orzeczenia. Rozprawę należy przeprowadzić, o ile możności, w ciągu 21 dni od złożenia wniosku. Sprawy, w których zastosowano art. 16, winny być rozpatrywane w pierwszej kolejności.

(2) Wezwane strony powinny stawić się osobiście, albo przez pełnomocnika. Urząd rozjemczy ma jednak prawo żądać osobistego stawiennictwa stron. Strony i ich pełnomocnicy powinni zgodnie z prawdą udzielić wyjaśnień, żądanych przez urząd.

(3) Urząd rozjemczy może przedsiębrać wszelkie dochodzenia, potrzebne do wydania orzeczenia, a w szczególności wzywać i przesłuchiwać bez przysięgi lub pod przysięgą osoby (świadków i biegłych), które mogą udzielić wyjaśnień, jak również może przesłuchiwać strony pod przysięgą.

Art. 18.

(1) Wojewódzki urząd rozjemczy nakłada kary grzywny do 100 zł, zaś powiatowy urząd rozjemczy — do 30 złotych — na osoby wezwane do przedstawienia dowodów lub udzielenia wyjaśnień za odmówienie złożenia tych wyjaśnień i dowodów, albo za nieusprawiedliwione niestawiennictwo, a także na świadków i biegłych za odmówienie złożenia przysięgi, oraz na osoby zachowujące się niewłaściwie podczas rozprawy.

(2) Postanowienie wojewódzkiego urzędu rozjemczego, nakładające grzywnę do 30 złotych, a powiatowego urzędu rozjemczego do 10 złotych — jest ostateczne.

(3) Od postanowienia wojewódzkiego urzędu rozjemczego, nakładającego grzywnę ponad 30 złotych, i od postanowienia powiatowego urzędu rozjemczego, nakładającego grzywnę ponad 10 złotych, służy w ciągu 14 dni od dnia doręczenia postanowienia prawo odwołania się do sądu grodzkiego, w którego okręgu znajduje się siedziba urzędu rozjemczego. Orzeczenie sądu grodzkiego jest ostateczne.

(4) Urzędnik publiczny, wezwany do złożenia wyjaśnień z tytułu piastowanego urzędu, odpowiada za czyny lub zaniechania, wymienione w ust. 1, w drodze służbowej.

Art. 19.

Wszystkie władze i urzędy powinny udzielać urzędowi rozjemczemu pomocy prawnej. W szczególności sądy oraz organa egzekucyjne winny dostarczać na żądanie urzędu rozjemczego potrzebnych akt.

Art. 20.

Rozprawy są ustne i jawne. Jawność należy wyłączyć na zgodny wniosek obu stron, a na wniosek choćby jednej strony wówczas, gdy mają być rozpatrywane wydarzenia z życia prywatnego lub tajemnice zawodowe. Publiczne ogłoszenie treści rozprawy tajnej jest wzbronione. Zakaz ten nie dotyczy orzeczenia.

Art. 21.

(1) Urząd rozjemczy może dopuszczać i przeprowadzać dowody nawet nie powołane przez strony i nie jest związany żadnemi ustawowemi zasadami dowodowemi, lecz ma orzekać według swego przekonania, opartego na swobodnej ocenie wszelkich okoliczności.

(2) W szczególności może:

1) przyjąć i uwzględnić dowód ze świadków i przesłuchania stron przeciwko dowodom z dokumentów;

2) wziąć pod uwagę ustne przyrzeczenia dane przed, przy lub po sporządzeniu dokumentu, chociażby nie były zgodne z dokumentem.

Art. 22.

(1) Protokóły posiedzeń urzędu rozjemczego powinny być podpisane przez przewodniczącego i osobę, prowadzącą protokół. Protokóły zeznań świadków oraz przesłuchania biegłych powinny być podpisane również przez te osoby.

(2) Wypisy postanowień, orzeczeń i ugód powinny być zaopatrzone podpisem przewodniczącego oraz pieczęcią urzędu. Pisma, wezwania, zaświadczenia i t. p., pochodzące z urzędu rozjemczego, podpisuje z upoważnienia przewodniczącego sekretarz tego urzędu.

(3) Urzędy rozjemcze używają okrągłych pieczęci z godłem państwowem, naokoło którego znajduje się nazwa urzędu i oznaczenie jego siedziby.

Rozdział IV.

Ugody i orzeczenia.

Art. 23.

(1) Ugoda, zawarta przed urzędem rozjemczym, jeżeli ją podpisały strony i zespół orzekający, ma moc prawną narówni z wyrokiem sądowym i stanowi tytuł egzekucyjny.

(2) Ugody, zawarte przed urzędem rozjemczym, są wolne od opłat stemplowych.

Art. 24.

(1) Orzeczenie może być wydane dopiero wówczas, gdy strony miały możność wypowiedzenia się tak co do okoliczności sprawy, jak i co do wyniku przeprowadzonych w danej sprawie dochodzeń.

(2) Orzeczenie należy sporządzić na piśmie najdalej w ciągu trzech dni po ukończeniu rozprawy.

Art. 25.

(1) Orzeczenie urzędu rozjemczego winno zawierać: a) miejsce i datę wydania orzeczenia, b) oznaczenie urzędu, c) imiona i nazwiska członków zespołu orzekającego, d) dokładne oznaczenie stron, ich ustawowych zastępców i pełnomocników w sprawie (imiona i nazwiska, zawód, miejsce zamieszkania i stanowisko w sporze), e) wskazanie, na czyj wniosek wydano orzeczenie, f) orzeczenie co do przedmiotu sporu i w sprawie kosztów, g) krótkie przedstawienie stanu rzeczy i uzasadnienie.

(2) Orzeczenie może nałożyć obowiązek zabezpieczenia wykonania jego poszczególnych postanowień.

(3) Orzeczenie winno być doręczone stronom na piśmie.

(4) Orzeczenia urzędów rozjemczych są wolne od opłat stemplowych.

Art. 26.

(1) Orzeczenie urzędu rozjemczego jest ostateczne i ulega zaskarżeniu tylko w przypadkach następujących:

1) jeżeli urząd rozjemczy przekroczył zakres swej właściwości,

2) jeżeli pogwałcono istotne przepisy postępowania,

3) jeżeli orzeczenie jest niezrozumiałe lub sprzeczne z prawem,

4) jeżeli nie zostały należycie wyświetlone okoliczności sprawy, mające wpływ stanowczy na rozstrzygnięcie,

5) jeżeli zachodzą przyczyny, które stanowią podstawę do skargi o wznowienie postępowania.

(2) Skargę o uchylenie orzeczenia należy wnieść za pośrednictwem urzędu rozjemczego do sądu okręgowego w ciągu dwóch tygodni od doręczenia orzeczenia. Właściwy jest sąd okręgowy, znajdujący się w siedzibie wojewódzkiego urzędu rozjemczego.

(3) Z orzeczeniami zrównane są postanowienia, kończące postępowanie.

Art. 27.

(1) Sąd okręgowy w razie uwzględnienia skargi uchyla orzeczenie urzędu rozjemczego i przekazuje sprawę temu samemu urzędowi do ponownego rozpatrzenia w innym zespole orzekającym.

(2) Jeżeli sąd okręgowy uzna, że niema pogwałcenia istotnych przepisów postępowania. a zachodzi naruszenie prawa materjalnego, może orzec co do przedmiotu sprawy zamiast odesłania sprawy do ponownego rozpatrzenia. Przy wydaniu wyroku sąd okręgowy jest związany stanem faktycznym, ustalonym w zaskarżonem orzeczeniu.

(3) Na orzeczenie sądu okręgowego niema zażalenia ani odwołania.

(4) Urząd rozjemczy, któremu sprawa została odesłana, związany jest wykładnią prawa, zawartą w orzeczeniu sądu okręgowego. Nic można opierać skargi na orzeczenie urzędu rozjemczego, wydane po ponownem rozpatrzeniu sprawy, na podstawach, sprzecznych z wykładnią prawną, ustaloną przez sąd okręgowy.

Art. 28.

Prawomocne orzeczenie urzędu rozjemczego ma moc prawną narówni z wyrokiem sądowym i stanowi tytuł egzekucyjny.

Rozdział V.

Koszty.

Art. 29.

Koszty, związane z utworzeniem i utrzymaniem wojewódzkich urzędów rozjemczych, pokrywane są z budżetu Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych, koszty zaś, związane z utrzymaniem powiatowych urzędów rozjemczych, z budżetu powiatowych związków komunalnych.

Art. 30.

(1) Wnioskodawca wnosi koszty postępowania oraz specjalne opłaty od wniosku o rozpoznanie sprawy i od wydanych przez urząd rozjemczy dokumentów.

(2) Łączna wysokość opłat, wymienionych w poprzednim ustępie, nie może przenosić odpowiednich opłat sądowych. Wysokość i sposób poboru opłat ustala Minister Rolnictwa i Reform Rolnych w porozumieniu z Ministrami Skarbu, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych.

(3) Powyższe koszty i opłaty w sprawie przed wojewódzkim urzędem rozjemczym wpływają na dochód budżetu Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych, w sprawie zaś przed powiatowym urzędem rozjemczym — na rzecz powiatowego związku komunalnego na odrębny rachunek urzędu rozjemczego, oraz w obu przypadkach także na rzecz Centralnego Biura do Spraw Finansowo-Rolnych według stosunku, który określi Minister Rolnictwa i Reform Rolnych, w porozumieniu z Ministrami Skarbu i Spraw Wewnętrznych.

(4) Grzywny, wymierzane na podstawie ustawy niniejszej oraz zaległe opłaty i koszty postępowania przed urzędem rozjemczym będą ściągane w trybie administracyjnym Jeżeli grzywny te zostały nałożone na członków wojewódzkiego urzędu rozjemczego, bądź w sprawach toczących się przed tym urzędem, wpływają na dochód budżetu Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych, grzywny natomiast, nałożone na członków powiatowego urzędu rozjemczego, bądź w sprawach, toczących się przed tym urzędem, wpływają na dochód budżetu powiatowego związku komunalnego na odrębny rachunek urzędu rozjemczego.

Art. 31.

(1) Jeżeli postępowanie przed urzędem rozjemczym zostanie zakończone ugodą, rozdział kosztów postępowania powinien być przewidziany w tejże ugodzie.

(2) W innych wypadkach urząd określi, kto i w jakich częściach ponosi koszty.

Art. 32.

W postępowaniu ze skargi o uchylenie orzeczenia urzędu rozjemczego pobiera się opłaty według przepisów o kosztach sądowych. Opłata sądowa od skargi o uchylenie wynosi połowę wpisu stosunkowego.

Rozdział VI.

Postanowienia końcowe.

Art. 33.

Nadzór nad działalnością urzędów rozjemczych sprawuje Minister Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Minister Sprawiedliwości. Ministrowie ci określą w drodze rozporządzenia sposób wykonywania nadzoru.

Art. 34.

(1) Urzędy rozjemcze, powstałe na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 sierpnia 1932 r. o utworzeniu urzędów rozjemczych do spraw kredytowych małej własności rolnej (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 653), stają się z mocy prawa powiatowemi urzędami rozjemczemi w rozumieniu ustawy niniejszej.

(2) Sprawy, które w chwili wejścia w życie ustawy niniejszej toczą się przed urzędami rozjemczemi do spraw kredytowych małej własności rolnej, będą zakończone w trybie przepisów ustawy niniejszej.

Art. 35.

Wykonanie ustawy niniejszej porucza się

Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych, Skarbu, Sprawiedliwości oraz Spraw Wewnętrznych, każdemu we właściwym zakresie działania.

Art. 36.

Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i traci moc obowiązującą w terminie i na obszarach, które określi Rada Ministrów w drodze rozporządzeń, ustalając jednocześnie przepisy przejściowe. Z dniem wejścia w życie ustawy niniejszej traci moc obowiązującą rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 sierpnia 1932 r. o utworzeniu urzędów rozjemczych do spraw kredytowych małej własności rolnej (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 653).

z 31 grudnia Nr. 110 *) Rok 1934

Poz. 975. Ustawa z dnia 20 grudnia 1934 r. w sprawie dodatków do podatku spożywczego od cukru.

Poz. 976. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1934 r. o unormowaniu właściwości władz i trybu postępowania w niektórych działach administracji państwowej.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i art. 1 lit. b) ustawy z dnia 17 marca 1932 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 165) postanawiam co następuje:

Organizacja władz administracji ogólnej.

Art. 1. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 stycznia 1928 r. o organizacji i zakresie działania władz administracji ogólnej (Dz. U. R. P. Nr. 11, poz. 86) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 73 w ust. 2 wyrazy: „Rada Ministrów" zastępuje się wyrazami: „Minister Spraw Wewnętrznych";

2) w art. 78 ustęp 1 otrzymuje brzmienie następujące: „Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z właściwymi ministrami może w drodze rozporządzenia poruczać do odwołania wszystkim lub niektórym wydziałom powiatowym oraz zarządom miast wydzielonych z powiatowych związków samorządowych wszystkie lub niektóre funkcje powiatowych władz administracji ogólnej w dziedzinach: administracji drogowej (nie wyłączając dróg państwowych i wojewódzkich), administracji zdrowia publicznego, weterynaryjnej, budowlanej, opieki społecznej i pośrednictwa pracy oraz spraw wojskowych, jeżeli odnośne powiatowe związki samorządowe i gminy miejskie zobowiążą się ustanowić odpowiednich funkcjonarjuszów, których sposób przyjmowania i kwalifikacje określi rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.";

w ust. 2 tegoż artykułu wyraz: „magistraty" zastępuje się wyrazami: „zarządy miejskie" a wyrazy: „Rady Ministrów" zastępuje się wyrazami: „Ministra Spraw Wewnętrznych, wydanego w porozumieniu z interesowanym ministrem,";

3) artykuł 79 otrzymuje brzmienie następujące:

„Minister Spraw Wewnętrznych władny jest wydawać w porozumieniu z interesowanymi ministrami potrzebne przepisy, dotyczące załatwiania spraw przekazanych w myśl art. 78.

W sprawach tych w odniesieniu do miast mają zastosowanie postanowienia art. 48 i 68 ustawy z dnia 23 marca 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorjalnego (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 294).";

4) artykuł 90 otrzymuje brzmienie następujące:

„Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z właściwymi ministrami może poruczać zarządowi miejskiemu m. st. Warszawy działy administracji wymienione w art. 78 z tem zastrzeżeniem, że poruczenie to może dotyczyć sprawowania administracji zarówno w instancji powiatowej, jak wojewódzkiej.

W tych przypadkach stosuje się odpowiednio postanowienia art. 78 i 79.".

Postępowanie władz administracyjnych.

Art. 2. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnem (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 341) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 5 w ust. 2 wyrazy: „Rada Ministrów" zastępuje się wyrazami: „Prezes Rady Ministrów";

2) w art. 76 ustęp 2 otrzymuje brzmienie następujące:

„W decyzji głównej tej władzy, od której już nie służy odwołanie w toku instancyj, należy wyraźnie zaznaczyć, że decyzja jest ostateczna w administracyjnym toku instancyj.";

3) w art. 101 w ust. 1 wstępna część otrzymuje brzmienie następujące:

„Władza nadzorcza, a gdy chodzi o decyzję władzy naczelnej — ta władza, może uchylić z urzędu lub na wniosek osoby interesowanej, jako nieważną, każdą decyzję, która:".

Art. 3. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu przymusowem w administracji (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 342) wprowadza się zmiany następujące:

1) artykuł 7 otrzymuje brzmienie następujące:

„1) Władzą egzekucyjną w powiecie jest powiatowa władza administracji ogólnej, o ile rozporządzenie niniejsze nie przewiduje wyjątków.

2) Zarządy gmin są władzami egzekucyjnemi w następujących przypadkach:

a) w razie egzekwowania przez gminę własnych jej należności, nie mających charakteru danin komunalnych, a opartych na szczególnych tytułach;

b) w razie przymuszania przez gminę do czynności lub zaniechań w zakresie samorządo-

---

*) Ostatni w r. b.

wym lub zleconym w myśl przepisów szczególnych;

c) w razie gdy przepisy szczególne, wydane po dniu 23 kwietnia 1928 r., poruczają gminom egzekwowanie pewnych cudzych należności.

3) Władza egzekucyjna zarządza egzekucję i czuwa nad jej przeprowadzeniem.";

2) artykuł 8 otrzymuje brzmienie następujące:

„1) Organami egzekucyjnemi są organa wykonawcze państwowe lub gminne, powołane lub wyznaczone w trybie ust. 2 przez władze do przeprowadzania czynności egzekucyjnych.

2) Minister Spraw Wewnętrznych wyda przepisy regulujące tryb powoływania albo wyznaczania w poszczególnych przypadkach lub dla poszczególnych grup spraw, organów egzekucyjnych państwowych i gminnych, ich urzędowania i sposobu ich wynagradzania.";

3) w art. 10, 11 i 25 ust. 2) skreśla się wyrazy: „art. 8";

4) w art. 50 skreśla się: w ust. 1) wyrazy: „(art. 8 ustęp trzeci)", a w ust. 3) ostatnie zdanie;

5) artykuł 52 otrzymuje brzmienie następujące:

„Minister Spraw Wewnętrznych w drodze rozporządzenia określi sposób i zasady ustalania wysokości kosztów egzekucyjnych. Do czasu wydania tego rozporządzenia wysokość kosztów ustalać będą w każdym poszczególnym przypadku władze egzekucyjne w zależności od wysokości poczynionych wydatków albo przy analogicznem zastosowaniu przepisów art. 54.";

6) w art. 53 ustęp 2) zastępuje się dwoma ustępami treści następującej:

„2) Określona w ust. 1 wysokość kar za zwłokę może być obniżona rozporządzeniem Rady Ministrów.

3) Minister Spraw Wewnętrznych, w porozumieniu z Ministrem Skarbu i interesowanym ministrem może w drodze rozporządzenia obniżać wysokość kar za zwłokę dla poszczególnych rodzajów należności.";

dotychczasowy ustęp 3) tego artykułu otrzymuje numerację: „4)".

Sprawy przynależności państwowej i stanu cywilnego.

Art. 4. W ustawie z dnia 20 stycznia 1920 roku o obywatelstwie Państwa Polskiego (Dz. U. R. P. Nr. 7, poz. 44) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 12 w ust. 1 skreśla się wyrazy: „i utracie" oraz „w wypadkach nadawania obywatelstwa" a wyrazy: „właściwego urzędu administracyjnego" zastępuje się wyrazami: „właściwej władzy administracji ogólnej";

w ust. 2 tegoż artykułu wyrazy: „władzom administracyjnym II instancji" zastępuje się wyrazami: „wojewodom i Komisarzowi Rządu na m. st. Warszawę";

2) artykuł 15 otrzymuje brzmienie następujące:

„Wykonanie ustawy niniejszej i wydanie potrzebnych rozporządzeń wykonawczych, w szczególności także ustalających właściwość władz nieuregulowaną niniejszą ustawą, formy dokumentów oraz szczegóły postępowania porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych.".

Art. 5. W § 151 ustawy z dnia 1 sierpnia 1883 r. o właściwości władz administracyjnych i sądowych (Zb. u. pr. str. 237) ustęp 1 otrzymuje brzmienie następujące:

„Nadzór nad działalnością urzędników stanu cywilnego sprawują powiatowe władze administracji ogólnej, a na obszarze województwa śląskiego — starostowie i dyrektorzy policji.".

Art. 6. W ustawie z dnia 24 października 1919 r. w przedmiocie zmiany nazwisk (Dz. U. R. P. Nr. 88, poz. 478) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 1 wyrazy: „udziela Minister Spraw Wewnętrznych" zastępuje się wyrazami: „udzielają wojewodowie (Komisarz Rządu na m. st. Warszawę)";

2) w art. 3 wyrazy: „Minister Spraw Wewnętrznych" zastępuje się wyrazem: „wojewoda";

3) w art. 4 w zdaniu pierwszem wyrazy: „do Ministra Spraw Wewnętrznych" zastępuje się wyrazami „do władzy wskazanej w ogłoszeniu"; w zdaniu trzeciem tegoż artykułu wyrazy: „Minister Spraw Wewnętrznych" zastępuje się wyrazem: „wojewoda";

4) w art. 5 wyrazy: „Minister Spraw Wewnętrznych" zastępuje się wyrazem: „wojewoda".

Sprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Art. 7. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 grudnia 1927 r. o granicach Państwa (Dz. U. R. P. Nr. 117, poz. 996) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 4 w ust. 2 wyrazy: „Ministra Spraw Wewnętrznych, wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu i innymi zainteresowanymi ministrami" zastępuje się wyrazami: „wojewodów w porozumieniu z dyrektorami ceł";

2) w art. 14 w ust. 4 wyrazy: „Rady Ministrów" zastępuje się wyrazami: „Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Ministrem Spraw Wojskowych".

Art. 8. Paragraf 14 ustawy prasowej z dnia 7 maja 1874 r. (Dz. u. Rzeszy Nr. 16, str. 65) otrzymuje brzmienie następujące:

„Minister Spraw Wewnętrznych władny jest odbierać debit pocztowy i zakazywać rozpowszechniania określonych przez niego druków wydawanych zagranicą, jak również przywracać im debit i uchylać zakaz rozpowszechniania."

Art. 9. Przewidziane w § 3 w ust. 5 ustawy prasowej z dnia 17 grudnia 1862 r. (Dz. u. p. austr. Nr. 6 z 1863 r.) i w § 2 ustawy z dnia 9 lipca 1894 r. (Dz. u. p. austr. Nr. 161) częściowo znoszącej, a częściowo zmieniającej postanowienia ustawy prasowej z dnia 17 grudnia 1862 r., ustawy o postępowaniu karnem z dnia 23 maja

1863 r. (Dz. u. p. austr. Nr. 119) uprawnienia do wydawania i cofania pozwoleń na sprzedaż czasopism przekazuje się powiatowym władzom administracji ogólnej.

Art. 10. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1932 r. Prawo o broni, amunicji i materjałach wybuchowych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 807) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 5 ustęp (3) otrzymuje brzmienie następujące:

„W wyjątkowych przypadkach pozwolenie może być wydane osobie, nieodpowiadającej warunkowi określonemu w ust. (1) pkt. a).";

2) w art. 21 w ust. (3) wyrazy: „Rady Ministrów wydane na wniosek Ministra Spraw Wewnętrznych" zastępuje się wyrazami: „Ministra Spraw Wewnętrznych wydane w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami";

3) w art. 23 w ust. (2) po wyrazach: „administracji ogolnej" dodaje się wyrazy. „lub zarządowi gminy", a na końcu tego ustępu dodaje się zdanie następujące: „Zarząd gminy zawiadamia niezwłocznie o dokonanej adnotacji powiatową władzę administracji ogólnej".

Sprawy budowlane.

Art. 11. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 lutego 1928 r. o prawie budowlanem i zabudowaniu osiedli (Dz. U. R. P. Nr. 23, poz. 202), w brzmieniu zmienionem rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 663) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 21 dodaje się na końcu nowy ustęp treści następującej:

„Minister Spraw Wewnętrznych może w drodze rozporządzeń przekazywać sporządzanie planów zabudowy w gminach wiejskich władzom administracji ogólnej.";

2) w art. 33 w ust. 2 po wyrazach: „wydzielonych z powiatów" przecinek zastępuje się kropką, a wyrazy: „z wyjątkiem miast, stanowiących siedzibę urzędów wojewódzkich" skreśla się;

3) w art. 160 w pkt. a) skreśla się wyrazy: „tudzież w wypadkach, gdy przekształcenie dotyczy działek, stanowiących własność Skarbu Państwa";

4) w art. 192 ustęp 2 otrzymuje brzmienie następujące:

„Wojewoda — gdy chodzi o miasta wydzielone z powiatów lub miasta, których zarządom miejskim na podstawie art. 386 zostało przekazane wydawanie pozwoleń na budowę, a wydział powiatowy — gdy chodzi o inne osiedla, na wniosek zarządu miejskiego lub gminnego, oparty na uchwale rady miejskiej lub gminnej, może zabronić nieogniotrwałej naprawy dachów nieogniotrwałych.";

5) artykuł 271 otrzymuje brzmienie następujące:

„Wydział powiatowy na wniosek zarządu gminy, oparty na uchwale jej organu stanowiącego, może zabronić wznoszenia budynków nieogniotrwałych na obszarze całego osiedla lub jego części.";

6) artykuł 273 otrzymuje brzmienie następujące:

„Wydział powiatowy na wniosek zarządu gminy, oparty na uchwale jej organu stanowiącego, może zabronić pokrywania dachów materjałem nieogniotrwałym w osiedlach, w których z dniem wejścia w życie rozporządzenia niniejszego pokrywanie takie było dozwolone.";

7) w art. 383 dodaje się ustęp 2 treści następującej:

„Minister Spraw Wewnętrznych jest upoważniony do przekazywania Komisarzowi Rządu na m. st. Warszawę zatwierdzania projektów budynków podpadających pod postanowienia pkt. b) art. 382.";

8) w art. 389 w pkt. d) po wyrazach: „wstrzymywania robót" dodaje się wyrazy: „prowadzonych w sposób, mogący spowodować niebezpieczeństwo dla życia albo zdrowia ludzkiego", a po liczbie „379" dodaje się: „pkt. c)";

9) w art. 396 wyraz: „artykułów" zastępuje się wyrazem: „artykułu" oraz skreśla się: „385 i", a nadto dodaje się ustęp 2 treści następującej:

„Od orzeczeń zarządu miejskiego m. st. Warszawy, wydanych w myśl art. 385, służy osobom interesowanym prawo odwołania do Komisarza Rządu na m. st. Warszawę.";

10) w art. 393a w ust. 2 wyrazy: „Rada Ministrów na wniosek Ministra Robót Publicznych przedstawiony po porozumieniu się z Ministrem Spraw Wewnętrznych" zastępuje się wyrazami: „Minister Spraw Wewnętrznych";

w tymże artykule w ust. 3 wyrazy: „Rada Ministrów" zastępuje się wyrazami:, „Minister Spraw Wewnętrznych";

11) w art. 398a wyrazy: „Rada Ministrów" zastępuje się wyrazami: „Minister Spraw Wewnętrznych".

Art. 12. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o zaopatrywaniu ludności w wodę (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 310) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 6 dodaje się ustęp 2 treści następującej:

„Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej może w drodze rozporządzenia przekazywać wojewódzkim władzom administracji ogólnej uprawnienia, przysługujące mu na podstawie ust. 1 pkt. 1.";

2) w art. 8 dodaje się ustęp 3 treści następującej:

„Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej może w drodze rozporządzenia przekazywać wojewódzkim władzom administracji ogólnej uprawnienia przysługujące mu w myśl ust. 1.".

Art. 13. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o usuwaniu nieczystości i wód opadowych (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 311) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 4 dodaje się ustęp 5 treści następującej:

„Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej może w drodze rozporządzenia przekazywać wojewódzkim władzom administracji ogólnej uprawnienia przysługujące mu w myśl ust. 1.";

2) w art. 5 dodaje się ustęp 5 treści następującej:

„Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej może w drodze rozporządzenia przekazywać wojewódzkim władzom administracji ogólnej uprawnienia przysługujące mu w myśl ust. 1.";

3) w art. 9 w ust. 2 wyraz: „wojewódzka" zastępuje się wyrazem: „powiatowa", a wyrazy: „Minister Spraw Wewnętrznych" — wyrazami: „Komisarz Rządu na m. st. Warszawę".

Sprawy przymusowego zarządu państwowego.

Art. 14. W dekrecie z dnia 16 grudnia 1918 r. w przedmiocie przymusowego zarządu państwowego (Dz. P. P. P. Nr. 21, poz. 67) w brzmieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 25 maja 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 49, poz. 437) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 2 w ust. 2 wyrazy: „Rada Ministrów" zastępuje się wyrazami: „Prezes Rady Ministrów";

2) w art. 10 wyrazy: „przez rząd wskazanych" zastępuje się wyrazami: „wskazanych przez właściwego ministra (art. 2) w porozumieniu z Ministrem Skarbu".

Dostarczanie środków przewozowych na rzecz wojska.

Art. 15. W art. 17 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 12 listopada 1927 roku o obowiązku dostarczania środków przewozowych na rzecz wojska w czasie pokoju (Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 883) w ust. 2 wyrazy: „władzy powiatowej administracji ogólnej" zastępuje się wyrazami: „zarządu gminy".

Zasiłki dla rodzin osób powołanych na ćwiczenia wojskowe.

Art. 16. W art. 8 ustawy z dnia 22 marca 1923 r. o zasiłkach dla rodzin osób powołanych na ćwiczenia wojskowe (Dz. U. R. P. Nr. 37, poz. 246), zmienionej ustawą z dnia 23 czerwca 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 522), której moc przywrócono ustawą z dnia 13 lipca 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 69, poz. 604) ustęp 2 otrzymuje brzmienie następujące:

„Normy zasiłków dla poszczególnych członków rodziny określa rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych wydane w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Opieki Społecznej i Spraw Wojskowych.".

Sprawy aprowizacyjne.

Art. 17. W ustawie z dnia 2 lipca 1920 r. o zwalczaniu lichwy wojennej (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 449), zmienionej ustawą z dnia 5 sierpnia 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 69, poz. 618) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 2 w ust. 1 wyrazy: „Upoważnia się Radę Ministrów" zastępuje się wyrazami: „Upoważnia się Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z interesowanymi ministrami";

2) artykuł 3 skreśla się.

Samorząd terytorjalny.

Art. 18. Właściwość do zatwierdzania wymienionych w § 119 pkt. 1 ordynacji prowincjonalnej dla prowincyj Wschodnich i Zachodnich Prus, Brandenburgji, Pomorza, Śląska i Saksonji z dnia 29 czerwca 1875 r. w brzmieniu ustawy z dnia 22 marca 1881 r. (Zb. ust. pr. str. 176, 233) i w § 41 pkt. 1 rozporządzenia królewskiego o zarządzie prowincjonalnego związku stanowego prowincji poznańskiej z dnia 5 listopada 1889 r. (Zb. ust. pr. str. 177) statutów, uchwalonych przez sejmik wojewódzki, jako też wymienionych w § 176 pkt. 1 ordynacji powiatowej dla prowincyj Wschodnich i Zachodnich Prus, Brandenburgji, Pomorza, Śląska i Saksonji z dnia 13 grudnia 1872 r. w brzmieniu ustawy z dnia 19 marca 1881 r. (Zb. ust. pr. str. 155, 179) statutów, uchwalonych przez rady powiatowe, przysługująca w myśl art. 14 ustawy z dnia 23 czerwca 1921 r. o wprowadzeniu dekretów, ustaw sejmowych i rozporządzeń Rządu oraz o dalszem uzgodnieniu ustawodawstwa na obszarze b. dzielnicy pruskiej (Dz. U. R. P. Nr. 75, poz. 511), Radzie Ministrów, przechodzi na Ministra Spraw Wewnętrznych, który zatwierdza je w ewentualnem porozumieniu z zainteresowanymi ministrami.

Art. 19. Artykuł 2 ustawy z dnia 14 marca 1927 r. o zmianie rozporządzenia Ministra b. Dz. Pruskiej z dnia 12 sierpnia 1921 r. o wyborach do sejmików wojewódzkich (Dz. U. R. P. Nr. 71, poz. 491) (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 298) otrzymuje brzmienie następujące:

„Minister Spraw Wewnętrznych ma prawo w miarę zmian w administracyjnym podziale terytorjalnym Państwa, a w szczególności w razie zmiany granic województw: poznańskiego lub pomorskiego, ustalać liczbę członków sejmiku wojewódzkiego oraz rozdział ich na poszczególne powiaty miejskie i wiejskie.";

Art. 20. W art. 11 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o związkach międzykomunalnych (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 386) ustęp 2 otrzymuje brzmienie następujące:

„O nadaniu związkowi międzykomunalnemu charakteru korporacji prawa publicznego, tudzież o pozbawieniu go tego charakteru, decyduje Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu i innymi interesowanymi ministrami.".

Art. 21. W § 18 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 grudnia 1924 r. o dostosowaniu uposażenia członków zarządu i pracowników związków komunalnych do uposażenia funkcjonarjuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 118, poz. 1073) po ostatnim wyrazie:

„nadzorczą" kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się następujące wyrazy: „wskazaną w § 27 rozporządzenia niniejszego, z wyjątkiem norm, uchwalonych przez reprezentację (organa uchwalające) gmin wiejskich i miejskich niewydzielonych z powiatowych związków komunalnych, które zatwierdza właściwy wydział powiatowy.".

Policja Państwowa.

Art. 22. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o Policji Państwowej (Dz. U. R. P. z 1931 r. Nr. 5, poz. 27) zmienionem rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 października 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 87, poz 740) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 3 w ust. 2 wyrazy: „Rada Ministrów na wniosek Ministra Spraw Wewnętrznych" zastępuje się wyrazami: „Minister Spraw Wewnętrznych";

2) w art. 13 ustęp 3 otrzymuje brzmienie następujące:

„Wysokość opłat ustala wojewoda, a dla obszaru miasta st. Warszawy Minister Spraw Wewnętrznych.";

3) w art. 19 ustęp 1 otrzymuje brzmienie następujące:

„Etaty osobowe okręgów wojewódzkich i komend wojewódzkich ustala Minister Spraw Wewnętrznych w ramach ogólnego etatu Policji Państwowej. Etaty osobowe obwodów powiatowych i komend powiatowych ustala wojewoda.";

4) w art. 92 w ust. 2 po wyrazach: „komendant wojewódzki P. P." dodaje się wyrazy: „w porozumieniu z właściwym wojewodą";

5) w art. 153 wyrazy: „Rada Ministrów" zastępuje się wyrazami: „Prezes Rady Ministrów".

Powszechny obowiązek wojskowy.

Art. 23. W ustawie z dnia 23 maja 1924 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr. 60, poz. 455) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 29 w ust. 2 początkowe wyrazy: „Władza wojewódzka administracji ogólnej" zastępuje się wyrazami: „Powiatowa władza administracji ogólnej";

2) w art. 72 w ust. 1 wyrazy: „Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej" zastępuje się wyrazami: „Ministra Spraw Wojskowych";

3) w art. 89 w ust. 3 końcowe wyrazy: „wojewódzkie władze administracji ogólnej" zastępuje się wyrazami: „powiatowe władze administracji ogólnej".

Podstawowe obowiązki i prawa oficerów.

Art. 24. W ustawie z dnia 23 marca 1922 roku o podstawowych obowiązkach i prawach oficerów Wojsk Polskich (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 256) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 3 w ust. 2 wyrazy: „Prezydenta Rzeczypospolitej" zastępuje się wyrazami: „Ministra Spraw Wojskowych";

2) w art. 8 ust. 2 wyrazy: „Prezydenta Rzeczypospolitej" zastępuje się wyrazami: „Ministra Spraw Wojskowych".

Art. 25. W art. 16 ustawy z dnia 20 czerwca 1924 r. o podstawowych obowiązkach i prawach oficerów Polskiej Marynarki Wojennej (Dz. U. R. P. Nr. 64, poz. 626) wyrazy: „Prezydenta Rzeczypospolitej" zastępuje się wyrazami: „Ministra Spraw Wojskowych".

Służba wojskowa podoficerów i szeregowców.

Art. 26. W art. 17 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 października 1932 r. o służbie wojskowej podoficerów i szeregowców (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 747) wyrazy: „Prezydent Rzeczypospolitej w drodze rozporządzenia" zastępuje się wyrazami: „rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych".

Art. 27. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 marca 1928 r. o służbie wojskowej podoficerów i szeregowców marynarki wojennej (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr. 12, poz. 85) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 36 wyrazy: „Ministrowi Spraw Wojskowych względnie uprawnionemu przez niego przełożonemu" zastępuje się wyrazami: „Szefowi Kierownictwa Marynarki Wojennej";

2) w art. 38 wyrazy: „Prezydenta Rzeczypospolitej" zastępuje się wyrazami: „Ministra Spraw Wojskowych".

Stan wojenny.

Art. 28. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 stycznia 1928 r. o stanie wojennym (Dz. U. R. P. Nr. 8, poz. 54) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 11 w pkt. d) wyrazy: „wojewódzka władza administracji ogólnej" zastępuje się wyrazami: „powiatowa władza administracji ogólnej";

2) w art. 17 w ust. 1 wyrazy: „Rada Ministrów" zastępuje się wyrazami: „Prezes Rady Ministrów";

3) w art. 18 w ustępie ostatnim skreśla się zdanie pierwsze.

Fortyfikacje i umocnienia.

Art. 29. Artykuł 5 ustawy z dnia 28 stycznia 1932 r. o stosunkach prawnych w obszarach warownych i rejonach umocnionych (Dz. U. R. P. Nr. 19, poz. 124) otrzymuje brzmienie następujące:

„(1) Władzą wojskową właściwą do udzielenia zezwolenia jest dowódca obszaru warownego lub dowódca rejonu umocnionego.

(2) Od decyzji władzy, wskazanej w ust. (1), służy interesowanemu w terminie dni 14 od dnia doręczenia odwołanie do Ministra Spraw Wojskowych."

Zakwaterowanie wojska.

Art. 30. W ustawie z dnia 15 lipca 1925 r. o zakwaterowaniu wojska w czasie pokoju (Dz. U. R. P. Nr. 97, poz. 681) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 10 w ust. 1 i 2 końcowe wyrazy: „Rady Ministrów“ zastępuje się wyrazami: „Ministra Spraw Wojskowych, wydane w porozumieniu z Ministrami Spraw Wewnętrznych i Skarbu“;

2) w art. 13 w ust. 2 wyrazy: „Rady Ministrów“ zastępuje się wyrazami: „Ministra Spraw Wojskowych, wydane w porozumieniu z Ministrami Spraw Wewnętrznych i Skarbu“;

3) w art. 32 ustęp 2 otrzymuje brzmienie następujące:

„Należność tę określa rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych, wydane w porozumieniu z Ministrami Spraw Wewnętrznych i Skarbu.“.

Organizacja władz skarbowych.

Art. 31. W ustawie z dnia 31 lipca 1919 r. o tymczasowej organizacji władz i urzędów skarbowych (Dz. P. P. P. Nr. 65, poz. 391) wprowadza się zmiany następujące:

1) w tytule ustawy skreśla się wyraz „tymczasowej“;

2) artykuł 1 otrzymuje brzmienie następujące:

„Naczelne kierownictwo i nadzór nad administracją skarbową należy do Ministra Skarbu.“;

3) artykuł 2 otrzymuje brzmienie następujące:

„Organami Ministra Skarbu w zakresie administracji skarbowej są: a) izby skarbowe i dyrekcje ceł jako władze II instancji, b) urzędy skarbowe, urzędy skarbowe akcyz i monopolów państwowych, urzędy opłat stemplowych oraz urzędy celne — jako władze I instancji.

Izby skarbowe podlegają bezpośrednio Ministrowi Skarbu i są władzami przełożonemi nad urzędami (ust. 1 lit. b) z wyjątkiem urzędów celnych.

Organizację i zakres działania władz i urzędów celnych normują przepisy szczególne.“;

4) artykuł 3 otrzymuje brzmienie następujące:

„Rada Ministrów na wniosek Ministra Skarbu tworzy i znosi izby skarbowe, ustala i zmienia granice ich okręgów oraz oznacza ich siedziby.

Organizację i zakres działania izb skarbowych ustala Minister Skarbu.

Minister Skarbu tworzy i znosi urzędy (art. 2 ust. 1) lit. b), ustala i zmienia granice ich okręgów, oznacza ich siedziby oraz ustala ich organizację i zakres działania.“;

5) artykuły 4 — 14 skreśla się.

Podatki i opłaty.

Art. 32. W art. 46 ustawy o państwowym podatku dochodowym (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr. 76, poz. 715) wyrazy: „Ministra Skarbu“ zastępuje się wyrazami: „izby skarbowe“.

Art. 33. W ustawie z dnia 19 grudnia 1931 roku o nadzwyczajnym podatku od niektórych zajęć zawodowych (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr. 76 poz. 719) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 7 wyrazy: „Ministra Skarbu“ zastępuje się wyrazami: „izby skarbowe“;

2) w art. 10 wyrazy: „Ministra Skarbu“ zastępuje się wyrazami: „izby skarbowe“.

Art. 34. W ustawie z dnia 15 lipca 1925 r. o państwowym podatku przemysłowym (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr. 76, poz. 716) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 12 w ust. 2 wyrazy: „Minister Skarbu w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu“ zastępuje się wyrazami: „izba skarbowa w porozumieniu z wojewódzką władzą przemysłową, a jeżeli chodzi o zakłady podległe władzom górniczym — izba skarbowa w porozumieniu z wyższym urzędem górniczym“;

2) w art. 21 wyrazy: „Ministrowi Skarbu“ zastępuje się wyrazami: „izbie skarbowej“;

3) w art. 29 w ust. 2 wyrazy: „Ministrowi Skarbu“ zastępuje się wyrazami: „Izbom skarbowym“;

4) w art. 40 w ustępie ostatnim wyrazy: „Ministra Skarbu“ zastępuje się wyrazami: „izby skarbowe“;

5) w art. 44 wyrazy: „Minister Skarbu“ zastępuje się wyrazami: „Izba skarbowa“.

Art. 35. W art. 2 przepisów o opodatkowaniu spadków i darowizn na obszarze b. dzielnicy rosyjskiej (Dz. U. R. P. z 1923 r. Nr. 55, poz. 391) w ust. 2 wyrazy: „Minister Skarbu“ zastępuje się wyrazami: „Izba skarbowa“.

Art. 36, Paragraf 44 ustawy z dnia 3 czerwca 1906 r. o podatku spadkowym (Dz. ust. Rzeszy z 1906 r. str. 654 i z 1913 r. str. 521) zmienionej art. 47 i 48 ustawy z dnia 29 maja 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 49, poz. 299) i art. 7 ustawy z dnia 31 marca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 263) otrzymuje brzmienie następujące:

„Izba skarbowa może na wniosek podatnika odstąpić całkowicie lub częściowo od dokładnego ustalenia masy i złożenia spisu (§ 37) i zezwolić na przejęcie kwoty ryczałtowej tytułem podatku spadkowego, jak również na opodatkowanie ryczałtowe w przypadkach, w których opodatkowanie musiałoby być w przeciwnym razie odroczone.“.

Art. 37. W ustawie z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 41, poz. 413) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 42 w ust. 3 dodaje się zdanie drugie następującej treści:

„Minister Skarbu może co do ściśle określonych przypadków przekazać to uprawnienie urzędom skarbowym.“;

2) w art. 99 w ustępie ostatnim wyrazy: „Minister Skarbu“ zastępuje się wyrazami: „Izba skarbowa“;

3) w art. 104 w ust. 1 wyrazy: „Minister Skarbu“ zastępuje się wyrazami: „Izba skarbowa“;

4) w art. 116 w ust. 2 wyrazy: „Minister Skarbu“ zastępuje się wyrazami: „Izba skarbowa“.

Art. 38. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 13 września 1927 r. o opodatkowaniu cukru (Dz. U. R. P. Nr. 81, poz. 700) zmienionem rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 sierpnia 1932 r. Dz. U. R.

P. Nr. 74, poz. 665) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 5 w ust. 3 wyrazy: „Minister Skarbu uprawniony jest" zastępuje się wyrazami: „Władza skarbowa drugiej instancji uprawniona jest", a wyrazy: „Ministrem Przemysłu i Handlu" zastępuje się wyrazami: „wojewódzką władzą administracji ogólnej";

2) w art. 29 w ust. 3 wyrazy: „drugiej instancji" zastępuje się wyrazami: „pierwszej instancji";

3) w art. 30 wyrazy: „drugiej instancji" zastępuje się wyrazami: „pierwszej instancji";

4) w art. 33 w ust. 3 wyrazy: „władze skarbowe drugiej instancji mogą" zastępuje się wyrazami: „władza skarbowa pierwszej instancji może".

Art. 39. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 marca 1928 r. o podatku od olejów mineralnych (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 252) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 21 w ust. 3) wyrazy: „drugiej instancji" zastępuje się wyrazami: „pierwszej instancji";

2) w art. 22 wyrazy: „drugiej instancji" zastępuje się wyrazami: „pierwszej instancji".

Art. 40. W art. 3 ustawy z dnia 22 października 1931 r. o opodatkowaniu piwa (Dz. U. R. P. Nr. 99, poz. 762) ustęp (3) otrzymuje brzmienie następujące:

„Wyrób piwa o zawartości ekstraktu poniżej 9% w podstawowej brzeczce wymaga zezwolenia władzy skarbowej drugiej instancji Warunki produkcji tego piwa określa rozporządzenie Ministra Skarbu.".

Art. 41. W art. 5 ustawy z dnia 22 października 1931 r. o opodatkowaniu wina i miodu syconego (Dz. U. R. P. Nr. 99, poz. 763) w ust. (2) wyrazy: „Minister Skarbu władny jest" zastępuje się wyrazami: „Władza skarbowa drugiej instancji może".

Art. 42. W art. 57 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. o monopolu spirytusowym, opodatkowaniu kwasu octowego i drożdży oraz sprzedaży napojów alkoholowych (Dz. U. R. P. Nr. 63, poz. 586) w ust. 4 wyrazy: „Minister Skarbu" zastępuje się wyrazami: „Władza skarbowa drugiej instancji".

Sztuczne środki słodzące.

Art. 43. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 października 1927 r. o sztucznych środkach słodzących (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 797) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 2 w ust. 3) wyrazy: „Izba skarbowa" zastępuje się wyrazami: „Urząd skarbowy akcyz i monopolów państwowych";

2) w art. 3 w ust. 1) w lit. c) wyrazy: „Ministra Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu" zastępuje się wyrazami: „wojewódzką władzę administracji ogólnej w porozumieniu z władzą skarbową drugiej instancji".

Prawo cywilne.

Art. 44. W kodeksie cywilnym z 1811 r. wprowadza się zmiany następujące:

1) właściwość z § 165 ust. 2 co do przyjmowania oświadczeń męża, matki w przedmiocie nadania nieślubnemu dziecku nazwiska — przekazuje się powiatowej władzy administracji ogólnej;

2) właściwość z § 398 co do przyjmowania doniesień o znalezieniu skarbu — przekazuje się powiatowej władzy administracji ogólnej.

Art. 45. W § 982 kodeksu cywilnego z 1896 roku wprowadza się zmianę następującą:

uprawnienia do wydawania przepisów o obwieszczeniu co do rzeczy znalezionych przekazuje się Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 46. W ustawie wykonawczej do kodeksu cywilnego z 1896 r. (Zb. u. pr. z 1899 r. str. 177) w art. 6 i 7, w związku z art. 14 ustawy z dnia 23 czerwca 1921 r. o wprowadzeniu dekretów, ustaw sejmowych i rozporządzeń Rządu oraz o dalszem uzgodnieniu ustawodawstwa na obszarze b. dzielnicy pruskiej (Dz. U. R. P. Nr. 75, poz. 511) oraz w art. 43 i 80 wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 6 w § 1 uprawnienie Rady Ministrów do zezwalania na przyjęcie darowizny lub spadku przez osobę prawną — przekazuje się ministrom, właściwym do nadzoru nad osobą prawną;

2) w art. 7 w § 1 uprawnienie do zatwierdzania aktów nabycia gruntów przez osoby prawne — przekazuje się wojewodom właściwym w zależności od miejsca położenia nabywanych gruntów. Odwołania w tych sprawach rozstrzyga minister, do którego właściwości należy zwierzchni nadzór nad osobą prawną, przyczem, gdy chodzi o nieruchomości położone poza granicami administracyjnemi miast — w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych;

3) w art. 43 w § 4 uprawnienia Ministra Sprawiedliwości i Ministra Spraw Wewnętrznych przekazuje się wojewodom z tem, że instancją odwoławczą w tych sprawach jest Minister Spraw Wewnętrznych;

4) w art. 80 w ust. 2 w zdaniu pierwszem uprawnienie Ministra Sprawiedliwości do ustanawiania na miejsce przełożonego gminy lub obok przełożonego gminy innej osoby, przed którą można sporządzić testament — przekazuje się prezesom sądów apelacyjnych.

Art. 47. W rozporządzeniu dla wykonania kodeksu cywilnego z 1896 r. (Zb. u. pr. z 1899 r. str. 562) w art. 7 i 12 w związku z art. 14 ustawy z dnia 23 czerwca 1921 r. o wprowadzeniu dekretów, ustaw sejmowych i rozporządzeń Rządu oraz o dalszem uzgodnieniu ustawodawstwa na obszarze b. dzielnicy pruskiej (Dz. U. R. P. Nr. 75, poz. 511) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 7 uprawnienie właściwego ministra do wystąpienia z roszczeniem o dopełnienie zlecenia — przekazuje się wojewodom;

2) w art. 12 w ust. 1 uprawnienie Ministra Spraw Wewnętrznych przekazuje się wojewodom.

Postępowanie karne.

Art. 48. W art. 47 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 19 marca 1928 r., zawierającego przepisy wprowadzające kodeks postępowania karnego (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 314) wprowadza się zmiany następujące:

1) wyrazy: „Minister Spraw Wewnętrznych" zastępuje się wyrazami: „Właściwy wojewoda";

2) nadto dodaje się ustęp 2 treści następującej:

„Właściwym jest ten wojewoda, na którego obszarze przebywa przestępca podlegający wydaniu, lub położony jest graniczny punkt przejściowy, na którym ma nastąpić przejęcie przestępcy przez władzę polską.".

Prawo hipoteczne.

Art. 49. W ustawie o księgach wieczystych z dnia 24 marca 1897 r. (Dz. u. Rzeszy z 1898 r. str. 754) w § 2 ust. 2 i § 85, 86, 87, 91 i 92, w związku z art. 14 ustawy z dnia 23 czerwca 1921 r. o wprowadzeniu dekretów, ustaw sejmowych i rozporządzeń Rządu oraz o dalszem uzgodnieniu ustawodawstwa na obszarze b. dzielnicy pruskiej (Dz. U. R. P. Nr. 75, poz 511) uprawnienia Rady Ministrów przekazuje się:

1) z § 2 ust. 2 — Ministrowi Sprawiedliwości w porozumieniu z Ministrem Skarbu oraz Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych;

2) z § 85 — Ministrowi Sprawiedliwości w porozumieniu z właściwym ministrem;

3) z § 86, 87, 91 i 92 — Ministrowi Sprawiedliwości.

Taksy i opłaty.

Art. 50. Artykuł 2 ustawy z dnia 14 lipca 1920 r. w przedmiocie taksy tymczasowej dla pisarzy hipotecznych (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 451) otrzymuje brzmienie następujące:

„Minister Sprawiedliwości władny jest obniżać lub podwyższać stawki taksy w razie zmiany warunków ekonomicznych."

Art. 51. Artykuł 4 ustawy z dnia 23 marca 1929 r. o wystawianiu skryptów dłużnych i pokwitowań przez osoby, nieumiejące lub niemogące pisać (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 260) otrzymuje brzmienie następujące:

„Wysokość pobieranych przez zarządy gmin opłat za czynności, przewidziane w art. 1 i 2, ustala Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości.".

Uchylenie aresztu tymczasowego ze względów wojskowych.

Art. 52. W art. 3 w ust. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 maja 1927 roku o odroczeniu i przerwie wykonania kar pozbawienia wolności oraz uchylenia aresztu tymczasowego ze względów wojskowych (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 405) wyrazy: „Rady Ministrów" zastępuje się wyrazami: „Ministra Sprawiedliwości i Ministra Spraw Wojskowych".

Ustrój władz szkolnych.

Art. 53. W ustawie z dnia 4 czerwca 1920 roku o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 304) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 2 ustęp 2 otrzymuje brzmienie następujące:

„Podział na okręgi szkolne, zmiany ich granic oraz siedziby ich władz ustala na wniosek Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego Rada Ministrów.";

2) w art. 4 skreśla się pkt. 12, przyczem w pkt. 11 średnik zastępuje się kropką, a nadto dodaje się ustęp 2 treści następującej:

„Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego może przekazywać w drodze rozporządzenia kuratorom okręgów szkolnych sprawy, należące na mocy szczegółowych przepisów do jego kompetencji.";

3) w art. 7 dodaje się ustęp 2 treści następującej:

„Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego może przekazywać w drodze rozporządzenia inspektorom szkolnym sprawy, należące na mocy szczegółowych przepisów do kompetencji kuratorów okręgów szkolnych.".

Zakładanie, utrzymywanie i budowa szkół powszechnych.

Art. 54. W ustawie z dnia 17 lutego 1922 roku o zakładaniu i utrzymywaniu publicznych szkół powszechnych (Dz. U. R. P. Nr. 18, poz. 143), zmienionej ustawą z dnia 25 listopada 1925 roku (Dz. U. R. P. Nr. 126, poz. 898) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 8 w ust. 2 wyrazy: „Ministrowi przysługuje również" zastępuje się wyrazami: „Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego przysługuje";

2) w art. 23 w ust. 2 wyrazy: „kurator okręgu szkolnego" zastępuje się wyrazami: „również inspektor szkolny".

Art. 55. W art. 9 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o budowie publicznych szkół powszechnych (Dz. U. R. P. Nr. 18, poz. 144) wyrazy: „Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego przysługuje prawo" zastępuje się wyrazami: „Inspektorowi szkolnemu przysługuje prawo bezpośredniego".

Szkoły rolnicze.

Art. 56. W ustawie z dnia 9 lipca 1920 r. o ludowych szkołach rolniczych (Dz. U. R. P. Nr. 62, poz. 398) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 6 w pkt. 2) wyrazy: „Ministra Rolnictwa i Dóbr Państwowych" zastępuje się wyrazami: „kuratora okręgu szkolnego";

2) w art. 7 w ust. 1 wyrazy: „Ministerstwu Rolnictwa i Dóbr Państwowych" zastępuje się wyrazami: „kuratorowi okręgu szkolnego";

3) w art. 12 w ust. 1 wyrazy: „przedstawiciel Ministerstwa Rolnictwa i Dóbr Państwowych" zastępuje się wyrazami: „przedstawiciel kuratora okręgu szkolnego".

Kwalifikacje do nauczania.

Art. 57. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o kwalifikacjach zawodowych nauczycieli szkół powszechnych (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 258) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 8 w ust. 2 wyrazy: „Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego lub władza przez niego oznaczona" zastępuje się wyrazami: „kurator okręgu szkolnego";

2) w art. 9 w ust. 2 wyrazy: „Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zastępuje się wyrazami: „kurator okręgu szkolnego".

Art. 58. W art. 3 ustawy z dnia 26 września 1922 r., dotyczącej kwalifikacyj zawodowych do nauczania w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich państwowych i prywatnych (Dz. U. R. P. z 1924 r. Nr. 92, poz. 864) wyrazy: „Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego" zastępuje się wyrazami: „Kurator okręgu szkolnego".

Art. 59. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 października 1932 r. o kwalifikacjach zawodowych do nauczania w szkołach i na kursach zawodowych (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 774) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 5 w ust. 1 lit. b), w art. 7 w pkt. 1) lit. b), w art. 8 w pkt. 1) lit. b), w art. 14 w ust. 2 i w art. 18 po wyrazach: „Minister Wyznań, Religijnych i Oświecenia Publicznego" wstawia się wyrazy: „lub wyznaczona przez niego władza szkolna";

2) w art. 6 w ust. 1 lit. a), w art. 8 w pkt. 1) lit. a), w art. 12 w pkt. 1) lit. a) i w art. 12 w pkt. 2) lit. a) po wyrazach: „Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego" wstawia się wyrazy: „lub wyznaczoną przez niego władzę szkolną".

Stosunek służbowy personelu państwowych szkół akademickich.

Art. 60. W art. 25 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 lutego 1928 r. o stosunku służbowym profesorów państwowych szkół akademickich i pomocniczych sił naukowych tych szkół (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr. 76, poz. 551) w ust. 4 wyrazy: „Prezydent Rzeczypospolitej" zastępuje się wyrazami: „Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego".

Bibljoteka Narodowa i muzea państwowe.

Art. 61. W art. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 lutego 1928 r. o Bibljotece Narodowej (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 183) wprowadza się zmiany następujące:

1) w ust. 1 wyrazy: „Prezydenta Rzeczypospolitej na wniosek Rady Ministrów, przedstawiony jej przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego" zastępuje się wyrazami: „Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego za zgodą Prezesa Rady Ministrów";

2) w ust. 2 wyrazy: „Radę Ministrów" zastępuje się wyrazami: „Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego".

Art. 62. W art. 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 lutego 1928 r. o Państwowem Muzeum Zoologicznem (Dz. U. R. P. Nr. 24, poz. 208) wyrazy: „Radę Ministrów" zastępuje się wyrazami: „Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego".

Art. 63. W art. 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o Państwowem Muzeum Archeologicznem (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 346) wyrazy: „Rada Ministrów" zastępuje się wyrazami: „Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego".

Opieka nad zabytkami i nad sztuką.

Art. 64. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o opiece nad zabytkami (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 265) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 8 wyrazy: „być upoważnione powiatowe władze administracji ogólnej przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych" zastępuje się wyrazami: „te władze upoważnić powiatowe władze administracji ogólnej";

2) w art. 19 w ust. 1 wyrazy: „Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego" zastępuje się wyrazami: „władzy konserwatorskiej pierwszej instancji";

3) w art. 25 ust. 2 po wyrazach: „Władza konserwatorska" wstawia się wyrazy: „lub z jej upoważnienia powiatowa władza administracji ogólnej".

Art. 65. W dekrecie Naczelnika Państwa z dnia 3 stycznia 1919 r. o zatwierdzaniu projektów pomników ze stanowiska artystycznego (Dz. P. P. P. Nr. 5, poz. 93), zmienionym ustawą z dnia 13 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 298) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 1 wyrazy: „Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego" zastępuje się wyrazami: „właściwemu wojewodzie";

2) w art. 2 skreśla się wyrazy: „Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego";

3) w art. 4 wyrazy: „z rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego usunięte" zastępuje się wyrazami: „usunięte zarządzeniem powiatowej władzy administracji ogólnej".

Izby rolnicze.

Art. 66. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o izbach rolniczych (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr. 2, poz. 16) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 36 w ust. 2 wyrazy: „na żądanie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych" zastępuje się wyrazami: „na żądanie wojewody";

2) w art. 42 ustęp 2 otrzymuje brzmienie następujące:

„Do prawomocności uchwał zarządu potrzebna jest obecność co najmniej połowy członków zarządu — w tej liczbie prezesa lub wiceprezesa.“;

3) w art. 46 ustępy 3 i 4 zastępuje się ustępem następującej treści:

„Prawa, obowiązki i odpowiedzialność pracowników izb, warunki zawiązywania i rozwiązywania z nimi stosunku służbowego, uposażenie służbowe tych pracowników oraz ich zaopatrzenie emerytalne — zostaną określone rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych, wydanem po zasięgnięciu opinji izb rolniczych. Stosunek służbowy pracowników izb, podlegających temu rozporządzeniu, posiada charakter publiczno-prawny.“;

4) po art. 50 wstawia się nowy artykuł 50a następującej treści:

„Minister Rolnictwa i Reform Rolnych wydaje w drodze rozporządzeń po zasięgnięciu opinji izb rolniczych przepisy o budżetowaniu oraz przepisy rachunkowo-kasowe dla izb rolniczych.“

Rybactwo.

Art. 67. W ustawie z dnia 7 marca 1932 r. o rybołówstwie (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 357) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 20 w ust. 3 wyrazy: „o zasadach i sposobie podziału“ zastępuje się wyrazami: „o zasadach, sposobie podziału i trybie postępowania“;

2) w art. 24 wyraz: „wojewódzka“ zastępuje się wyrazem: „powiatowa“;

3) w art. 29 zdanie drugie otrzymuje brzmienie następujące: „Powiatowa władza administracji ogólnej może oznaczać dla każdego obwodu rybackiego oddzielnie najwyższą dopuszczalną liczbę pozwoleń“;

4) w art. 36 wyrazy: „w ilości oznaczonej przez wojewódzką“ zastępuje się wyrazami: „w granicach liczby oznaczonej przez powiatową“;

5) w art. 44 wyrazy: „kartę rybacką może wydać jedynie wojewódzka władza administracji ogólnej, która wydanie karty może uzależnić“ zastępuje się wyrazami: „wydanie karty rybackiej może być uzależnione“;

6) artykuł 47 otrzymuje brzmienie następujące:

„Kto wykonywa sportowy połów ryb na wędkę, winien posiadać przy sobie i okazywać na żądanie powołanych do tego osób kartę wędkarską i pozwolenie uprawnionego do wykonywania rybołóstwa na sportowy połów ryb wędką w obwodzie rybackim, w którym połów wykonywa.

Kartę wędkarską wydaje na okres kalendarzowy roczny lub trzyletni powiatowa władza administracji ogólnej, właściwa ze względu na zamieszkanie ubiegającego się o kartę. Karta wędkarska jest ważna na obszarze mocy obowiązującej niniejszej ustawy i stanowi osobisty dowód rybacki.“;

7) w art. 48 wyrazy: „zatwierdzania pozwoleń na sportowy połów ryb na wędkę“ zastępuje się wyrazami: „wydawania kart wędkarskich“;

8) w art. 50 po wyrazie: „rybackich“ dodaje się wyrazy: „i pozwoleń na sportowy połów ryb wędką“;

9) w art. 51 w ust. 1 skreśla się wyrazy: „półrocznej — złote trzy“;

w tymże artykule ustęp 2 skreśla się;

10) w art. 54 po ust. 1 dodaje się nowy ustęp treści następującej:

„Uprawnienia, zawarte w ustępie poprzednim, Minister Rolnictwa i Reform Rolnych może przekazywać wojewodom, którzy rozporządzenia swe ogłaszać będą w Dzienniku Wojewódzkim.“;

w tymże artykule dotychczasowy ustęp 2 (obecnie 3) otrzymuje brzmienie następujące:

„Wojewódzka władza administracji ogólnej może zezwalać w celach naukowych lub gospodarczych na wyjątki od postanowień zawartych w rozporządzeniach, wydanych na podstawie ust. 1 lub 2 niniejszego artykułu.“;

11) w art. 55, 57 i w art. 58 w ust. 2, 4 i 5 wyraz: „wojewódzka“ zastępuje się wyrazem: „powiatowa“;

12) w art. 60 w ust. 1 i 2 wyrazy: „wojewódzka“ i „wojewódzkiej“ zastępuje się wyrazami: „powiatowa“ i „powiatowej“;

13) w art. 61 w ust. 1 i 2 wyrazy: „wojewódzka“ i „wojewódzką“ zastępuje się wyrazami: „powiatowa“ i „powiatową“;

14) w art. 82 w pkt. 4), w art. 83 w pkt. 1) i 6) oraz w art. 84 w pkt. 1) wyrazy: „wydanym przez Ministra Rolnictwa“ zastępuje się wyrazami: „wydanym na podstawie ustawy niniejszej“, zaś w art. 85 w pkt. 1) wyrazy: „wydane przez Ministra Rolnictwa“ zastępuje się wyrazami: „wydane na podstawie ustawy niniejszej“;

15) w art. 88 w ust. 3 wyraz: „Wojewódzka“ zastępuje się wyrazem: „Powiatowa“;

16) w art. 93 i 96 wyraz: „wojewódzką“ zastępuje się wyrazem: „powiatową“;

17) w art. 98 dodaje się nowy ustęp treści następującej:

„Wojewódzkie i powiatowe władze administracji ogólnej, powołane do wykonywania ustawy niniejszej, zasięgają w miarę potrzeby przy wydawaniu zarządzeń i orzeczeń, w których chodzi o kwestje fachowe, opinji znawcy rybackiego. Minister Rolnictwa i Reform Rolnych ustali, kto może być powołany na znawcę rybackiego.

Ochrona kultury rolnej.

Art. 68. W ustawie z dnia 10 marca 1932 roku o zapobieganiu rozpowszechniania się szczurów piżmowych na wolności (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 342) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 1 w ust. 3 wyrazy: „Minister Rolnictwa“ zastępuje się wyrazem: „Wojewoda“;

2) w art. 2 w ust. 2 wyrazy: „właściwego starostę albo przez właściwą instytucję“ zastępuje się wyrazami: „właściwą izbę rolniczą lub instytucję“.

Lasy niepaństwowe.

Art. 69. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 czerwca 1927 r. o ochronie lasów, niestanowiących własności Państwa (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 111, poz. 932) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 29 dodaje się na końcu nowy ustęp treści następującej:

„Minister Rolnictwa i Reform Rolnych może w porozumieniu z interesowanymi ministrami w drodze rozporządzeń, w zakresie, ustalonym temi rozporządzeniami, przekazywać organom administracji lasów państwowych uprawnienia wojewodów i starostów, wymienione w art. 30, 31, 56 i 57, w odniesieniu do lasów, niestanowiących własności Państwa, a pozostających pod państwowym zarządem przymusowym, wykonywanym przez organa administracji lasów państwowych.";

2) w art. 30 lit. l) otrzymuje brzmienie następujące:

„l) na obszarze działania ustawy lasowej z dnia 3 grudnia 1852 r. (Dz. u. p. austr. Nr. 250) wydawanie orzeczeń, zarządzeń lub zezwoleń, opartych na przepisach § 9 ust. 1 i 3, § 10 — 18, 24, 25 i 26, § 52 ust. 2 i § 68 oraz wykonywanie czynności, wynikających z postanowień § 52 ust. 3 i § 74 — 76 tejże ustawy";

3) w art. 31 lit. g) skreśla się:

w tymże artykule dodaje się nowy ustęp treści następującej:

„Minister Rolnictwa i Reform Rolnych może w drodze rozporządzenia przekazywać zawarte w artykule niniejszym uprawnienia wojewodów starostom w zakresie oznaczonym w tem rozporządzeniu";

4) w art. 56 dodaje się na końcu nowy ustęp treści następującej:

„Minister Rolnictwa i Reform Rolnych może w drodze rozporządzenia przekazywać zawarte w artykule niniejszym uprawnienia wojewodów starostom w zakresie oznaczonym w tem rozporządzeniu".

Lasy państwowe.

Art. 70. W § 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 30 grudnia 1924 r. o likwidacji państwowych czynszów wieczystych i dzierżaw wieczystych (Dz. U. R. P. Nr. 118, poz. 1071) wyrazy „wojewodowie, w m. Warszawie Komisarz Rządu i w okręgu administracyjnym wileńskim Delegat Rządu na ziemię wileńską" zastępuje się wyrazami: „dyrektorowie lasów państwowych".

Art. 71. W art. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o zagospodarowaniu lasów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 336) w ust. 1 dodaje się na końcu zdanie następujące: „Minister Rolnictwa i Reform Rolnych może upoważnić dyrektorów lasów państwowych do zatwierdzania planów urządzenia gospodarstwa leśnego na terenach o mniejszym obszarze, nieposiadających dla państwowego gospodarstwa leśnego większego znaczenia".

Obrót nieruchomościami ziemskiemi.

Art. 72. Artykuł 9 rozporządzenia tymczasowego Rady Ministrów z dnia 1 września 1919 r., normującego przenoszenie własności nieruchomości ziemskich (Dz. U. R. P. Nr. 73, poz. 428), zmieniony art. 15 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 622) otrzymuje brzmienie następujące:

„Udzielanie zezwoleń oraz inne czynności władzy państwowej, przewidziane w rozporządzeniu niniejszem, należą do powiatowych władz administracji ogólnej".

Art. 73. W art. 34 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. o zakresie działania Ministra Reform Rolnych i organizacji urzędów i komisyj ziemskich (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 706) zmienionem art. 31 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 622) skreśla się wyrazy: „i czynności tegoż urzędu w zakresie udzielania zezwoleń na przewłaszczenie obszarów powyżej 300 ha".

Zespolenie urzędów ziemskich z władzami administracyjnemi.

Art. 74. W art. 20 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o zespoleniu urzędów ziemskich z władzami administracji ogólnej i organizacji komisyj ziemskich (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 635) ustęp (2) otrzymuje brzmienie następujące:

„Postanowienia art. 1, 2 ust. (4), art. 14 lit. c) i d) i art. 16 wchodzą w życie na obszarze województwa śląskiego z dniem 1 kwietnia 1935 r. Postanowienia art. 2 ust. (1) — (3) nie obowiązują na obszarze województwa śląskiego".

Weterynarja.

Art. 75. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 sierpnia 1927 r. o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych (Dz. U. R. P. Nr. 77 poz. 673) w brzmieniu zmienionem art. 8 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 lipca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 67 poz. 622) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 3 wyrazy: „Prezydent Rzeczypospolitej może na wniosek Ministra Rolnictwa uchwalony w Radzie Ministrów" zastępuje się wyrazami: „Rada Ministrów może";

2) w art. 19 w ust. 2 wyrazy: „Ministra Rolnictwa" zastępuje się wyrazem: „wojewodę";

3) w art. 40 wyrazy: „Minister Rolnictwa" zastępuje się wyrazem: „wojewoda";

4) w art. 60 ustęp 2 otrzymuje następujące brzmienie:

„Wojewoda może zarządzić zabicie klaczy chorych i podejrzanych o chorobę, albo też wzamian zabicia może zarządzić wywłaszczenie tych zwierząt za odszkodowaniem, które, co do spo-

sobu ustalenia jego wysokości i wypłaty, podlega przepisom rozporządzenia niniejszego o odszkodowaniu za zwierzęta zabite, natomiast nie podlega tym przepisom, co do warunków przyznania lub odmowy".

Art. 76. W art. 8 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr. 60, poz. 454) w ust. 3 początkowe wyrazy: „Minister Rolnictwa i Reform Rolnych może w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Opieki Społecznej" zastępuje się wyrazami: „Wojewoda może".

Administracja wodna.

Art. 77. W ustawie wodnej z dnia 19 września 1922 r. (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 62, poz. 574) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 45 w ust. (3) po wyrazach: „związki samorządowe" zamieszcza się przecinek i dodaje się wyrazy: „związki międzykomunalne albo uzdrowiska, uznane za posiadające charakter użyteczności publicznej";

2) w art. 185 w ust. (1) pkt. 3) po wyrazach: „lub związki samorządowe" zamieszcza się przecinek i dodaje się wyrazy: „związki międzykomunalne albo uzdrowiska, uznane za posiadające charakter użyteczności publicznej"; punkt 4) w tymże artykule i ustępie skreśla się, a pozostałe punkty 5), 6), 7), 8) i 9) otrzymują kolejną numerację: 4), 5), 6), 7) i 8);

3) w art. 186 w ust. (1) po pkt. 8) wstawia się punkt 9) treści następującej:

„9) udzielanie pozwoleń na przewozy na rzekach granicznych", dotychczasowy pkt. 9) otrzymuje numerację: „10)".

Administracja górnicza.

Art. 78. W ustawie, regulującej prawo wydobywania minerałów, które nadają się do użytku z powodu zawartości żywic ziemnych, z dnia 22 marca 1908 r. (Dz. Ust. i Rozp. Krajowych Nr. 61) wprowadza się zmiany następujące:

1) wszędzie w tekście powyższej ustawy, z wyjątkiem § 89 ust. 2:

a) wyrazy: „Minister Rolnictwa lub Ministerstwo Rolnictwa", zastępuje się wyrazami: „Minister Przemysłu i Handlu";

b) wyrazy: „starosta górniczy" i „starostwo górnicze" zastępuje się wyrazami: „prezes wyższego urzędu górniczego" i „wyższy urząd górniczy";

2) w § 42 dodaje się ustęp treści następującej:

„Wykonanie uprawnień, przewidzianych w ust. 1 niniejszego paragrafu, Minister Przemysłu i Handlu może przekazać wyższym urzędom górniczym";

3) w § 82 dodaje się ustęp 2 treści następującej:

„Orzecznictwo karno - administracyjne, przewidziane w ust. 1 paragrafu niniejszego, Minister Przemysłu i Handlu może przekazać okręgowym urzędom górniczym";

4) w § 80 w ust. 2 wyrazy: „starostwie górniczem" zastępuje się wyrazami: „wyższym urzędzie górniczym"; zaś wyrazy: „Ministerstwo Rolnictwa" zastępuje się wyrazami: „wyższy urząd górniczy".

Art. 79. W art. 5 ustawy z dnia 18 marca 1932 r. w sprawie regulowania stosunków w przemyśle naftowym (Dz. U. R. P. Nr. 30, poz. 306) dodaje się ustęp 3 treści następującej:

„3) Orzecznictwo karno - administracyjne, przewidziane w ust. 2), Minister Przemysłu i Handlu może przekazywać w całości lub w części okręgowym urzędom górniczym, a Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu — powiatowym władzom administracji ogólnej".

Administracja przemysłowa.

Art. 80. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowem (Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 468) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 4 w ust. 2 końcową część zdania drugiego, zaczynając od wyrazów: „orzeka Minister..." zastępuje się wyrazami: „orzeka wojewoda (Komisarz Rządu na m. st. Warszawę) po wysłuchaniu opinji izby przemysłowo-handlowej lub rzemieślniczej. Odwołania rozstrzyga Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych";

2) w art. 26 w ust. 2 po wyrazach: „Władza przemysłowa" wstawia się wyrazy: „właściwa dla zatwierdzenia projektu urządzenia zakładu".

Art. 81. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 15 lipca 1927 r. o izbach przemysłowo-handlowych (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 591) w brzmieniu ustaw z dnia 10 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 292) oraz z dnia 24 marca 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 210) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 2 ustęp 2 otrzymuje brzmienie następujące:

„O utworzeniu izby, o jej siedzibie oraz o granicach i zmianie granic jej okręgu stanowi Rada Ministrów na wniosek Ministra Przemysłu i Handlu";

2) w art. 32 w ust. 1 wyrazy: „uchwałą Rady Ministrów na wniosek Ministra Przemysłu i Handlu" zastępuje się wyrazami: „zarządzeniem Ministra Przemysłu i Handlu".

Art. 82. W art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. o izbach rzemieślniczych i ich związku (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 638) ustęp (1) otrzymuje brzmienie następujące:

„(1) O granicach i zmianie granic okręgów oraz miejscach siedzib izb rzemieślniczych postanawia Rada Ministrów na wniosek Ministra Przemysłu i Handlu".

Administracja handlowa.

Art. 83. Artykuł 9 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r.

o uregulowaniu wywozu kurzych jaj zagranicę (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 249) otrzymuje brzmienie następujące:

„Przedsiębiorstwo eksportowe może być wykreślone z rejestru przedsiębiorstw eksportowych (art. 4) decyzją wojewódzkiej władzy administracji ogólnej, o ile utraciło warunki przewidziane w art. 5 rozporządzenia niniejszego lub w rozporządzeniach na jego podstawie wydanych. Rozstrzyganie odwołań w tych sprawach należy do Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych. O ile działalność przedsiębiorstwa nie jest zgodna z przepisami niniejszego rozporządzenia, względnie rozporządzeń na jego podstawie wydanych, może ono być wykreślone z rejestru przedsiębiorstw eksportowych decyzją Ministerstwa Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych“.

Administracja morska.

Art. 84. W ustawie z dnia 28 maja 1920 r. o polskich statkach handlowych morskich (Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 285) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 13 w ust. 2 wyraz: „Rządu“ zastępuje się wyrazem: „państwowej“, a wyrazy: „władze mają“ zastępuje się wyrazami: „Urząd Morski ma“;

2) w art. 20 w ust. 2 wyraz: „władzy“ zastępuje się wyrazami: „Urzędu Morskiego“.

Art. 85. W ustawie z dnia 18 marca 1925 r. o izbach morskich (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 243) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 2 w pkt. 2) lit. b) wyrazy: „Ministerstwo Przemysłu i Handlu“ zastępuje się wyrazami: „Urząd Morski lub Urząd Marynarki Handlowej w Gdańsku“;

2) w art. 3 w ust. 1 w pkt. 2) wyrazy: „Ministerstwo Przemysłu i Handlu“ zastępuje się wyrazami: „Urząd Morski lub Urząd Marynarki Handlowej w Gdańsku“;

3) w art. 6 wyrazy: „Ministerstwo Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministerstwem Sprawiedliwości“ zastępuje się wyrazami: „Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości“;

4) artykuł 8 otrzymuje następujące brzmienie:

„Urząd Morski i Urząd Marynarki Handlowej w Gdańsku sporządzają na każdy rok naprzód listy osób, posiadających kwalifikacje na ławników, i komunikują je przewodniczącym izb morskich. Liczbę ławników, których należy wciągnąć na listy, ustalają w miarę potrzeby Urząd Morski i Urząd Marynarki Handlowej w Gdańsku. Przed sporządzeniem list urzędy te wysłuchują opinji związków kapitanów, właścicieli statków lub zrzeszeń kupieckich i porozumieją się z Dowództwem Floty, które wskaże swoich kandydatów na ławników. Lista ławników wymaga zatwierdzenia Ministra Przemysłu i Handlu“;

5) w art. 12 w ust. 2 wyrazy: „Ministra Przemysłu i Handlu“ zastępuje się wyrazami: „Urzędu Morskiego lub Urzędu Marynarki Handlowej w Gdańsku“;

6) w art. 14 w ust. 2 wyrazy: „Ministerstwo Przemysłu i Handlu“ zastępuje się wyrazami: „Urząd Morski lub Urząd Marynarki Handlowej w Gdańsku“.

Art. 86. Kompetencje Rady Ministrów ustalone w § 7 ust. 4, § 11 ust. 1, § 14 ust. 3, § 26 ust. 2, § 36 ust. 3, § 39, § 56 ust. 2 i 3, § 123 ust. 3, § 132 i § 134 ustawy z dnia 2 czerwca 1902 r. o służbie marynarza (Zb. u. Rzeszy Nr. 27, str. 175) w związku z art. 14 ustawy z dnia 23 czerwca 1921 r. o wprowadzeniu dekretów, ustaw sejmowych i rozporządzeń Rządu oraz o dalszem uzgodnieniu ustawodawstwa na obszarze b. dzielnicy pruskiej (Dz. U. R. P. Nr. 75, poz. 511), przekazuje się Ministrowi Przemysłu i Handlu z tem zastrzeżeniem, że kompetencje co do § 56 ust. 3 i § 132 będą wykonywane w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej.

Art. 87. W ustawie z dnia 4 października 1921 r. w przedmiocie obciążeń hipotecznych w walucie zagranicznej polskich statków handlowych morskich (Dz. U. R. P. Nr. 84, poz. 594) wprowadza się zmiany następujące:

1) artykuł 3 otrzymuje brzmienie następujące:

„Zezwolenia udziela Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu“;

2) w art. 6 skreśla się wyrazy: „z Ministrem Spraw Wojskowych oraz“.

Elektryfikacja.

Art. 88. W ustawie Elektrycznej z dnia 21 marca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 277) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 7 wyrazy: „na wniosek Ministra Robót Publicznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych przeniesione uchwałą Rady Ministrów“ zastępuje się wyrazami: „zarządzeniem Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych przeniesione“;

2) w art. 8 w ust. 1 wyrazy: „Ministra Robót Publicznych“ zastępuje się wyrazami: „wojewodę (Komisarza Rządu na m. st. Warszawę)“;

w ust. 2 wyraz: „wojewody“ zastępuje się wyrazami: „starosty powiatowego (starosty grodzkiego“;

3) w art. 14 wyrazy: „uchwałą Rady Ministrów do oddawania na żądania Ministra Robót Publicznych“ zastępuje się wyrazami: „zarządzeniem Ministra Przemysłu i Handlu do oddawania“;

4) w art. 16 po wyrazach: „pozwolenie policyjno-techniczne“ dodaje się wyrazy: „od wojewody (Komisarza Rządu na m. st. Warszawę), który pozwolenie takie wydaje po zasięgnięciu opinji właściwego inspektora pracy“;

5) artykuł 17 otrzymuje brzmienie następujące:

„Sprawowanie nadzoru nad zakładami elektrycznemi należy do Ministra Przemysłu i Handlu, który może jednak ten nadzór przekazywać

wojewodom (Komisarzowi Rządu na m. st. Warszawę). Każdy zakład elektryczny obowiązany jest na żądanie władzy nadzorczej dostarczać wszelkich danych technicznych, dotyczących jego ustroju i eksploatacji.".

Organizacja, finanse i personel Polskich Kolei Państwowych.

Art. 89. W art. 4 ustawy z dnia 12 czerwca 1924 r. o zakresie działania Ministra Kolei Żelaznych i o organizacji urzędów kolejowych (Dz. U. R. P. Nr. 57, poz. 580) w brzmieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 29 lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 214) pomiędzy ustępy 1 i 2 wstawia się nowy ustęp następującej treści:

„Uprawnienia przewidziane w pkt. 4) może Minister Komunikacji przekazywać urzędom podległym w regulaminach, określających ich zakres działania.".

Art. 90. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 września 1926 r., o utworzeniu przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. z 1930 r. Nr. 89, poz. 705) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 14 wyrazy: „Rady Ministrów, wydanych na wniosek Ministra Komunikacji" zastępuje się wyrazami: „Ministra Komunikacji, wydanych";

2) w art. 23 w ust. 2 skreśla się wyrazy: „w porozumieniu z Ministrem Skarbu".

Organa doradcze w dziedzinie komunikacji.

Art. 91. Artykuł 6 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 września 1926 roku w sprawie ustanowienia urzędu Ministra Komunikacji (Dz. U. R. P. Nr. 97, poz. 567) otrzymuje brzmienie następujące:

„Minister Komunikacji władny będzie za zgodą Prezesa Rady Ministrów tworzyć w drodze rozporządzeń stałe rady fachowe, jako organa doradcze dla poszczególnych działów komunikacji.

Budowa linij kolejowych.

Art. 92. Artykuł 2 ustawy z dnia 19 lipca 1919 r. o przebudowie węzła kolejowego warszawskiego (Dz. P. P. P. Nr. 63, poz. 369) otrzymuje brzmienie następujące:

„Kosztorys przebudowy zatwierdza Rada Ministrów na wniosek Ministra Komunikacji. Minister Komunikacji może poczynić zmiany i uzupełnienia w tym kosztorysie bez powiększenia sumy globalnej, zatwierdzonej przez Radę Ministrów. Minister Komunikacji wstawia corocznie do właściwego preliminarza potrzebne do przebudowy kredyty.".

Art. 93. W art. 8 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 20 października 1927 r. o dostarczaniu środków przewozowych dla wykonywania budowy i utrzymania dróg publicznych i mostów (Dz. U. R. P. Nr. 95, poz. 846) wyrazy: „rozstrzygnie Minister Robót Publicznych" zastępuje się wyrazami: „rozstrzygną właściwi wojewodowie we wzajemnem porozumieniu".

Przepisy porządkowe na drogach publicznych.

Art. 94. Ustawa z dnia 7 października 1921 r. o przepisach porządkowych na drogach publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 656) ulega zmianom następującym:

1) w art. 9 ustęp 4 otrzymuje brzmienie następujące:

„W razie braku porozumienia wysokość opłaty oznacza wojewoda przy współudziale wydziału wojewódzkiego (izby wojewódzkiej) z głosem stanowczym co do dróg, których utrzymanie bądź należy bądź zostało przekazane gminom wiejskim i miejskim oraz powiatowym związkom samorządowym. Co do dróg pozostałych wysokość opłaty oznacza Minister Komunikacji.";

2) w art. 12 w ust. 1 wyrazy: „władzy administracyjnej drugiej instancji" zastępuje się wyrazami: „powiatowej władzy administracji ogólnej w stosunku do dróg gminnych oraz w stosunku do tych dróg powiatowych wojewódzkich i państwowych, których budowa i utrzymanie przekazane zostały powiatowym związkom samorządowym, zaś — wojewódzkiej władzy administracji ogólnej w stosunku do dróg nie przekazanych powiatowym związkom samorządowym";

3) w art. 14 w ust. 2 końcowe wyrazy: „władz administracyjnych drugiej instancji", zastępuje się wyrazami: „powiatowej władzy administracji ogólnej w stosunku do dróg gminnych oraz w stosunku do tych dróg powiatowych wojewódzkich i państwowych, których budowa i utrzymanie zostały przekazane powiatowym związkom samorządowym, zaś orzeczeniem wojewódzkiej władzy administracji ogólnej w stosunku do dróg nie przekazanych powiatowym związkom samorządowym";

4) w art. 15 w ust. 5 wyrazy: „rozporządzeniem samorządu wojewódzkiego względnie wojewody (art. 3)" zastępuje się wyrazami: „orzeczeniem wydziału powiatowego";

5) w art. 17 ustęp 1 otrzymuje brzmienie następujące:

„Minister Komunikacji wyda przepisy co do odwadniania dróg oraz w porozumieniu z Ministrami Opieki Społecznej i Spraw Wewnętrznych co do odprowadzania wód ze sztucznych ścieków do rowów przydrożnych.".

Koncesje samochodowe.

Art. 95. W ustawie z dnia 14 marca 1932 r. o zarobkowym przewozie osób i towarów pojazdami mechanicznemi (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 336) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 3 w ust. (1) po wyrazach: „na oznaczonym obszarze" wstawia się wyrazy: „jako też na sieci linij przewozowych, położonych na obszarze województwa";

2) w art. 5 po wyrazach: „na sieci linij przewozowych" wstawia się wyrazy: „przekraczających obszar jednego województwa";

3) w art. 9 w ust. (1) wyrazy: „Ministra Robót Publicznych" zastępuje się wyrazami: „właściwej wojewódzkiej władzy administracji ogólnej".

Państwowy Fundusz Drogowy.

Art. 96. W ustawie z dnia 3 lutego 1931 r. o Państwowym Funduszu Drogowym (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr. 45, poz. 352) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 4 ust. (3) uzupełnia się następującem zdaniem:

„Dokumenty z tytułu zobowiązań Państwowego Funduszu Drogowego (skrypty dłużne, weksle) podpisuje Minister Komunikacji albo upoważniona przez niego osoba.";

2) w art. 23 dodaje się ustęp (2) treści następującej:

„Ministrowie Komunikacji i Skarbu mogą upoważnić wojewodów (Komisarza Rządu na m. st. Warszawę) do umarzania w porozumieniu z właściwą władzą skarbową nieściągalnych opłat na Państwowy Fundusz Drogowy za określone lata.".

Żegluga powietrzna.

Art. 97. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 marca 1928 r. o prawie lotniczem (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 294), zmienione ustawą z dnia 28 stycznia 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 227) ulega zmianom następującym:

1) w art. 2 w ust. 2 wyrazy: „w porozumieniu z Ministrami Spraw Wojskowych i Spraw Zagranicznych", zastępuje się wyrazami: „w porozumieniu z Ministrami Spraw Wewnętrznych, Spraw Wojskowych i Spraw Zagranicznych";

2) w art. 8 w ust. 2 w pkt. a) skreśla się wyrazy: „oraz Przemysłu i Handlu", a pomiędzy wyrazy: „Spraw Wojskowych" i „Spraw Wewnętrznych" wstawia się spójnik: „i";
w tymże artkule dodaje się na końcu nowy ustęp treści następującej:

„Nadzór nad żeglugą statków powietrznych, w szczególności czynności wymienione w ust. 2 pkty c), e) i g), mogą być przekazane urzędom lub organom, które drogą rozporządzenia określi Minister Komunikacji w miarę potrzeby w porozumieniu z właściwymi ministrami.";

3) w art. 10 w ust. 2 zdanie ostatnie otrzymuje brzmienie następujące: „Rozporządzenie Ministrów Komunikacji i Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych określi sposób wyznaczania lotnisk i terenów specjalnych do przeprowadzania prób w locie oraz warunki tych prób.";

4) w art. 12 skreśla się wyrazy: „oraz Przemysłu i Handlu", a pomiędzy wyrazy: „Spraw Wojskowych" i „Spraw Wewnętrznych" wstawia się spójnik „i";

5) w art. 22 w ust. 1 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie następujące: „Lotniska i urządzenia pomocnicze dla żeglugi powietrznej mogą być zakładane tylko za zezwoleniem Ministra Komunikacji lub władz i urzędów przez niego upoważnionych.";

6) w art. 36 ustęp 2 otrzymuje brzmienie następujące:

„Przepisy bezpieczeństwa ruchu i sygnalizacji określi rozporządzenie Ministra Komunikacji, wydane w porozumieniu z Ministrami Spraw Wojskowych i Spraw Wewnętrznych, sposób zaś zakładania i prowadzenia ksiąg pokładowych — rozporządzenie tegoż Ministra, wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.";

7) artykuł 38 otrzymuje brzmienie następujące:

„Warunki używania aparatów fotograficznych i kinofotograficznych — na lotnisku lub na pokładzie statków powietrznych w czasie lotu— określi rozporządzenie Ministra Komunikacji wydane w porozumieniu z Ministrami Spraw Wewnętrznych i Spraw Wojskowych.";

8) w art. 39 w ust. 3 skreśla się końcowe wyrazy: „i Spraw Wojskowych", a wyraz: „Ministrów" zastępuje się wyrazem: „Ministra";

9) artykuł 50 otrzymuje brzmienie następujące:

„Rozporządzenie Ministrów Komunikacji i Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych określi warunki przewozu statkami powietrznemi przedmiotów nasuwających obawy ze stanowiska bezpieczeństwa i porządku publicznego.

Ograniczenia przewozu przedmiotów nasuwających obawy ze stanowiska bezpieczeństwa żeglugi powietrznej ustala Minister Komunikacji w porozumieniu z właściwymi ministrami.";

10) artykuł 85 otrzymuje brzmienie następujące:

„Wykonanie niniejszego prawa porucza się Ministrowi Komunikacji tudzież innym ministrom stosownie do zakresu ich właściwości.

Ponadto upoważnia się Ministra Komunikacji do przeprowadzania we własnym zakresie zmian we wszelkich przepisach, wydanych na podstawie prawa niniejszego, jeżeli zmiany te są niezbędne ze względu na potrzebę przystosowania wspomnianych przepisów do obowiązujących Państwo Polskie międzynarodowych przepisów lotniczych, normujących sprawy porządkowo-techniczne oraz bezpieczeństwa żeglugi powietrznej.".

Żegluga i spław.

Art. 98. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o żegludze i spławie na śródlądowych drogach wodnych (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 266) w brzmieniu ustawy z dnia 18 lutego 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 215) ulega zmianom następującym:

1) w art. 11 ustęp 1 otrzymuje brzmienie następujące:

„Do wydawania dokumentów podróży dla tratew i patentów retmańskich powołane są państwowe zarządy wodne.";

2) artykuł 16 otrzymuje brzmienie następujące:

„Rejestrację przeprowadzają państwowe zarządy wodne.

Zgłoszenie statku lub łodzi do rejestracji powinno być dokonane w państwowym zarządzie wodnym, właściwym dla tej drogi wodnej, przy której znajduje się obrane miejsce postoju statku lub łodzi.";

3) w art. 18 w ust. 2 skreśla się wyrazy: „i władze".

Służba zdrowia.

Art. 99. Kompetencja Rady Administracyjnej, przewidziana w § 25 ustawy dla farmaceutów i aptek, zatwierdzonej przez Radę Administracyjną Królestwa Polskiego dnia 21 października 1844 r. (Dz. Pr. Kr. Pol. T. 35) — należy do Komisarza Rządu na m. st. Warszawę, a kompetencje Głównego Inspektora Służby Zdrowia i Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych, przewidziane w § 158 p. 1 — przekazuje się wojewodom (Komisarzowi Rządu na m. st. Warszawę).

Art. 100. Kompetencje Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych przewidziane w § 10 ustawy dla materjalistów, trudniących się sprzedażą materjałów aptecznych i farb, zatwierdzonej przez Radę Administracyjną Królestwa Polskiego dnia 21 października 1844 r. (Dz. Pr. Kr. Pol. T 35) — przekazuje się starostom, a kompetencje Głównego Inspektora Służby Zdrowia i Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych przewidziane w § 76 — przekazuje się wojewodom (Komisarzowi Rządu na m. st. Warszawę).

Art. 101. W art. 3 ustawy z dnia 19 lipca 1919 r. o przymusowem szczepieniu ochronnem przeciwko ospie (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr. 13, poz. 113) w ust. 3 wyrazy: „Ministerstwo Opieki Społecznej" zastępuje się wyrazami: „powiatowa władza administracji ogólnej".

Art. 102. W ustawie z dnia 17 marca 1932 roku o chowaniu zmarłych i stwierdzaniu przyczyny zgonu (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 359) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 6 w ust. 4) wyrazy: „Radzie Ministrów" zastępuje się wyrazami: „Ministrowi, pod którego zarządem znajdują się grunta, w porozumieniu z Ministrami Skarbu, Spraw Wewnętrznych, Opieki Społecznej i Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego";

2) w art. 11 w ust. 4) wyrazy: „Ministra Spraw Wewnętrznych, który uprawnienia swe w tym względzie przekazać może wojewódzkiej władzy administracji ogólnej" zastępuje się wyrazami: „wojewódzką władzę administracji ogólnej."

Art. 103. W ustawie z dnia 21 marca 1931 r. o ograniczeniach w sprzedaży, podawaniu i spożyciu napojów alkoholowych (przeciwalkoholowa) (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 423) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 5 w ust. (3) wyrazy: „Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu i z Ministrem Spraw Wojskowych" zastępuje się wyrazami: „wojewoda w porozumieniu z dyrektorem izby skarbowej i dowódcą okręgu korpusu";

2) w art. 19 w ust. (3) wyrazy: „na żądanie Ministra Komunikacji" zastępuje się wyrazami: „na wniosek dyrektora Kolei Państwowych".

Art. 104. W zasadniczej ustawie sanitarnej z dnia 19 lipca 1919 r. (Dz. P. P. P. Nr. 63, poz. 371) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 7 w ust. 2 wyrazy: „na wniosek Ministra Zdrowia Publicznego" skreśla się;

2) w art. 8 w ust. 1 wyrazy: „Ministrowi Zdrowia Publicznego" zastępuje się wyrazami: „wojewodzie, a w m. st. Warszawie Ministrowi Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych".

Art. 105. W ustawie z dnia 1 lipca 1921 r. o uprawnieniach do wykonywania czynności felczerskich (Dz. U. R. P. Nr. 64, poz. 396) wprowadza się zmiany następujące:

w art. 1 w ust. 1 wyrazy: „odnośne urzędy Ministerstwa Zdrowia Publicznego" zastępuje się wyrazami: „wojewódzkie władze administracji ogólnej";

ustęp 2 tego artykułu otrzymuje brzmienie następujące:

„Nadzór nad wykonywaniem czynności felczerskich należy do powiatowych władz administracji ogólnej."

Art. 106. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 10 czerwca 1927 r. o wykonywaniu praktyki dentystycznej (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr. 4, poz. 32) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 6 w ust. (1) wyrazy: „władzy administracyjnej I instancji" zastępuje się wyrazami: „wojewódzkiej władzy administracji ogólnej", a wyrazy: „posiadający warunki określone w art. 1" oraz ustęp (2) tegoż artykułu skreśla się;

2) w art. 8 ustępy (1) i (2) otrzymują brzmienie następujące:

„(1) Przychodnie lekarsko-dentystyczne mogą być zakładane tylko po uprzedniem uzyskaniu zezwolenia właściwego wojewody, z którym współdziała wydział wojewódzki z głosem stanowczym. Zezwolenia na założenie przychodni lekarsko-dentystycznej w m. st. Warszawie udziela Komisarz Rządu na m. st. Warszawę, a zezwolenia na założenie przychodni przez gminę m. st. Warszawy udziela Minister Opieki Społecznej. Minister Opieki Społecznej może w drodze rozporządzenia przekazać powyższe uprawnienia wojewodów i Komisarza Rządu na m. st. Warszawę powiatowym władzom administracji ogólnej, z któremi z wyjątkiem m. st. Warszawy, współdziałają wydziały powiatowe z głosem doradczym. Zezwoleń na utworzenie przychodni lekarsko-dentystycznej w szkołach akademickich i przy klinikach uniwersyteckich udziela, o ile klinika jest samodzielnym zakładem, Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, o ile zaś przychodnia ma istnieć w obrębie szpitala, w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej.

(2) Zezwolenia na zakładanie przychodni dentystycznych mogą być udzielane tylko osobom, uprawnionym do wykonywania praktyki lekarsko-dentystycznej (art. 1 i 2), związkom samorządowym, szkołom, klinikom uniwersyteckim i osobom prawnym, o ile ich statuty przewidują prowadzenie odnośnych czynności.";

3) w art. 12 w ust. (1) wyrazy: „państwowych władz sanitarnych" zastępuje się wyrazami: „władz nadzorczych nad zakładami leczniczemi (art. 73 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o zakładach leczniczych Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 382)".

Art. 107. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o położnych (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr. 5, poz. 41) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 2 w ust. (1) wyrazy: „Minister Opieki Społecznej“ zastępuje się wyrazami: „Wojewoda (Komisarz Rządu na m. st. Warszawę)“;

2) w art. 4 w ust. (1) wyraz: „powiatowej“ zastępuje się wyrazem: „wojewódzkiej“;

3) w art. 6 w ust. (2) wyrazy: „Ministra Opieki Społecznej“ zastępuje się wyrazami: „wojewódzkiej władzy administracji ogólnej“;

4) w art. 14 wyraz: „wojewódzka“ zastępuje się wyrazem: „powiatowa“.

Art. 108. W ustawie z dnia 23 marca 1922 r. o uzdrowiskach (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 254), zmienionej rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 331), wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 3 w ust. 1 wyrazy: „w drodze rozporządzenia Rady Ministrów na wniosek Ministra Spraw Wewnętrznych“ zastępuje się wyrazami: „w drodze rozporządzenia Ministra Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych“, a wyrazy: „rozporządzenie Rady Ministrów“ zastępuje się wyrazem: „rozporządzenie.“;

2) w art. 6 po wyrazach: „W art. 5“ znak pisarski średnik zastępuje się kropką i skreśla się wyrazy: „o ile Minister...“ aż do końca tego artykułu;

3) artykuł 9 otrzymuje brzmienie następujące:

„Jeżeli uzdrowisko utraci warunki określone w art. 4 i 5, Minister Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych może po zasięgnięciu opinji Państwowej Rady do spraw Uzdrowisk odebrać w drodze rozporządzenia uzdrowisku charakter użyteczności publicznej.“;

4) w art. 21 w ust. 1 i ostatnim skreśla się wyrazy: „Rady Ministrów“;

5) w art. 33 wyrazy: „ogłosi Minister Spraw Wewnętrznych w oddzielnem rozporządzeniu“ zastępuje się wyrazami: „ustala właściwy wojewoda“;

6) w art. 38 w ust. 2 wyrazy: „Ministerstwu Spraw Wewnętrznych“ zastępuje się wyrazami: „władzy, powołanej do zatwierdzania budżetu“;

7) w art. 39 w ust. przedostatnim użyte wyrazy: „Minister (Miuistra, Ministerstwo) Spraw Wewnętrznych“ zastępuje się wyrazem: „(wojewody)“.

Art. 109. W rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o zakładach leczniczych (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 382) wprowadza się zmiany następujące:

1) artykuł 18 otrzymuje brzmienie następujące:

„Statuty szpitali publicznych niepaństwowych zatwierdza wojewoda przy współdziałaniu wydziału wojewódzkiego z głosem stanowczym. Statuty szpitali publicznych, zarządzanych przez gminę m. st. Warszawy, zatwierdza Minister Opieki Społecznej; statuty innych niepaństwowych szpitali publicznych w m. st. Warszawie zatwierdza Komisarz Rządu na m. st. Warszawę.

Publicznym szpitalom państwowym statuty nadaje Minister Opieki Społecznej; w poszczególnych przypadkach może Minister Opieki Społecznej przekazać wojewodzie prawo nadawania statutów niektórym szpitalom państwowym.“;

2) w art. 22 w ust. 6 w zdaniach pierwszem i drugiem między wyrazy: „a w m. st. Warszawie“ i „Ministrowi (Minister)“ wstawia się wyrazy: „Komisarzowi (Komisarz) Rządu na m. st. Warszawę, a o ile chodzi o szpitale, zarządzane przez gminę m. st. Warszawy—“;

3) w art. 35 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie następujące:

„Opłaty dzienne w szpitalach publicznych, nie znajdujących się w zarządzie Państwa, podlegają zatwierdzeniu przez wojewodę, z którym w tym względzie współdziała wydział wojewódzki z głosem stanowczym, a o ile chodzi o opłaty w szpitalach, zarządzanych przez Zarząd Miejski m. st. Warszawy, oraz w szpitalach, utrzymywanych przez krajowe (wojewódzkie) związki samorządowe poznański i pomorski — przez Ministra Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych oraz Ministrem Skarbu.“;

4) w art. 47 w ust. 1 wyrazy: „Minister Spraw Wewnętrznych“ zastępuje się wyrazami: „Komisarz Rządu na m. st. Warszawę“;

5) w art. 49 w ust. 1 wyrazy: „Minister Spraw Wewnętrznych“ zastępuje się wyrazami: „wojewódzka władza administracji ogólnej“; w tymże artykule w ust. 2 wyrazy: „z właściwym Ministrem“ zastępuje się wyrazami: „z właściwą władzą bezpośrednio podległą ministrowi“;

6) w art. 50 w ust. 1 wyrazy: „Ministra Spraw Wewnętrznych“ zastępuje się wyrazami: „właściwej władzy nadzorczej (art. 73)“;

7) w art. 55 w ust. 1 wyrazy: „Minister Spraw Wewnętrznych (art. 73)“ zastępuje się wyrazami: „Komisarz Rządu na m. st. Warszawę“;

8) w art. 59 w ust. 3 wyrazy: „władzę nadzorczą (art. 73)“ zastępuje się wyrazami: „powiatową władzę administracji ogólnej“;

9) w art. 68 w ust. 2 wyrazy: „właściwą władzę nadzorczą“ zastępuje się wyrazami: „powiatową władzę administracji ogólnej, a w m. st. Warszawie Komisarza Rządu na m. st. Warszawę“;

10) w art. 70 w ust. 2 wyrazy: „władzę nadzorczą“ zastępuje się wyrazami: „powiatową władzę administracji ogólnej“, a w ust. 4 wyrazy: „władza nadzorcza“ zastępuje się wyrazami: „powiatowa władza administracji ogólnej“;

11) w art. 73 zamiast postanowień ust. 4 i 5 wprowadza się nowy ustęp czwarty o brzmieniu następującem:

„Nadzór nad wszystkiemi zakładami leczniczemi, o ile rozporządzenie niniejsze nie prze-

widuje wyjątków, należy do władz administracji ogólnej, z któremi współdziałają kolegja obywatelskie w zakresie, określonym przez rozporządzenie niniejsze i inne przepisy prawne. W braku odmiennego przepisu szczegółowego właściwą jest ta władza, do której należy zatwierdzenie statutu.";

12) w art. 78 w ust. ostatnim skreśla się zdanie ostatnie;

13) w art. 82 w ust. 1 wyrazy: „Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych i zainteresowanymi ministrami" zastępuje się wyrazami: „wojewoda (Komisarz Rządu na m. st. Warszawę) w porozumieniu z dowódcą okręgu korpusu".

Ochrona pracy i inspekcja pracy.

Art. 110. W ustawie z dnia 18 grudnia 1919 r. o czasie pracy w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr. 94, poz. 734) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 8 w ust. 1 w lit. b) wyrazy: „Ministerstwa Opieki Społecznej" zastępuje się wyrazami: „okręgowego inspektora pracy";

2) w art. 8 w ust. 1 w lit. c) wyrazy: „Minister Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu" zastępuje się wyrazami: „okręgowy inspektor pracy w porozumieniu z wojewodą".

Art. 111. W art. 5 ustawy z dnia 16 maja 1922 r. o urlopach dla pracowników, zatrudnionych w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. z 1933 roku Nr. 94, poz. 735) w ust. 3 wyraz. „lub" zastępuje się wyrazami: „a okręgowy inspektor pracy".

Art. 112. W art. 10 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 lipca 1927 r. o inspekcji pracy (Dz. U. R. P. 67, poz. 590) ustęp 2 otrzymuje brzmienie następujące:

„Zapadłe w drugiej instancji orzeczenia inspektorów okręgowych są ostateczne, z wyjątkiem orzeczeń rozstrzygających skargi na nakazy obwodowych inspektorów pracy, zawierające zarządzenia z zakresu higjeny i bezpieczeństwa pracy.

Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia postanowić, iż orzeczenia okręgowych inspektorów pracy są ostateczne również i w zakresie higjeny i bepieczeństwa pracy.".

Art. 113. W ustawie z dnia 16 maja 1922 roku w przedmiocie powołania Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej do załatwiania zatargów zbiorowych pomiędzy właścicielami nieruchomości miejskich a dozorcami domowymi (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 324) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 1, w art. 2 w ust. 1 i w art. 4 wyrazy: „Minister Pracy i Opieki Społecznej" zastępuje się wyrazami: „właściwy okręgowy inspektor pracy";

2) w art. 2 w ust. 1 w zdaniu drugiem wyrazy: „po jednym z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i z Ministerstwa Sprawiedliwości" zastępuje się wyrazami: „jeden — z działu administracji Spraw Wewnętrznych, wyznaczony przez właściwego wojewodę, oraz jeden sędzia, wyznaczony przez prezesa właściwego sądu okręgowego".

Art. 114. W ustawie z dnia 1 sierpnia 1919 roku o załatwianiu zatargów zbiorowych pomiędzy pracodawcami a pracownikami rolnymi (Dz. U. R. P. z 1931 r. Nr. 90, poz. 706) w brzmieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 25 września 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 81, poz. 713) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 10 w ust. ostatnim wyrazy: „wyznaczony przez Ministerstwo Pracy inspektor lub specjalny delegat tegoż Ministerstwa" zastępuje się wyrazami: „obwodowy inspektor pracy lub delegat wyznaczony przez okręgowego inspektora pracy";

2) we wszystkich innych artykułach wyrazy: „inspektor pracy w rolnictwie" i „inspektor pracy" zastępuje się wyrazami: „obwodowy inspektor pracy" w odpowiedniej liczbie i przypadku.

Art. 115. W rozporządzeniu z dnia 15 czerwca 1919 r. o urządzeniu Inspektoratu Pracy w rolnictwie i o załatwianiu zatargów pomiędzy pracodawcami i pracownikami rolnymi (Tyg. Urz. Nr. 31, poz. 98) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 20 wyrazy: „Komisarjatowi Naczelnej Rady Ludowej, względnie prawnemu zastępcy" zastępuje się wyrazami: „okręgowemu inspektorowi pracy";

2) we wszystkich innych artykułach tegoż rozporządzenia wyrazy: „okręgowy inspektor pracy w rolnictwie" i wyrazy: „inspektor pracy w rolnictwie" zastępuje się wyrazami: „obwodowy inspektor pracy", a wyrazy: „Główny Inspektor Pracy" zastępuje się wyrazami: „okręgowy inspektor pracy" w odpowiedniej liczbie i przypadku.

Pośrednictwo pracy i zabezpieczenie na wypadek bezrobocia.

Art. 116. W ustawie z dnia 10 czerwca 1924 r. o społecznem pośrednictwie pracy (Dz. U. R. P. Nr. 58, poz. 585) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 1 wyrazy: „Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej" zastępuje się wyrazami: „wojewody (Komisarza Rządu na m. st. Warszawę), właściwego ze względu na miejsce działalności społecznego biura pośrednictwa pracy";

2) w art. 6 w ust. 1 skreśla się wyrazy: „przez Ministra Pracy i Opieki Społecznej";

3) w art. 7 w ust. 1 skreśla się wyrazy: „Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej";

w tymże artykule w ust. 2 wyrazy: „Minister Pracy i Opieki Społecznej" zastępuje się wyrazami: „wojewoda (Komisarz Rządu na m. st. Warszawę), właściwy ze względu na miejsce działalności społecznego biura pośrednictwa pracy".

Art. 117. W ustawie z dnia 21 października 1921 r. o zarobkowem pośrednictwie pracy (Dz. U. R. P. Nr. 88, poz. 647) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 3 wyrazy: „Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej“ zastępuje się wyrazami: „wojewoda (Komisarz Rządu na m. st. Warszawę)“;

2) w art. 7 w ust. 2 wyrazy: „Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej“ zastępuje się wyrazami: „powiatowych władz administracji ogólnej“.

Art. 118. W art. 8 ustawy z dnia 18 lipca 1924 r. o zabezpieczeniu na wypadek bezrobocia (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 58, poz. 555) w ust. 3 wyrazy: „Rada Ministrów na wniosek Ministra Pracy i Opieki Społecznej“ zastępuje się wyrazami: „Minister Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych, Ministrem Skarbu i Ministrem Przemysłu i Handlu“.

Opieka społeczna.

Art. 119. W ustawie z dnia 16 sierpnia 1923 r. o opiece społecznej (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 726) wprowadza się zmiany następujące:

1) w art. 17 ustęp 2 otrzymuje brzmienie następujące:

„W przypadkach wyjątkowych, gdy związki samorządowe nie są w finansowej możności wypełniać obowiązków z ustawy niniejszej wynikających, Minister Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Skarbu udziela na wniosek właściwego wojewody odpowiedniej subwencji z funduszów państwowych na pokrycie tych potrzeb.“;

2) w art. 18 wyrazy: „Ministrowi Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych“ zastępuje się wyrazami: „władzy nadzorczej“, a nadto dodaje się nowe zdanie końcowe treści następującej: „W m. st. Warszawie uprawnienie to służy Ministrowi Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych.“.

Art. 120. Kompetencje Ministra Opieki Społecznej na obszarze województw: poznańskiego i pomorskiego, przewidziane w ustawie z dnia 2 lipca 1900 r. o opiekuńczem wychowaniu nieletnich (Zb. u. pr. str. 264) w § 16 ust. 2, przekazuje się wojewodom, a kompetencje Ministra Opieki Społecznej oraz Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego przewidziane w § 17 ust. 2 przekazuje się wojewodom w porozumieniu z kuratorami okręgów szkolnych.

Art. 121. W ustawie z dnia 17 marca 1932 r. o zaopatrzeniu inwalidzkiem (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 238), zmienionej rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 669) w art. 17 w ust. 2 wyrazy: „Rada Ministrów będzie mogła“ zastępuje się wyrazami: „Minister Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Ministrem Skarbu będzie mógł“.

Postanowienia końcowe.

Art. 122. (1) Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się ministrom właściwym ze względu na postanowienia ustaw, rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej i dekretów, objętych niniejszem rozporządzeniem.

(2) Upoważnia się właściwych ministrów do ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolitych tekstów ustaw, rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej i dekretów, zmienionych rozporządzeniem niniejszem, z zastosowaniem kolejnej numeracji artykułów, paragrafów i ustępów oraz z uwzględnieniem przepisów, wydanych do dnia ogłoszenia jednolitych tekstów w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej.

(3) Upoważnienie, przewidziane w ust. (2), służy w stosunku do ustaw, rozporządzeń i dekretów zmienionych:

1) art. 1 do 22 — Ministrowi Spraw Wewnętrznych,

2) art. 23 do 30 — Ministrowi Spraw Wojskowych,

3) art. 31 do 43 — Ministrowi Skarbu,

4) art. 44 do 52 — Ministrowi Sprawiedliwości,

5) art. 53 do 65 — Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

6) art. 66 do 77 — Ministrowi Rolnictwa i Reform Rolnych,

7) art. 78 do 88 — Ministrowi Przemysłu i Handlu,

8) art. 89 do 98 — Ministrowi Komunikacji,

9) art. 99 do 121 — Ministrowi Opieki Społecznej.

Art. 123. (1) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

(2) Przepisy rozporządzenia niniejszego o zmianie właściwości władz nie będą stosowane do spraw, w których do dnia wejścia w życie tego rozporządzenia została wydana w pierwszej instancji decyzja główna.

Poz. 977. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1934 r. o złączeniu Państwowych Zakładów badania żywności i przedmiotów użytku z Państwowym Zakładem Higjeny.

Poz. 978. Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1934 r. wydane w porozumieniu z Ministrami Spraw Wewnętrznych, Skarbu, Przemysłu i Handlu, Komunikacji, Opieki Społecznej oraz Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawie zmiany rozporządzenia z dnia 31 marca 1933 r. o świadczeniach na rzecz Funduszu Pracy.

Poz. 979. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 6 grudnia 1934 r. wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu w sprawie ustalenia terminu nabywania przez Skarb Państwa gruntów, zajętych przez groby i cmentarze wojenne.

Na podstawie art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o grobach i cmentarzach wojen-

nych (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 311) zarządzam co następuje:

§ 1. Termin, którego ustalenie jest przewidziane w art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 28 marca 1933 r. o grobach i cmentarzach wojennych (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 311) określa się na dzień 1 kwietnia 1940 r.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Poz. 980. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 17 grudnia 1934 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych o przedłużeniu mocy obowiązującej rozporządzenia z dnia 29 października 1929 r. o regulowaniu cen przedmiotów powszedniego użytku.

Na podstawie art. 1 pkt. b) i art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31 sierpnia 1926 r. o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszedniego użytku (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 527) w brzmieniu, ustalonem rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 374) zarządza się co następuje:

§ 1. Przedłuża się moc obowiązującą rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 października 1929 r., wydanego w porozumieniu z Ministrami: Skarbu, Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych o regulowaniu cen przedmiotów powszedniego użytku (Dz. U. R. P. Nr. 81, poz. 607) w brzmieniu, zmienionem rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 20 września 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 82, poz. 722), do dnia 31 grudnia 1936 r.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1935 r.

Poz. 981. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 19 grudnia 1934 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu oraz Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w sprawie egzaminów na mechaników kinematograficznych.

Poz. 982. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 20 grudnia 1934 r. o przedstawianiu do zatwierdzenia środków reklamowania filmów.

Na podstawie art. 17 ust. 2 ustawy z dnia 13 marca 1934 r. o filmach i ich wyświetlaniu (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 323) zarządzam co następuje:

§ 1. 1) Osoby, chcące uzyskać zatwierdzenie środków reklamowania filmów (fotosów, diafolij, plakatów ilustrowanych), powinny wnieść do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych stosowne podanie, dołączając do niego odnośne środki reklamy w jednym egzemplarzu, zaopatrzone w odpowiednią numerację porządkową.

2) W podaniu należy wymienić, czy film, do reklamy którego mają służyć złożone załączniki, uzyskał już pozwolenie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych na jego publiczne wyświetlanie, czy też ma być dopiero przedstawiony Ministerstwu do badania.

§ 2. 1) Po zatwierdzeniu odnośnych środków reklamy osoby, wymienione w § 1 ust. 1 obowiązane są złożyć Ministerstwu Spraw Wewnętrznych dalsze egzemplarze zatwierdzonych środków reklamy w celu uwidocznienia na nich faktu ich zatwierdzenia przez ostemplowanie.

2) Poszczególne środki reklamy powinny być dostarczone w opakowaniu, przytem każda paczka powinna zawierać egzemplarze jednakowe i posiadać numer porządkowy, odpowiadający numerowi porządkowemu egzemplarza złożonego do zatwierdzenia (§ 1).

3) Na każdym egzemplarzu musi być podany tytuł filmu i nazwa jego wytwórni.

§ 3. W razie reklamowania filmu, który nie uzyskał jeszcze pozwolenia na jego wyświetlanie i późniejszej zmiany tytułu filmu — poprzednio zatwierdzone środki reklamy powinny być przez stronę wycofane i powtórnie złożone Ministerstwu Spraw Wewnętrznych z nadpisami, odpowiadającemi nazwie filmu, ustalonej w wydanem przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych pozwoleniu.

§ 4. Środki reklamy mogą być przedstawione do zatwierdzenia w każdym czasie, jednakże nie później niż na 10 dni przed zamierzonem ich wystawieniem na widok publiczny.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w 14 dni po ogłoszeniu.

Poz. 983. Rozporządzenie Ministrów: Skarbu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 14 grudnia 1934 r. o zaliczeniu gospodarstw wiejskich do grupy A i B w związku z konwersją i uporządkowaniem długów rolniczych.

Poz. 984. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 29 grudnia 1934 r. w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych o zniżkach celnych na śledzie.

Poz. 985. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 31 grudnia 1934 r. w sprawie poboru dodatków do podatku spożywczego od cukru.

Poz. 986. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 31 grudnia 1934 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych w sprawie uregulowania ceny cukru.

Poz. 987. Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 15 grudnia 1934 r. o ustaleniu ilości stanowisk notarjuszów i ich siedzib urzędowych.

Poz. 988. Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 17 grudnia 1934 r. wydane w porozumieniu z Ministrami: Spraw We-

wnętrznych, Skarbu, Komunikacji, Opieki Społecznej oraz Poczt i Telegrafów w sprawie zmiany rozporządzenia z dnia 5 lutego 1931 r. o badaniu mięsa wprowadzanego (przywożonego) z zagranicy.

Na podstawie art. 22, 27 — 29 i 41 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o badaniu zwierząt rzeźnych i mięsa (Dz. U. R. P. z 1933 r., Nr. 60, poz. 454) zarządza się co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Rolnictwa z dnia 5 lutego 1931 r. w sprawie badania mięsa wprowadzanego (przywożonego) z zagranicy (Dz. U. R. P. Nr. 54, poz. 443) wprowadza się zmiany następujące:

1) w § 16 ust. 1 po wyrazach: „uznane na podstawie chemicznego badania za zawierające barwniki lub" dodaje się wyrazy: „niedozwolone w obrocie wewnętrznym",

2) w załączniku Nr. 2 w § 1 w pkt. 2 lit. c otrzymuje brzmienie: „c) jelit — 5 gr",

3) w załączniku Nr. 2 w § 2 pkt. 2 otrzymuje brzmienie: „za badanie każdego kawałka mięsa pod względem dostatecznego solenia, peklowania i t. p. oraz co do rozkładu gnilnego — 1 zł".

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie w 7 dni po ogłoszeniu.

Poz. 989. Rozporządzenie Naczelnego Nadzwyczajnego Komisarza do spraw walki z epidemjami z dnia 29 listopada 1934 r. o rozciągnięciu mocy obowiązującej rozporządzenia Naczelnego Nadzwyczajnego Komisarza do spraw walki z epidemjami z dnia 10 czerwca 1921 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych, o utrzymaniu i porządku w domach, na dziedzińcach, chodnikach i jezdniach w gminach miejskich, na niektóre miejscowości.

Na podstawie art. 2 i 3 ust. 1 pkt. c) ustawy z dnia 14 lipca 1920 r. o utworzeniu urzędu Naczelnego Nadzwyczajnego Komisarza do spraw walki z epidemjami, grożącemi Państwu klęską powszechną (Dz. U. R. P. Nr. 61, poz. 388), i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 marca 1934 r. w sprawie powołania Urzędu Naczelnego Nadzwyczajnego Komisarza do spraw walki z epidemjami (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 161) zarządzam co następuje:

§ 1. Moc obowiązującą rozporządzenia Naczelnego Nadzwyczajnego Komisarza do spraw walki z epidemjami z dnia 10 czerwca 1921 r., wydanego w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych, w przedmiocie utrzymania porządku w domach, na dziedzińcach, chodnikach i jezdniach w gminach miejskich (Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 346) rozciąga się na miejscowości, wymienione w załączniku do rozporządzenia niniejszego, należące do gmin wiejskich, a mające przez sposób ich zabudowania oraz ze względu na skupienia ludności charakter gmin miejskich.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie po upływie dwóch tygodni od dnia ogłoszenia.

Załącznik do rozporządzenia Naczelnego Nadzwyczajnego Komisarza do spraw walki z epidemjami z dn. 29 listopada 1934 r. (poz. 989).

WYKAZ

miejscowości, na które rozciąga się moc obowiązującą rozporządzenia Naczelnego Nadzwyczajnego Komisarza do spraw walki z epidemjami z dnia 10 czerwca 1921 r. w przedmiocie utrzymania porządku w domach, na dziedzińcach, chodnikach i jezdniach w gminach miejskich (Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 346).

I. Województwo łódzkie:

Powiat łódzki — Wiśniowa Góra.

II. Województwo wileńskie:

Pow. brasławski — Jody, Miory, Opsa, N. Pohost, Słobódka, Turmont.

Pow. dziśnieński — Parafjanów.

Pow. postawski — Miadzioł, Kobylnik, Wołkołata.

Pow. święciański — Łyntupy, Swir.

Pow. wilejski — Kościeniewicze, Wiązyń, Wiszniew, Wojstom, Żodziszki.

Poz. 990. Rozporządzenie Naczelnego Nadzwyczajnego Komisarza do spraw walki z epidemjami z dnia 1 grudnia 1934 r. o korzystaniu z urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych.

Na podstawie art. 3 ust. 1 pkt. c) ustawy z dnia 14 lipca 1920 r. o utworzeniu urzędu Naczelnego Nadzwyczajnego Komisarza do spraw walki z epidemjami, grożącemi Państwu klęską powszechną (Dz. U. R. P. Nr. 61, poz. 388) i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 161) zarządzam co następuje:

§ 1. Wszystkie urządzenia wodociągowe i kanalizacyjne, znajdujące się w nieruchomościach, powinny być utrzymywane w stanie zdatnym do użytku.

§ 2. Zabrania się, o ile rozporządzenie niniejsze inaczej nie stanowi:

a) wyłączania urządzeń, doprowadzających wodę do nieruchomości,

b) rozbiórki i usuwania w całości lub w części urządzeń wodociągowych, kanalizacyjnych i ustępowych oraz doprowadzenia ich do stanu nieużywalności,

c) utrudniania w jakiejkolwiek innej formie korzystania z urządzeń, wymienionych w pkt. b).

§ 3. Dozwolone jest zamykanie dopływu wody do nieruchomości przez zarząd miejski lub kierownictwo zakładu wodociągowego jedynie w przypadkach:

a) braku wody,

b) przeprowadzania koniecznych napraw,

c) nieuiszczania należności za wodę, o ile względy zdrowia publicznego nie stoją na przeszkodzie — pod warunkami i zastrzeżeniami, podanemi w §§ 4, 5 i 6 rozporządzenia niniejszego.

§ 4. W przypadkach nieuiszczania należności za wodę (§ 3 lit. c) zamykanie jej dopływu do nieruchomości jest dopuszczalne po uprzedniem bezskutecznem upomnieniu, zawierającem zagrożenie wyłączenia urządzeń, doprowadzających wodę; upomnienie to powinno być doręczone właścicielom lub zarządowi danej nieruchomości po upływie terminu, określonego w §§ 5 lub 6, najpóźniej na 14 dni przed zamierzonem wyłączeniem urządzeń lub zamknięciem dopływu wody.

O zamierzonem wyłączeniu urządzeń doprowadzających wodę lub zamknięciu dopływu wody właściciel lub zarząd danej nieruchomości obowiązany jest niezwłocznie zawiadomić wszystkich lokatorów domu.

§ 5. Zamykanie dopływu wody do budynków lub ich części, przeznaczonych na mieszkania, jest dopuszczalne w przypadku nieuregulowania należności za wodę w przeciągu 90 dni od daty doręczenia rachunku z zachowaniem postanowień, podanych w § 4, i może być uskutecznione jedynie na podstawie zezwolenia powiatowej władzy administracji ogólnej pod warunkiem, że zakład wodociągowy zapewni mieszkańcom tych budynków możność korzystania z sieci wodociągowej przez urządzenie w odległości nie większej, niż 50 — 55 metrów od granicy nieruchomości zdrojów (kranów) ulicznych.

Brak odpowiedzi powiatowej władzy administracji ogólnej w ciągu dni 7 od otrzymania przez nią podania o pozwolenie wyłączenia urządzeń, doprowadzających wodę do nieruchomości, lub zamknięcia jej dopływu uważa się za jednoznaczny z udzieleniem pozwolenia.

§ 6. Zamknięcie dopływu wody do innych nieruchomości lub ich części poza wymienionemi w § 5 ust. 1, jest dopuszczalne pod warunkami, podanemi w § 4, w przypadku nieuiszczenia należności za wodę w ciągu dni 60 od daty doręczenia rachunku.

Powiatowa władza administracji ogólnej może ze względu na zdrowie publiczne zakazać wyłączenia urządzeń doprowadzających wodę lub zamknięcia jej dopływu, albo zarządzić założenie przez zarząd wodociągowy zdrojów (kranów) ulicznych.

W razie naruszenia przez zarząd miejski lub kierownictwo zakładu wodociągowego postanowień rozporządzenia niniejszego, jak również ze względów na zdrowie publiczne, powiatowa władza administracji ogólnej może zarządzić włączenie wyłączonych urządzeń doprowadzających wodę lub otwarcie zamkniętego jej dopływu.

§ 7. Rozporządzenie niniejsze obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej, z wyjątkiem górnośląskiej części województwa śląskiego, i wchodzi w życie czternastego dnia po jego ogłoszeniu.

Z dniem wejścia w życie rozporządzenia niniejszego traci moc obowiązującą rozporządzenie Naczelnego Nadzwyczajnego Komisarza do spraw walki z epidemjami z dnia 1 stycznia 1922 r. w przedmiocie korzystania z urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych (Dz. U. R. P. Nr. 9, poz. 63), zmienione rozporządzeniem z dnia 21 czerwca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 56, poz. 517).

II. Przedruki z Monitora Polskiego.

z 18 grudnia Nr. 290 Rok 1934

Poz. 399. Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 30 listopada 1934 r. o uprawnieniach Dyrektorów Ceł oraz ustanowieniu oddziałów i podziale czynności w Dyrekcjach Ceł: we Lwowie, Mysłowicach, Poznaniu i Warszawie.

z 19 grudnia Nr. 291 Rok 1934

Poz. 400. Zarządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 grudnia 1934 r. w sprawie zmian w zarządzeniach Prezydenta Rzeczypospolitej o wywłaszczeniu gruntów na rzecz Spółki Akcyjnej „Elektryczne Koleje Dojazdowe“ w Warszawie pod budowę kolei elektrycznej użytku publicznego z Warszawy przez Grodzisk do Żyrardowa.

z 20 grudnia Nr. 292 Rok 1934

Poz. 401. Instrukcja Ministra Opieki Społecznej z dnia 11 grudnia 1934 r. o Komisji Egzaminacyjnej dla techników dentystycznych.

z 21 grudnia Nr. 293 Rok 1934

Poz. 402. Orzeczenie Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej, ustalające warunki pracy i płacy robotników rolnych na obszarze województw: warszawskiego i m. st. Warszawy, białostockiego, lubelskiego, łódzkiego i kieleckiego z wyłączeniem powiatu olkuskiego na rok służbowy 1935/36.

z 22 grudnia Nr. 294 Rok 1934

Poz. 403. Rozporządzenie Ministra Komunikacji z dnia 18 grudnia 1934 r. o uchyleniu przymusowego zarządu państwowego nad znajdującem się w Polsce mieniem Spółki Akcyjnej pod firmą „Kolej Herby — Kielce, Spółka Akcyjna“.

Poz. 404. Ogłoszenie Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 13 grudnia 1934 r. w sprawie ustalenia klasyfikacji krajów, obowiązującej przy określaniu kraju zakupu, sprzedaży, pochodzenia i przeznaczenia — w statystyce celnej.

z 24 grudnia Nr. 295 Rok 1934

Poz. 405. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 18 grudnia 1934 r. w sprawie umorzenia

14-ej raty obligacyj I Serji 5% państwowej renty ziemskiej.

z 27 grudnia Nr. 296. Rok 1934

Poz. 406. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 18 grudnia 1934 r. w sprawie umorzenia 2-ej raty obligacyj I serji 3% państwowej renty ziemskiej.

z 28 grudnia Nr. 297 Rok 1934

Poz. 407. Rozporządzenie Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 16 grudnia 1934 r. w sprawie pobierania opłat konsularnych przez użycie znaczków konsularnych w urzędach konsularnych w Anglji, Francji i Niemczech.

Poz. 408. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 21 grudnia 1934 r. w sprawie wymiany talonu od obligacyj 5% Pożyczki Konwersyjnej z 1924 r. na nowy arkusz kuponowy.

Poz. 409. Rozporządzenie Komisarza Demobilizacyjnego dla obszarów woj. pomorskiego, miasta-powiatu Bydgoszcz oraz powiatów szubińskiego, wyrzyskiego i inowrocławskiego z dnia 19 grudnia 1934 r. o nadaniu mocy obowiązującej orzeczeniu Wydziału Rozjemczego w Bydgoszczy z dnia 7 listopada 1934 r. o wysokości zarobków w budownictwie.

Poz. 410. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 21 grudnia 1934 r. w sprawie przyznania związkom spółdzielni prawa dokonywania rewizji.

z 29 grudnia Nr. 298 Rok 1934

Poz. 411. Orzeczenie Nadzwyczajnej Komisji Rozjemczej, ustalające warunki pracy i płacy robotników rolnych i straży leśnej na obszarze województw: stanisławowskiego, tarnopolskiego i lwowskiego z wyłączeniem powiatów: brzozowskiego, jarosławskiego, kolbuszowskiego, krośnieńskiego, łańcuckiego, niżańskiego, przeworskiego, rzeszowskiego, sanockiego i tarnobrzeskiego na rok służbowy 1935/36.

z 31 grudnia Nr. 299. Rok 1934

Poz. 412. Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 22 grudnia 1934 r. o wartości jednego grama czystego złota.

III. Inne wydawnictwa.

---

z 10 grudnia Nr. 38 Rok 1934

Pismo Ministerstwa Komunikacji z dnia 13 listopada 1934 r. Nr. P. 5.-175-3/34 w sprawie podziału spraw wodnych między resorty ministerjalne.

(Dz. Urz. Min. Komunikacji Nr. 38 poz. 240)

Właściwość Ministerstw: Spraw Wewnętrznych, Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Komunikacji w sprawach wodnych ustala załączona Tymczasowa Instrukcja Ministerstwa Komunikacji, wydana w porozumieniu z Ministerstwami: Spraw Wewnętrznych oraz Rolnictwa i Reform Rolnych.

Załącznik do Nr. P. 5-175-3/34.

Tymczasowa Instrukcja Ministerstwa Komunikacji, wydana w porozumieniu z Ministerstwami: Spraw Wewnętrznych oraz Rolnictwa i Reform Rolnych o właściwościach Ministerstw: Spraw Wewnętrznych, Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Komunikacji w sprawach wodnych.

§ 1.

Zgodnie z założeniem, opartem na rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 maja 1932 r. o zniesieniu urzędu Ministra Robót Publicznych (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 479), że podstawą podziału kompetencyj w sprawach wodnych jest okoliczność, czy roboty budowlane wodne i związane z temi robotami czynności oraz urządzenia i zakłady, na które potrzeba pozwolenia wodnego, służą do celów żeglugi i spławu czy do innych celów — Ministerstwa: Spraw Wewnętrznych, Rolnictwa i Reform Rolnych oraz Komunikacji, zgodnie ustaliły:

1) że wodne roboty budowlane dla celów żeglugi i spławu i związane z temi robotami czynności tudzież wszelkie pozwolenia wodne na urządzenia i zakłady, służące do celów żeglugi i spławu — należą do zakresu działania Ministerstwa Komunikacji;

2) że wodne roboty budowlane dla innych celów niż żegluga i spław i związane z niemi czynności, tudzież wszelkie pozwolenia na urządzenia i zakłady, służące do innych celów, niż do żeglugi i spławu, należą do zakresu działania Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych, z wyjątkiem, jeśli idzie o wodociągi i kanalizację (pkt. 3);

3) że sprawy wodociągów i kanalizacji łącznie z oczyszczaniem ścieków oraz sprawami dotyczącemi zanieczyszczania rzek, należą do zakresu działania Ministerstwa Spraw Wewnętrznych;

4) że, jeśli w myśl powyżej przytoczonych zasad, właściwe jest Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych — Ministerstwo to powinno porozumiewać się co do planów robót i co do pozwoleń wodnych z Ministerstwem Komunikacji, z wyjątkiem, jeśli roboty budowlane wodne lub urządzenia i zakłady nie mają wpływu na żeglugę lub spław, a jeśli w myśl powyżej przytoczonych zasad właściwe jest Ministerstwo Komunikacji, powinno ono porozumiewać się z Ministerstwem Rolnictwa i Reform Rolnych co do planów robót i co do pozwoleń wodnych, z wyjątkiem, jeśli roboty budowlane wodne lub urządzenia i zakłady nie mają wpływu na sprawy, należące do zakresu Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych ani na zakłady i urządzenia, działające na podstawie pozwolenia tego Ministerstwa. Porozumiewanie obowiązuje w każdym przypadku, jeśli chodzi o pozwolenie na urządzenia i zakłady na potokach górskich;

5) że, jeśli w myśl powyżej podanych zasad właściwe jest Ministerstwo Komunikacji albo

Ministerstwo Rolnictwa i Reform Rolnych — Ministerstwa te powinny porozumiewać się z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych, o ile sprawy załatwiane przez te Ministerstwa mają wpływ na sprawy należące w myśl punktu 3 do kompetencji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, naodwrót to ostatnie Ministerstwo powinno porozumiewać się z Ministerstwami Komunikacji lub Rolnictwa i Reform Rolnych, o ile sprawa załatwiana przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych ma wpływ na sprawy, należące do zakresu działania tych dwóch innych Ministerstw.

§ 2.

Zgodnie z powyższemi zasadami właściwość Ministerstw, w sprawach wydawania decyzyj i zarządzeń, wskutek odwołań i zażaleń na decyzje i zarządzenia władz wodnych, przedstawia się w szczególności następująco:

1) decyzje i zarządzenia w sprawach ustalania linij brzegu należą do właściwości tego Ministerstwa, do którego według ustalonych powyżej zasad należy zatwierdzanie projektów regulacyjnych. Jeżeli projekt regulacyjny zatwierdziła władza wodna, podległa Ministerstwu, wówczas decyzje i zarządzenia w powyższych sprawach należą do właściwości Ministerstwa stosownie do celu, jakiemu linja brzegu służy;

2) decyzje i zarządzenia w innych sprawach, odnoszących się do własności wód, należą do właściwości Ministerstwa, do którego według ustalonych poprzednio zasad należy zatwierdzanie projektów regulacyjnych. Jeżeli projekt regulacyjny zatwierdziła władza wodna podległa Ministerstwu wówczas decyzje i zarządzenia należą do Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych, z wyjątkiem, jeśli idzie o czynności, urządzenia i zakłady dla celów żeglugi i spławu, w których to przypadkach decyzje i zarządzenia należą do Ministerstwa Komunikacji, z wyjątkiem jeśli idzie o czynności, urządzenia i zakłady dla celów wodociągowych i kanalizacyjnych, które to sprawy należą do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych;

3) decyzje i zarządzenia, w sprawach odnoszących się do użytkowania wód, należą do właściwości Ministerstwa Komunikacji, jeśli idzie o czynności, urządzenia i zakłady dla celów żeglugi i spławu, oraz jeśli idzie o czynności, urządzenia i zakłady, mające istotny wpływ na żeglugę i spław. Pozatem decyzje i zarządzenia w tych sprawach, a zwłaszcza w sprawach powszechnego użytkowania wód należą do Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych, z wyjątkiem, jeśli idzie o kanalizacje, wodociągi i zanieczyszczanie rzek, które to sprawy należą do właściwości Ministerstwa Spraw Wewnętrznych;

4) decyzje i zarządzenia w sprawach użytkowania wód na podstawie pozwolenia (art. 45 ustawy wodnej) należą do:

a) Ministerstwa Komunikacji, jeśli idzie o użytkowanie wód w sposób wymieniony w art. 45 ust. 1 p. 1 — 4 ustawy wodnej do celów żeglugi i spławu, albo w sposób wymieniony w tym artykule w ust. 1 pkt. 5 i 8, o ile chodzi o wody, na których odbywa się żegluga i spław, albo wreszcie w sposób wymieniony w tym artykule ust. 1 pkt. 6, oraz w pkt. 7 — o ile kąpielisko jest oparte o objekty pływające — tudzież w każdym przypadku, jeśli chodzi o budowę i przebudowę mostów.

b) Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych, jeśli idzie o użytkowanie wód w sposób wymieniony w art. 45 ust. 1 pkt. 1 — 4 ustawy wodnej do innych celów niż żegluga i spław, albo w sposób wymieniony w tym artykule w ust. 1 pkt. 5 (z wyjątkiem mostów) i w pkt. 8, o ile chodzi o wody, na których nie odbywa się żegluga i spław, lub wreszcie w ust. 1 pkt. 7 — o ile kąpielisko nie jest oparte o objekty pływające.

c) Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, jeśli idzie o wodociągi i kanalizacje wraz z oczyszczaniem ścieków i o zanieczyszczanie wód.

5) decyzje i zarządzenia w sprawach utrzymania i regulacji wód i ich brzegów należą do:

a) Ministerstwa Komunikacji, jeśli idzie o roboty wodne i czynności dla celów żeglugi i spławu,

b) Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych, jeśli idzie o roboty wodne i czynności dla innych celów niż żegluga i spław,

c) Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, jeśli idzie o wodociągi i kanalizacje wraz z oczyszczaniem ścieków i o zanieczyszczanie wód;

6) decyzje i zarządzenia w sprawach ochrony od powodzi należą do właściwości Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem Rolnictwa i Reform Rolnych;

7) decyzje i zarządzenia w związku z wywłaszczaniem i z ustanawianiem praw przymusowych należą do właściwości jednego z powyższych Ministerstw stosownie do celu, dla którego z wywłaszczenia i z ustanowienia praw przymusowych czyni się użytek;

8) decyzje i zarządzenia w sprawach spółek wodnych należą do właściwości Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych, z wyjątkiem spraw spółek dla usplawienia wód płynących dla statków i tratew, lub spółek do budowy i utrzymania nowych dróg żeglownych i spławnych i innych urządzeń dla żeglugi i spławu, które to sprawy należą do Ministerstwa Komunikacji i z wyjątkiem spraw spółek dla wodociągów i kanalizacji, które to sprawy należą do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych;

9) Sprawy ksiąg wodnych należą do Ministerstwa Rolnictwa i Reform Rolnych.

Sprostowanie.

W tekście okólnika Nr. 119 z dnia 23 września 1934 r. o dodatkowem wynagrodzeniu prezydentów miast, wiceprezydentów, burmistrzów i zawodowych wiceburmistrzów Nr. SS. 42/199/1, ogłoszonym w Nr. 25 Dziennika Urzędowego Min. Spraw Wewn. z 1934 r. w ustępie 3-im, w wierszu 23 od początku omyłkowo opuszczono przed wyrazem „burmistrzów“ wyrazy „i niezawodowych“ co niniejszem prostuje się.

Druk. Gaz. Adm. i P. P., Warszawa, Trębacka 11.